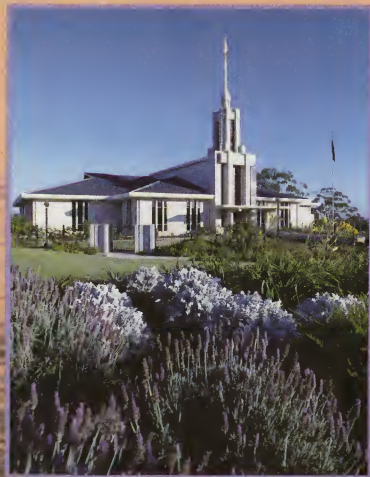

De Ster

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Augustus 1987
87ste jaargang
Nummer 8

Augustus 1987
87ste jaargang
Nummer 8

Eerste Presidium:

Ezra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Marion G. Romney, Howard W. Hunter,
Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton,
L. Tom Perry, David B. Haight,
James E. Faust, Neal A. Maxwell,
Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin

Adviseurs:

Hugh W. Pinnock, John H. Groberg,
James M. Paramore, Derek A. Cuthbert

Redacteur: Hugh W. Pinnock

Director of Church Magazines:

Ronald L. Knighton

International Magazines:

Zakelijk redacteur: Larry A. Hiller
Adjunct-redacteurs: David Mitchell, Jan U. Pinborough
Kinderster: Diane Brinkman
Vormgeving: N. Kay Stevenson, Shari Cook

De Ster

**Vertaling, nieuwsredactie
en administratie:**

Henri J. A. Tenthof van Noorden,
Kerkelijk Vertaalbureau
Raadstede 19, Postbus 224
NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 0 (031) 3402-4026

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage,
Industriestrasse 21, Postfach 1568
D-6382, Friedrichsdorf 1
Telefoon: 0 61 72/71 03 34

© 1987 by Corporation of the President
of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Jaarabonnement:

Nederland: f 25,30
België: Bfr. 460,00
Andere landen (per zeepost):
cheque in tegenwaarde van f 28,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan
en wordt automatisch verlengd, tenzij twee
maanden voor vervaldatum schriftelijk is opgezegd.
Opgave van een nieuw abonnement te richten aan
de administratie; wacht met betalen tot u een
acceptgiro ontvangt.

Verschijnt twaalf maal per jaar

Printed by Friedrichsdorf Printing Center
Federal Republic of Germany

PBMA 8708 DU

De Ster

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
De in deze publicatie afgedrukte artikelen werden overgenomen uit de tijdschriften „Ensign”,
„New Era” en „Friend”.

Inhoudsopgave

- 2 Ons geven aan de dienst van de Heer, *President Gordon B. Hinckley*
  - 7 Huisbezoekboodschap: Beheer van financiën en eigendommen:
een fundamentele vereiste voor een geslaagd leven
  - 8 Ouderling L. Tom Perry: dienen met enthousiasme,
Ouderling Loren C. Dunn
  - 13 Vraag en antwoord: Wat is een gepaste manier om te
reageren op agressieve vragen over de kerk? *Steve F. Gilliland*
  - 16 Masao Watabe: Een zending voor het leven, *Joseph Jung*
  - 19 De stem van een vader, *Robert W. Paris*
  - 20 Wat Nephi ons leert over het overwinnen van ontmoediging,
Elizabeth K. Ryser
  - 23 Australië nu: Een tijd van oogsten, *Michael Otterson*
  - 26 Bob Cowan: Het moment dat zijn leven veranderde
  - 27 Margaret Lawson: Koenoenoerra's eenzame heilige
  - 29 Australië: De eerste helft van de twintigste eeuw,
Marjorie A. Newton
  - 32 Een huwelijk zonder manipulaties, *Larry K. Langlois*
- VOOR TIENERS EN TWENS
- 38 Het Boek van Mormon is familiegeschiedenis
voor 'The Jets', *Lisa A. Johnson*
  - 44 Een jongen uit Whitney, *Melvin Leavitt*

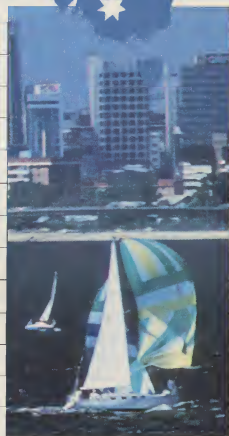
Kinderster

- 2 Een verandering in hun hart: Deel 1, *Sherrie Johnson*
- 4 Hoe het jeugdwerk begon, *Pat Graham*
- 6 Van vriend tot vriend: Ardeh G. Kapp. *Janet Peterson*
- 8 Voor de grap

Op de omslag:

Foto's van Four by Five, Inc.;
Foto Sydney-tempel van Michael M. McConkie

ONS GEVEN AAN DE DIENST VAN DE HEER

President Gordon B. Hinckley
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Hoewel het alweer bijna drie jaar geleden is dat de Guatemala Stad-tempel in Midden-Amerika werd ingewijd, weet ik nog goed wat voor een geweldige en ontroerende ervaring het was om aan die heilige diensten deel te nemen.

In tien inwijdingsdiensten kwamen duizenden geweldige mensen bij elkaar om dit heilige huis aan God, onze Eeuwige Vader, en zijn geliefde Zoon, Jezus Christus, op te dragen. Zij die het volk kenden, schatten dat meer dan 75 procent van de aanwezigen afstamelingen waren van vader Lehi.

Wat was het inspirerend om hun gezichten te zien – knappe mannen en mooie vrouwen met geweldige kinderen. Ik had het idee dat ik, haast als in een visioen, generaties van hun voorouders kon zien – de glorieuze dagen van hun kracht en goedheid toen zij de Christus kenden en aanbaden, en dan de tragische jaren, vaak generaties lang, dat zij Hem verwierpen en het bloed uit hun oorlogswonden stroomde, en ze in pijn en corruptie, armoede en verdrukking leefden.

Honderden van hen die de inwijdingsdiensten bij-

woonden, leefden in de oerwouden van Guatemala en andere streken in Midden-Amerika. Ze kwamen omdat hun leven geraakt was door trouwe zendingen die van nederige woning tot nederige woning waren gegaan om deze mensen te vertellen over hun voorouders en hen voorlazen uit hun eigen, vergeten testament van Christus in het Boek van Mormon. Zij zijn geraakt door de macht van de Heilige Geest. De schellen van duisternis zijn hen langzaam maar zeker van de ogen gevallen. Nu hebben zij sterke mannen in hun midden die werkzaam zijn als ring- of zendingspresident, als bisschop en ook patriarch voor het volk. Ook hebben ze krachtige en mooie vrouwen in hun midden die de zustershulpvereniging, de jongevrouw-

enorganisatie en het jeugdwerk presideren, die oprecht lesgeven in de organisaties van de kerk. In al deze mensen leeft een sterke liefde voor de Heer en een getuigenis dat het hart beroert. Het is een hedendaags wonder, een genot om te zien.

Hoe is het gebeurd? Hoe is het in zijn werk gegaan?

De ware geest van de Meester

Men hoeft niet verder te kijken dan naar de vele zendingen die in dat deel van de wereld gewerkt hebben, die in gehoorzaamheid aan de Heer gehoor gaven aan een oproep van zijn profeet om op zending te gaan. Lang geleden zei de apostel Petrus dat Jezus rondging en goede werken deed. Als zijn ambassadeurs zijn er in onze tijd zendingen uitgegaan en gaan zij nog steeds uit naar alle delen van de wereld, en doen zij goede werken in de ware geest van de Meester. Sta mij toe een van hen te beschrijven. Hij is karakteristiek voor zoveel anderen die er oprecht naar verlangen de Heer te dienen.

Hij komt uit Californië, genoot een normale jeugd, was geen lid van de kerk. Hij leerde een meisje kennen dat wel lid van de kerk was. Hij was zo onder de indruk van haar dat, toen hij hoorde dat ze lid was, hij meer wilde weten. HLD-studenten op de universiteit onderwezen hem het evangelie naast de zware studie waarmee hij bezig was. Hij werd gedoopt. Toen, door 's nachts en 's zomers te werken, wist hij genoeg geld te sparen om, als hij het verstandig beheerde, achttien maanden lang in zijn levensonderhoud te voorzien.

Hij werd naar Guatemala geroepen. Hij was een knappe jongeman met een briljante geest en een uitstekende opleiding op een zeer gespecialiseerd technisch gebied. Ik ontmoette hem in de Guatemala Stad-tempel. Met een warme blik in de ogen schudde hij me de hand. Ik vroeg: „Ben je gelukkig?”

„O ja, heel gelukkig”, antwoordde hij. Ik vroeg hem waar hij werkte. „Onder de Lamanieten,” zei hij, „het volk van Guatemala. Het is een erg klein plaatsje waar de mensen het zwaar hebben, maar ze zijn geweldig en ik houd van ze.”

De beloften van de Heer

Ik heb nagedacht over die lange, knappe jongeman, getalenteerd en met een goede opleiding, die onder de Indianen van Guatemala werkte in een dorpje in het oerwoud, en ik moest denken aan de woorden van Samuel de Lamaniet:

„Ja, ik zeg u, dat in de laatste dagen de beloften des Heren tot onze broeders, de Lamanieten, zijn uitgestrekt; en ondanks de vele beproevingen, die zij zullen doormaken, en niettegenstaande zij op de aarde her- en derwaarts zullen worden gedreven, opgejaagd, alom geslagen en verspreid, en geen toevluchtsoord zullen hebben, zal de Here hun barmhartig zijn.

„En dit is volgens de profetie, dat zij tot de ware kennis zullen worden gebracht, die de kennis van hun Verlosser is, hun grote en ware Herder, en onder Zijn schapen worden geteld” (Hel. 15:12–13).

Deze jonge zending bracht, met zijn collega's, de mensen met wie hij werkte „de ware kennis . . . die

de kennis van hun Verlosser is, hun grote en ware Herder”, opdat ze onder zijn schapen worden geteld.

Deze jongeman ontving geen brieven van ouders, geen geld, geen aanmoediging. Het geld dat hij gespaard had was voldoende om achttien maanden in zijn levensonderhoud te voorzien. Omdat zijn zending ten einde liep toen wij de zendingduur verlengden van achttien naar vierentwintig maanden, had hij de mogelijkheid om nog eens zes maanden te blijven. Geëmotioneerd vroeg hij zijn zendingpresident:

„Kan ik op de een of andere manier geholpen worden zodat ik zes maanden langer kan blijven om onder deze mensen te werken, van wie ik zoveel ben gaan houden?” Er werd iemand gevonden die bereid was financiële bijstand te bieden, zodat de zending nog zes maanden langer in het veld kon blijven.

Er zijn anderen als hij, duizenden, die vandaag de dag in vele landen werkzaam zijn en die, in de geest van de Heer, rondgaan en geweldig goede werken doen.

Tempelpresident

Ik wil u graag over nog iemand vertellen die ik in Guatemala ontmoet heb. Het is John O'Donnal, president van de Guatemala Stad-tempel. Tijdens een vergadering vertelde hij, diep geroerd, zijn verhaal.

Als jongeman voltooide hij zijn studie aan de University of Arizona en behaalde een graad in de landbouwwetenschap. Hij werd door het Amerikaanse ministerie van landbouw in dienst genomen en naar Guatemala gestuurd om daar aan een project te werken dat de groei van rubberbomen moest bevorderen om aan een nijpende behoefte die in de Tweede Wereldoorlog was ontstaan, te kunnen voldoen.

Zijn woorden staan me als volgt toe: de geest: „Ik was 24 jaar en ongetrouwd toen ik 43 jaar geleden naar Guatemala kwam. Ik was opgevoed met liefde voor de Heiland en zijn leringen. Gedurende mijn werkzaamheden hier, liep ik dag in dag uit door deze bergen en wouden, onder de inwoners van dit land. Ik leerde ze kennen en ging van ze houden, en toen ik mij bewust werd van de armoede en duisternis waaronder ze leefden, huilde ik om ze. Ze waren het zuiverste volk dat ik ooit had gekend, maar ze ontbeerden het licht van het evangelie. Ik riep de Heer aan voor hen. Ik wist dat hun enige zekere hoop lag in het verkrijgen van een kennis van en een liefde voor Jezus Christus, en in het bemachtigen van het verslag van hun voorvaders, dat van hen getuigt.

„Na verloop van tijd werd ik verliefd op een prachtig meisje dat naast Engels en Duits bloed, ook het bloed van Lehi, Laman en Samuel in zich had. We trouwden en brachten onze wittebroodsweken door in een klein huisje in de bergen. Ik zei haar dat op een dag deze mensen het evangelie moesten horen en dat ze in kracht en schoonheid zouden verrijzen.

Niemand van ons kan met recht zeggen dat zijn leven van hem is. Ons leven is een gave van God.

Het land ingewijd

In 1946 en ook in 1947 reisde ik naar Salt Lake City en pleitte met de president van de kerk om zendingen te sturen. Uiteindelijk brachten, in december 1947, de zendingspresident en zijn raadgevers vier zendingen naar ons huis. De volgende dag reden we een berg op waar wij van het avondmaal namen, en de zendingspresident het land inwijdde voor het prediken van het herstelde evangelie.

„Mijn vrouw was de eerste inwoonster van Guatemala die lid werd van De Kerk van Jezus Christus van

de Heiligen der Laatste Dagen. Vandaag staat ze aan mijn zijde als mater van deze prachtige tempel."

Hij vervolgt zijn betoog met: „In 1956 was ik betrokken bij een ernstig ongeluk en werd ik naar het ziekenhuis gebracht voor een zware operatie. Ik verloor bijna het leven, onder die omstandigheden had ik een bijzondere ervaring. De Heer liet me zien dat er een tempel gebouwd zou worden in dit land.

„Ook werd mij door een macht, die de macht van de mens te boven gaat, gezegd dat ik niet zou sterven, maar dat mijn leven niet van mij zou zijn."

Zijn leven is ook niet van hem geweest. Als wetenschapper en beheerder vestigde en leidde hij een grote rubberplantage en bouwde en leidde hij een bandenfabriek voor een van de grootste rubbergiganten van de Verenigde Staten. Maar hij deed nog iets opmerkelijks. In de geest van de Meester ging hij rond en deed hij goede werken. Hij verbreidde het evangelie onder de inwoners van Guatemala. Meer dan veertig jaar lang leefde hij onder ze, sprak hun taal, deelde hun verdriet, onderwees hun het eeuwige evangelie, en is een stille, onopvallende maar machtige pionier geweest in de ontwikkeling van het werk van de Heer in dat land.

Toen hij alleen door de oerwouden doolde, was hij het enige lid van de kerk in dat hele land. Nu zijn er meer dan 44.000. Hij had de eerste kleine gemeente onder zijn hoede. Nu zijn er acht ringen in Guatemala en vele andere in de omliggende landen van Midden-Amerika. Het begon met een paar leden die bij hem thuis vergaderden. Nu ziet men door het hele land prachtige kerkgebouwen. Op een heuvel bij Guatemala Stad staat een schitterende tempel, met op de hoogste torenspits een beeld van Moroni.

Het was deze Moroni die in zijn laatste woorden deze opdracht aan ons richtte:

„Ontwaak, en verrijst uit het stof, o Jeruzalem; ja, en trek uw sierlijke klederen aan, o dochter van Zion; en versterk uw palen, en breid uw grenzen voor eeuwig uit, opdat gij niet meer moogt worden be-

schaamd, en de verbonden des Eeuwigen Vaders, die Hij met u heeft gemaakt, o huis Israëls, mogen worden vervuld.

„Ja, kom tot Christus, en word in Hem vervolmaakt, en onthoud u van alle goddeloosheid" (Moro. 10:31-32).

Van onszelf geven

John O'Donnal werd gezegd toen hij niet ver van de dood was, dat zijn leven gespaard zou worden maar dat zijn leven niet van hem zou zijn. Wat een waarheid schuilt daarin voor ons allen. Niemand van ons kan met recht zeggen dat zijn leven van hem is. Ons leven is een gave van God. Wij komen niet volgens onze eigen wil in de wereld. We verlaten die niet volgens onze eigen wens. Waarlijk, onze levensdagen worden niet door onszelf bepaald, maar volgens de wil van God.

Van alle mensen moeten wij ons zeker realiseren dat wij Christus niet echt kunnen aanbidden zonder tevens van onszelf te geven. Waarom zijn zendingen gelukkig? Omdat ze zich verliezen in de dienst van anderen.

Waarom zijn zij die in de tempels werken gelukkig? Omdat hun liefdewerk in alle opzichten overeenkomt met het grote plaatsbekledende werk van de Heiland der wereld. Ze vragen noch verwachten enige dank voor wat ze doen. Voor het merendeel weten ze niet meer dan de naam van hem of haar voor wie ze werken.

Helaas leven velen van ons alsof hun leven van hun is. Het is waar dat aan ons de keus is of wij ons leven vergooiden. Maar dat is het in ons geplaatste grote en heilige vertrouwen verloochenen. De Meester liet er geen twijfel over bestaan dat een „ieder, die zijn leven zal willen behouden, het zal verliezen; maar ieder, die zijn leven verliezen zal om Mijnentwil en om des evangelies wil, die zal het behouden" (Marc. 8:35).

De wonderbaarlijke drie jaren van de bediening van de Heer brachten veel van dergelijke grote beginselen voort. Elk werd met woord en daad gegeven en samen vertegenwoordigen zij de leringen die de mensheid in de jaren die daarop volgden, verrijkt hebben. Van alle

Laten wij allen royaler van onszelf geven en hen rondom ons liefhebben in de geest van Christus.

De wederkomst, van Harry Andersen

mensen in deze laatste dagen, hebben wij een zeker getuigenis dat waar mannen en vrouwen Hem herkend en zijn leringen gevolgd hebben, zij vrede en voorspoed gekend hebben. Waar ze Hem afwezen en zijn raad in de wind sloegen, hebben zij geleden onder strijd en verdriet, pijn en duisternis.

Laten wij allen royaler van onszelf geven en hen rondom ons liefhebben in de geest van Christus. Het is niet genoeg om aalmoezen te geven aan de behoeftige. Want hoe belangrijk dat ook moge zijn, een gave zonder de gever is zonder inhoud; Hij die van zichzelf geeft wat hij te bieden heeft voedt drie personen – „zichzelf, zijn hongerende naaste, en Mij (de Heiland).“ (James Russel Lowell, „The Vision of Sir Launfal“.)

Moge de ware zin van het evangelie een dusdanige indruk op ons maken dat wij zullen beseffen dat ons leven, aan ons gegeven door God onze Vader, gebruikt moet worden in de dienst van anderen.

Als wij tot een dergelijk dienstbetoon bereid zijn, zullen onze dagen gevuld worden met vreugde en blijheid. Wat belangrijker is, ze zullen worden toegewijd aan onze Heer en Heiland, Jezus Christus, en aan het positief beïnvloeden van hen met wie wij in contact komen. □

SUGGESTIES VOOR HUISONDERWIJZERS

Belangrijke punten. U zou de volgende punten in uw huisonderwijsles kunnen gebruiken.

1. Ons leven moet besteed worden in de dienst van anderen.
2. Er kan geen sprake zijn van ware aanbidding van de Heer zonder van onszelf te geven in dienstbetoon.
3. Aan hem die zich verliest in het werk van de Heer komt vreugde, blijheid en innerlijke rust.

Wenken voor de bespreking

1. Vertel in uw eigen woorden hoe belangrijk u de leringen van de Heer over dienstbetoon vindt.
2. Zijn er teksten of uitspraken in dit artikel die het gezin zou kunnen voorlezen en bespreken?
3. Zou de bespreking beter verlopen als eerst met het hoofd van het gezin gesproken werd? Is er een boodschap van de bisschop of de quorumleider?

HUISBEZOEKBOODSCHAP

BEHEER VAN FINANCIËN EN EIGENDOMMEN

EEN FUNDAMENTELE VEREISTE VOOR EEN GESLAAGD LEVEN

Doel: Onze verantwoordelijkheid begrijpen om onze middelen goed te beheren.

Financiële zekerheid en gemoedsrust onder welke economische omstandigheden dan ook." Volgens wijlen president N. Eldon Tanner is dat het doel van financieel beheer. Om ons te helpen ze te bereiken, gaf hij vijf richtlijnen:

- 1) Betaal een volledige tiende,
- 2) geef minder uit dan er binnenkomt;
- 3) leer onderscheid te maken tussen behoeften en verlangens;
- 4) stel een begroting op en houdt daaraan vast; en 5) wees eerlijk in alle financiële aangelegenheden. (Oktoberconferentie 1979.)

Hoe wij ons financieel beleid voeren heeft verstrekkende gevolgen op ons leven, ons vermogen om dienstbaar te zijn en onze geestelijke groei. Waar schulden een slaaf van ons maken, kan zorgvuldig plannen en begroten ons vrijmaken om zodoende te kunnen voldoen aan onze verplichtingen, en de vrede en geestelijke groei te ervaren die het gevolg zijn van het naleven van deze vijf beginselen van een goed financieel beleid.

Financieel beleid is iets dat ons elke dag bezighoudt. We moeten rekeningen betalen; onze kinderen moeten eten. Of we nu vijf talenten, of twee, of een talent ontvan-

gen hebben in dit leven, doet er voor de Heer niet toe; wij zijn verantwoordelijk voor een wijs gebruik van de middelen en talenten waarmee Hij ons heeft gezegend.

Een zuster met een groot gezin stelde zich tot doel om een beter gebruik te maken van het inkomen van haar man door haar fantasie en talenten te gebruiken. Een manier waarop ze geld bespaarde was zelf kinderkleren te naaien uit restanten die ze van een textielabriek kreeg. Rond de oogsttijd kwam er een overvloed aan gratis fruit binnen, daar ze toestemming hadden gekregen om het fruit te verzamelen dat bij plaatselijke boomgaarden van de bomen was gevallen; dit konden ze wekken en voor hun jaarvoorraad gebruiken.

Een andere zuster ging, na jaren thuis te zijn geweest, weer aan het werk toen haar jongste zoon op zending ging. In de tijd dat zowel zij als haar man werkten, deden zij van alles om een beter financieel beleid te voeren. Ze spaarden, gingen de koopjes af om hun jaarvoorraad op pijl te houden en stelden altijd zorgvuldig een begroting op. Toen haar man overleed hield deze zuster vast aan die uitstekende gewoonten van financieel beheer. Ook onderwees ze haar kleinkinderen beginselen om hun spaargeld te beheren en te zorgen voor hun oude dag. Door haar

bereidheid om te leren en door de vijf beginselen van financieel beheer toe te passen, heeft ze een aanzienlijk kapitaal opgebouwd en gebruikt ze deze middelen nu om van het leven te genieten en is zij haar familie tot zegen.

Naarmate we de vijf beginselen van een goed financieel beleid in ons leven eigen maken en daarbij naar de leiding van de Geest streven, worden we verstandig in het gebruik van onze middelen en gezegend met geestelijke groei en gemoedsrust op financieel gebied. □

SUGGESTIES VOOR HUISBEZOEKSTERS

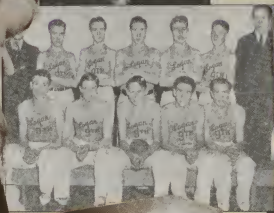
1. Bespreek de vijf beginselen van financieel beheer die aangegeven worden door president Tanner. Waardoor zijn de verschillende beginselen ons, zowel financieel als geestelijk, tot zegen?

2. In welk opzicht beschermt het eerst zoeken van Gods koninkrijk ons tegen de negatieve geestelijke gevolgen van materialisme?

(Zie Hulpboek voor de gezinsavond (PB HT 5197 DU), Financiële zekerheid, blz. 169.)

Rechts onder: Een familieportret uit 1980. Ouderling Perry en zijn vrouw, Barbara (in het midden), temidden van (links) Barbara Perry Haws, echtgenoot Terry en hun kinderen, Terry jr. en Esther; (rechts achter) Linda Gay Perry Nelson en haar echtgenoot Michael; en (rechts) Lee Tom Perry met zijn vrouw Carolyn. Op de volgende bladzijde: Leslie Thomas en Nora Sonne Perry onderwezen hun kinderen (waaronder Tom, links achter) dat het een voorrecht en een zegen is om te dienen.

OUDERLING L. TOM PERRY

Dienen met enthousiasme

Ouderling Loren C. Dunn
Van het Eerste Quorum der Zeventig

Roberta Jensen probeerde in het vliegtuig haar pasgeboren baby de fles te geven en tegelijk haar andere drie kinderen, allen onder de vier jaar, rustig te houden. Zij voelde zich uitgeput, opgelaten en alleen.

De passagier aan de andere kant van het gangpad was een lange, opgewekte man in een donker kostuum die haar bekend voorkwam. Toen zij hem aansprak, stelde hij zichzelf voor als ouderling L. Tom Perry. „O!“ dacht ze, „ik zit vlak naast een apostel! Zou hij in de gaten hebben hoe opgelaten ik me voel en zien wat er in me omgaat?”

Bij het opstijgen begonnen alle vier de kinderen te huilen. Roberta's verwarring ging over in paniek. Plotseiling zette ouderling Perry zijn aktetas weg en vroeg vriendelijk: „Mag ik de baby vasthouden?” De rest van de reis zorgde hij voor de baby, gaf hem de fles en wiegde hem in slaap, terwijl de dankbare moeder de andere kinderen kalmeerde en te eten gaf.

Na de maaltijd wilde zij de baby weer overnemen maar ouderling Perry vertelde haar glimlachend dat die in slaap was gevallen en dus beter niet gestoord kon worden.

„Ik overleefde de reis,” zegt ze, „en hield er een waardevolle herinnering aan over die voor altijd bij ons gezin hoort. Ouderling Perry zag iemand in nood en zette zijn eigen bezigheden opzij om te kunnen helpen.”

Deze attentheid karakteriseert ouderling L. Tom Perry van het Quorum der Twaalf. En dat hoeft ons niet te verrassen gezien zijn achtergrond en training.

Dienen – een zegen

Lowell Tom Perry werd op 5 augustus 1922 geboren in Logan (Utah) uit Leslie Thomas Perry en Nora Sonne Perry. Zijn vader was de eerste achttien jaar van Toms leven werkzaam als bisschop en de volgende twintig als raadgever in een ringpresidium en ringpresident. Zijn moeder was al de jaren dat Tom thuis woonde raadgeefster in het ZHV-presidium van de wijk. Door hun voorbeeld onderwezen zij hun zes kinderen dat dienstbetoon een voorrecht en een zegen is.

Hun geheim was dat zij hun kinderen bij hun roeping betrokken.

„Moeder was een ster in liefdediensten”, zegt hij. „Zij wijdde veel tijd aan hulpverlening aan mensen die problemen hadden en zij vond het fijn ons dan mee te nemen. Zij zette ons aan het werk: ramen zemen, stoffen, kleden kloppen; bezigheden waarbij niet veel fout kon gaan.”

Ook zijn vader zette het gezin aan het werk. „Het wijkgebouw was ons tweede thuis – we waren daar zo vaak. Ik maaide het gras, maakte de muren schoon en schepte kolen in de oude kachel.” En Tom en zijn moeder hielpen ook met de financiële rapporten.

Ook het werk thuis was een gezinsproject. Hoewel hun vader advocaat was en op kantoor werkte, had-

den ze een grote tuin, een koe en een moestuin. Naast zijn krantenwijk rustten er veel karweitjes op de schouders van Tom, de oudste zoon.

Een hecht gezin

's Zaterdagmiddags evenwel „werd er niet gewerkt – dan werd er gespeeld!” 's Zomers ging het gezin naar de nabijgelegen bergen om te vissen, te wandelen, spelletjes te doen en te picknicken. „De zaterdag

was *altijd* voor het gezin. Daar konden we op rekenen."

Ouderling Perry herinnert zich ook de geestelijke training die hij als jongen van zijn ouders ontving. „Het eerste dat ik me kan herinneren is het uitspreken van mijn gebeden op mijn moeders schoot voordat we naar bed gingen. Zij was een vrouw met een sterk geloof. Van beroep was zij lerares. (Zij studeerde in 1910 af aan Utah State Agricultural College.) Onder het strijken hielp ze ons bij het uit het hoofd leren van de Artikelen des geloofs of de tafels van vermenigvuldiging."

Elke dag draaide ze vóór een van de maaltijden de stoelen om, zodat het gezin in gebed kon knielen voordat er gegeten werd. „Wanneer we dan luisterden naar het gebed van onze vader, een priesterschapsdrager," zegt ouderling Perry, „en hoorden hoe hij zijn ziel uitstortte voor de Heer om bescherming van zijn gezin tegen de brandende pijlen van de boze, dan werd er weer een laag toegevoegd aan ons schild van geloof."

Ouderling Perry kan zich geen dag herinneren dat hij geen getuigenis had. „Als men opgroeit in zo'n gezin is het moeilijk geen getuigenis te hebben; het werd ons door onze ouders met de paplepel ingegoten."

En zendingsoep

Na de middelbare school doorlopen te hebben, liep hij een jaar college en werd in 1942 op zending geroepen naar het Zendingsgebied Noordelijke Staten. Hoewel hij het Boek van Mormon in het seminarie had gelezen, ontwikkelde hij op zijn zending pas een grote liefde voor het boek.

„Ik kwam tijdens mijn zending in contact met mensen die mij vragen stelden en ik moest het verdedigen. Toen begreep ik dat ik het moest kennen en begon het te bestuderen. Ik kwam erachter dat het ook een getuige van Jezus Christus is," zegt hij, „de tweede verdediger van de Heiland en zijn zending."

Als marinier zette Tom Perry zijn zendingswerk voort onder zijn medesoldaten en onder het Japanse volk.

Slechts zes weken na het voltooien van zijn zending werd hij opgeroepen voor de militaire dienst. Hij werd ingedeeld bij de mariniers en met het hem zo eigen enthousiasme nam hij zich voor de beste marinier ter wereld te worden. „Ik houd er gewoon niet van tweede te zijn; maakten we dus een lange mars, dan sleepte ik me naar voren en bleef daar."

Hij maakte deel uit van een van de eerste bezettingslegers die Japan binnenvielen nadat daar de eerste atoombomb was gevallen. Hoewel getraind als harde marinier, ging zijn hart uit naar het Japanse volk toen hij de verwoesting van hun land zag. En hij besloot alles te doen

wat in zijn vermogen lag om te helpen. In zijn vrije tijd bouwde hij met zijn collega's een klein kerkje op het eiland Saipan. Later, in Nagasaki, zag hij kans weer een groep militairen bij elkaar te krijgen om een protestantse kerk te herbouwen. Toen zijn eenheid later overgeplaatst werd, stonden bijna tweehonderd leden van de gemeente samen met hun predikant aan de spoorlijn om hun handen aan te raken toen de trein daar passeerde – een gedenkwaardige uiting van wederzijdse liefde en waardering.

Zijn dienstitijd in de Grote Oceaan was in zekere zin een verlenging van zijn zending. „In militaire dienst was ik een betere zendingeling omdat ik twee jaar ervaring in het zendingsveld had opgedaan", zegt hij. „In de volgende tweeënhalf jaar bij het marinierskorps doopte ik twee keer zoveel als toen ik op zending was. Het was een fijne groep soldaten die heiligen der laatste dagen werd. De kracht van het evangelie maakte van mijn militaire dienst een fijne tijd."

Studie en huwelijk

Na zijn dienstitijd voltooide Tom Perry zijn opleiding aan de Utah State University en studeerde in 1949 af in

handelswetenschappen. In die periode leerde hij Virginia Lee kennen. Ze trouwden op 18 juli 1947 in de Logan-tempel.

Na zijn studie aanvaardde hij een betrekking bij een bedrijf in Idaho. Terwijl hij druk bezig was zich te bekwalen in zijn nieuwe werk en een gezin wilde stichten, werd hij geroepen als tweede raadgever in de bischop. Zijn eerste opwelling was te weigeren – en zich daarin nog gerechtvaardigd te voelen ook. Maar zijn training bleek sterker dan elk excuus dat hij kon bedenken en hij besloot de roeping te aanvaarden.

De roeping was van belang voor zijn geestelijke groei. Ook wierp zijn roeping haar vruchten af in het dagelijkse leven, want hij deed ervaring op in organisatie en management, iets wat hem ook van pas kwam in zijn beroep. Zijn succesvolle carrière in de detailhandel leidde ertoe dat de familie Perry achtereenvolgens verhuisde naar de staten Idaho, Washington, Californië, New York en Massachusetts. Elke keer dat een verbetering van zijn positie een verhuizing noodzakelijk maakte, aanvaardde hij bereidwillig nieuwe kerkroepingen. Zo gaf hij ochtendseminarie, was hij werkzaam in twee bisschoppen, in een hoge raad en in twee ringpresidiums. Ten tijde van zijn roeping als algemene autoriteit was hij ringpresident in Boston.

Tom Perry leerde al heel snel tijd te plannen om bij zijn gezin te zijn. Toen zij naar het oosten van de Verenigde Staten verhuisden, besloten zij een huis te kopen dat dichter bij zijn werk lag dan het „droomhuis“ dat zij eerder gevonden hadden, omdat hij anders teveel tijd had moest besteden aan het reizen. Later wees hij een aantrekkelijke baan af omdat de firma hem niet kon garanderen dat hij 's zaterdags vrij zou zijn: de dag van de week die hij aan zijn gezin wijdde.

Het gezin groeit

Tom en Virginia Perry kregen drie kinderen: Barbara, die met Terry Haws trouwde, Lee, die met Carolyn Bench trouwde, en Linda Gay, die in Michael G. Nelson de ware vond. Evenals zijn vader eerder had gedaan, betrof ook ouderling Perry, waar mogelijk, zijn gezin bij zijn kerkelijke activiteiten. Door de jaren heen hebben zij vele toespraken uitgetypt en doorgelezen, citaten en verhaaltjes die hij kon gebruiken voor hem opgezocht, en zelfs zijn toespraken geklokt om er zeker van te zijn dat ze niet te veel tijd namen. Zo nu en dan heeft hij ze meegenomen naar ringconferenties waar hij moest spreken.

Ook betrof hij ze bij zijn werk. Toen de kinderen

nog jong waren, liet hij ze karweitjes opknappen op kantoor, terwijl hun moeder ging winkelen. Naarmate ze ouder werden, hielpen zij mee met inventariseren en bij het bijhouden van de boekhouding. „Ik vind dat iedere ouder zijn gezin erbij moet betrekken en hen nooit mag isoleren van zijn bezigheden“, zegt hij. „Door dit te doen, zullen zij dichter naar elkaar toegroeien en zullen de kinderen hun steentje willen bijdragen.“

Als ringpresident had L. Tom Perry het voorrecht zijn eigen zoon aan te stellen als zendeling. „Mijn vader is niet iemand die snel zijn gevoelens zal prijsgeven“, zegt Lee, „maar hij huilde wel toen hij mij de zegen gaf. En toen schreef hij een brief en legde die zonder dat ik het wist in mijn koffer. Toen ik in het zendingsveld aankwam en mijn koffer openmaakte, vond ik de brief. Daarin vertelde hij me dat hij trots was mijn vader te zijn. Aangezien ik hem altijd vereerd heb, was dat heel belangrijk voor mij. Het is me op zending bijgebleven als bron van kracht en troost.“

Verdriet en tegenspoed

Ouderling Perry is iemand die weet wat verdriet en tegenslag betekent. In december 1974 stierf Virginia, en in maart 1983 hun dochter Barbara. Ook heeft hij twee kleinkinderen verloren. In deze donkere tijden was het zijn geloof in de Heer Jezus Christus dat hem hoop verschaftte; vandaag de dag moedigt hij anderen die lijden aan hun vertrouwen in de Heer te stellen: „De Heer is heel goed. Hoewel sommige ervaringen hard zijn, geeft Hij je vele herinneringen en nieuwe kansen. Het leven eindigt niet omdat men een tragische gebeurtenis te verwerken heeft gekregen – er is een nieuwe berg te beklimmen. Mok niet te lang over wat u verloren heeft. Ga door met het beklimmen van de volgende berg.“

In januari 1976 werd hij door een familielid van haar aan Barbara Dayton voorgesteld; in april van hetzelfde jaar trouwden zij in de Salt Lake-tempel. Zuster Perry, die opgroeide op een boerderij niet ver van Cokeville (Wyoming), studeerde af aan de University of Utah met een graad in verpleegkunde. Vijftien jaar lang werkte ze in het HLD-ziekenhuis in Salt Lake City, ondermeer als hoofdzuster en adjunct-directrice. Na haar doctoraal in de gezondheidsleer te hebben behaald aan de Brigham Young University, gaf zij vier jaar lang les aan het BYU-college voor verpleegkunde.

Ouderling en zuster Perry „genieten ervan zo'n beetje alles samen te doen“, zegt zuster Perry. Zo mo-

gelijk rijdt ouderling Perry naar de ringconferenties waaraan hij toegewezen is in plaats van er naartoe te vliegen, zodat hij Barbara kan meemenen.

Grote liefde voor de Heer

Hij moedigt echtparen aan „kleine lieve dingetjes voor hun metgezel te doen – verrassinkjes – om hun toegegenheid te tonen”. En volgens zuster Perry brengt hij in praktijk wat hij predikt. „Hij doet veel lieve dingen voor mij. Hij is altijd een heer. Ik zeg wel eens: ‘Is het nou niet teveel moeite om altijd maar weer het portier voor me open te houden?’ Maar hij vindt van niet. Hij is altijd vriendelijk en zorgzaam, iets dat ik steeds weer waardeer in hem. En hij is heel hulpvaardig thuis.”

„Zij is toegewijd aan de Heer”, zegt ouderling Perry. „De mogelijkheid om elke morgen en avond met mijn vrouw in gebed te kunnen neerknielen vervult mij met dankbaarheid voor de zegen en het voorrecht van haar nabijheid.”

Zijn grote liefde voor de Heer, zijn enthousiasme en zijn gewilligheid hard te werken zijn hem zeer zeker van pas gekomen als algemene autoriteit. Op 6 oktober 1972 werd hem steun verleend als assistent van de Twaalf. En op 11 april 1974 werd hij lid van het Quorum der Twaalf. In de kerk staat hij bekend om zijn geloof en hoopvolle instelling. En hij is gezegend met een oprechte glimlach en een warme, duidelijke stem waarin de waarheid weergalmt – in het bijzonder wanneer hij getuigt van het grote werk in de laatste dagen.

Aan een wereld vervuld van pessimisme predikt hij een leer van hoop en verwachting: „We krijgen nog meer beproevingen. Maar zelfs in beproevingen liggen

kansen om te groeien en iets te bereiken. Ik benader tegenspoed met net zoveel enthousiasme als ik een heuvel zou afdalen op rolschaatsen. Het is een zegen om elke dag weer op te kunnen staan omdat er een nieuwe uitdaging en nieuwe kansen wachten.”

Krachtig getuigenis van de Heiland

Als apostel van de Heer Jezus Christus getuigt hij krachtig van de Heiland: „Het vervult mij met eerbied dat de Vader genoeg van ons hield om zijn Zoon op te offeren, en dat wij de troostrijke zekerheid hebben dat het leven zich eeuwig voortzet – dat de dood niet het einde betekent. Als wij ons houden aan het evangelieplan, wachten ons grote zegeningen. De Heer zegent ons zowel in deze sterfelijkheid als in de eeuwigheid. Het is de enige troostrijke gedachte op aarde, er is geen andere. En wanneer men deze zekerheid heeft, is het de grootste zegen die men kan ontvangen.”

Toen de jonge Tom Perry in de bisschop geroepen werd in Lewiston (Idaho), werd hij door ouderling Harold B. Lee van het Quorum der Twaalf tot hogepriester geordend. In die zegen zei ouderling Harold B. Lee met profetisch inzicht dat deze jongeman op een dag in de leidende raden van de kerk plaats zou nemen. Omdat hij niet wist wat het betekende, hield de pas geordende hogepriester deze ervaring voor zichzelf.

Jaren later werd ouderling L. Tom Perry in het Quorum der Twaalf Apostelen geroepen om de open plaats in te nemen die door het overlijden van president Lee was ontstaan. Al vroeg openbaarde er zich een goddelijke hand in het leven van ouderling Perry die hem vormde en voorbereide op het werk dat hij nu als dienstknecht van de Heer tot stand brengt. □

VRAAG EN ANTWOORD

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beleid van de kerk.

Wat is een gepaste manier om te reageren op agressieve vragen over de kerk?

Steve F. Gilliland, bisschop en instituutsdirecteur van de kerk, Long Beach (Californië).

Het is heel wat om de kerk naar buiten toe te vertegenwoordigen. Stel dat u iets verkeerd zegt? Stel dat u iemand boos maakt? En het is ook mogelijk dat men u in verlegenheid brengt of boos maakt.

Als instituutsdirecteur en als bisschop word ik vaak uitgenodigd om vragen over de kerk te beantwoorden tijdens colleges aan de universiteit en in andere kerken. Mijn presentatie richt zich op de positieve aspecten van de kerk. Het is gemakkelijk om over de vruchten van het evangelie van Jezus Christus te praten en

De Heilige Geest heeft de macht om verder te gaan dan onze soms onbeholpen pogingen, en kan de oprechte zoekers naar waarheid helpen.

over de dingen die we proberen te doen om zijn leringen in deze moeilijke wereld in praktijk te brengen.

Waar ik me zorgen om maak zijn de vragen die gesteld kunnen worden; waarom wordt die vraag gesteld? Wat doe ik als iemand zich vijandig opstelt? Gelukkig geven de Schriften inzicht in deze problematiek en kunnen zij ons in deze situaties helpen. Naarmate ik ze ben gaan bestuderen (vooral Alma 30), heb ik enkele waardevolle beginselen ontdekt, die mij steeds weer geholpen hebben als ik geconfronteerd werd met vriendelijke of vijandige vragenstellers.

1. *Luister en verduidelijk.* Het is moeilijk om goed te luisteren als je onder vuur wordt genomen. Ik ben verstrikt geraakt in onnodige

twistgesprekken omdat ik overgevoelig werd en niet goed begreep wat men zei. Soms waren we het helemaal met elkaar eens over iets, maar dacht ik dat hij iets zei wat hij in werkelijkheid helemaal niet zei.

Zorg dat u begrijpt wat men zegt. Stel verduidelijkende vragen, of herhaal de vraag zoals u die begrijpt, gevolgd door: „Is dat wat u bedoelt?” Laat weten dat u het standpunt van de ander begrijpt, en geef die persoon zondig de kans dat standpunt toe te lichten.

Als iemand u „een slag geeft op de rechterwang”, zal hij waarschijnlijk verwachten dat u hetzelfde terugdoet – en het ontwapt hem misschien als u de andere wang toekeert en luistert. Het kan zijn dat hij meer open staat voor wat u te zeggen hebt als u eerst naar hem luistert (zie Matt. 7:12).

2. *Probeer misverstanden uit de weg te ruimen.* U kunt in de verleidings komen om iemand die tegen u ingaat te beschuldigen of onder druk te zetten, of hem in verlegenheid te brengen en te bespotten, vooral als u het idee heeft dat hij met opzet feiten verdraait. Maar aan u de uitdaging om hem lief te hebben en te vermijden dat hij het gevoel krijgt dat hij wordt aangevallen.

Geef de feiten duidelijk weer, zoals Alma dat met Korihor deed (zie Alma 30:32-33), spreek zo kalm en gedecideerd mogelijk. Als hij kritiek spuit door boeken aan te halen die niet aanvaard zijn als officiële leer van de kerk, vertelt u hem dat het heiligen der laatste dagen vrij staat om te speculeren, maar dat individuele theorieën niet het officiële standpunt van de kerk zijn. Op zo'n moment zou ik zeggen: „Als u geïnteresseerd bent in wat de kerk leert, wil ik u dat graag uitleggen. Ik voel me niet verantwoordelijk voor speculaties uit het verleden. Trouwens, die persoon is hier niet om zijn visie toe te lichten, dus u noch ik kunnen volkomen begrijpen wat hij bedoelde. Wilt u weten wat de kerk hierover leert?”

Vaak is het zo dat iemand onbewust verkeerde informatie herhaalt. Een vriendelijk antwoord om de feiten te verduidelijken kan voorkomen dat hij zich aangevallen voelt. „Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een krenkend woord wekt de toorn op” (Spr. 15:1). Het Eerste

Presidium heeft ons aangeraden om „kritiek en aanvallen op de kerk zonder gevoelens van wrok en boosheid tegemoet te treden”. (Brief d.d. 1 december 1983.)

3. *Blijf bij de fundamentele beginselen van het evangelie.* Iemand in het diepe gooien leert hem niet hoe hij moet zwemmen; hij kan zelfs bang worden en nooit meer het water in willen. Op dezelfde manier is iemand, zonder een goed fundament van de eerste beginselen van het evangelie, over het algemeen niet klaar voor diepgaande leerstellingen. Daarom zegt de Heer ons om de mensen melk te geven voor we ze vast voedsel geven. (Zie LV 19:22; 1 Kor. 3:2.)

In een poging om mensen tegen de kerk op te zetten, richten sommige tegenstanders van de kerk zich op leerstellende halve waarheden en verminken daarbij enkele mooie en kostbare leerstellingen die moeilijk te begrijpen zijn. Het is belangrijk om de discussie terug te leiden naar het uitgangspunt – de eenvoudige en toch prachtige waarheden van het evangelie.

Alma demonstreerde dit beginsel goed. Hij was meester over zichzelf en de situatie, en ver schoof het onderwerp van gesprek met Korihor naar het fundamentele geloof in God. „Ge-

looft gij, dat er een God is?” (Alma 30:37.)

Een volgende fundamentele leerstelling van het evangelie is ons geloof in hedendaagse openbaring en profeten. Bijna elke vraag kan teruggebracht worden tot deze kwestie: „Waar het hier eigenlijk om gaat is niet . . . , maar of er al of niet hedendaagse openbaring in de kerk is. De Schriften onderwijzen duidelijk het beginsel van hedendaagse profeten. (Zie Amos 3:7; Ef. 2:20.) Ik getuig dat de Heer in deze tijd de kerk leidt door middel van hedendaagse profeten en dat u dit ook te weten kunt komen. Wilt u weten hoe u deze dingen te weten kunt komen?” Een andere benadering is: „Er is niet genoeg tijd om die vraag te beantwoorden. Er is echter een fundamentele vraag die er verband mee houdt: . . . ,”

4. *Getuig.* Niets is fundamenteleler in het evangelie dan ons eigen getuigenis. Alma getuigde op eenvoudige, duidelijke wijze tot Korihor: „Ik wéét, dat er een God is, en ook dat Christus zal komen” (Alma 30:39). Als de persoon open staat voor de waarheid, kan de Heilige Geest tot hem getuigen. Het getuigenis van de Geest zal bij zijn bekering de krachtigste invloed zijn. Echter, als iemand niet open staat voor de Geest, zal alle logica in de wereld hem niet raken.

Als iemand niet open staat voor de Geest, zal alle logica in de wereld hem niet raken.

Veel mensen zijn niet klaar voor bekering, maar willen wel graag weten wat de kerk precies leert. Ze hebben er recht op om de fundamentele waarheden van het evangelie te horen en hun verkeerde denkbeelden te laten veranderen door juiste. Maar het kan daarbij gebeuren dat ze u uitdagen om een stoffelijk of berebeneerd bewijs te geven van het evangelie. Hoewel het evangelie logisch verklaard kan worden, is het niet onze taak om te proberen bewijzen te leveren of om de ander te overtuigen. Het enige echte bewijs is het getuigenis van de Geest.

5. *Leg uit dat u geen zin heeft in twistgesprekken – maar dat u uw zienswijze wilt uitleggen en naar de ander wilt luisteren.* Alma liet zich er niet toe verleiden te proberen het evangelie te bewijzen. In feite deed hij precies het omgekeerde met Korihor. „Welk bewijs hebt gij, dat er geen God is. . . ? Ik zeg u, dat gij geen bewijzen hebt, dan alleen uw woord” (Alma 30:40). Als iemand wil redetwisten, is het redelijk deze vraag te stellen: „Wilt u alleen maar redetwisten, of wilt u begrijpen wat ik geloof?”

6. *Zet de persoon tot daden aan.* Toen Korihor bleef vragen om een bewijs, gaf Alma duidelijk aan wiens verantwoordelijkheid het

was een bewijs te vinden: die van Korihor. Als hij *echt* de waarheid wilde weten, had hij „het getuigenis van al deze uw broederen en tevens van alle heilige profeten. De Schriften zijn u voorgelegd” (Alma 30:44). Onze belofte aan de wereld is die welke Jezus deed: „Indien iemand (Gods) wil doen wil, zal hij van deze leer weten, of zij van God komt . . .”

„Als gij in mijn woord blijft . . . zult gij de waarheid verstaan.” (Joh. 7:17; 8:31–32.) Als iemand bereid is het evangelie *na te leven* – de geboden te onderhouden, de Schriften te bestuderen, te bidden – dan zal hij geestelijke ervaringen hebben die de waarheid van onze boodschap bevestigen; hij zal geen bewijs nodig hebben.

Stel dat u geen antwoord hebt op een vraag? Weer geeft Alma de juiste handelswijze aan: „Nu, deze verborgenheden zijn mij nog niet ten volle bekendgemaakt; daarom zal ik daarover verder zwijgen” (Alma 37:11). Zeg gewoon „Ik weet het niet”. Mensen

zullen u respecteren om uw eerlijkheid. Als ik denk dat er wel een antwoord te vinden is, zeg ik meestal dat ik zal proberen er achter te komen wat het is.

Stel dat u ze verwart of boos maakt? Bedenk dat de Heilige Geest te macht heeft om verder te gaan dan onze soms onbeholpen pogingen, en de oprechte zoekers naar waarheid kan helpen.

Ons is beloofd dat als we de Schriften onder gebed bestuderen, wij de benodigde inspiratie „op het juiste moment” zullen ontvangen (LV 84:85).

De uitspraak van het Eerste Presidium hierover sterkt mij:

„Wij herinneren u eraan dat een van de zegeningen van het lidmaatschap van de kerk de gave van de Heilige Geest is, die op het moment van bevestiging verleend wordt. Deze gave zal de leden en leiders vergezellen die getrouw de beginselen van het evangelie van Jezus Christus naleven.

„Wij vertrouwen erop dat als u onder gebed antwoord geeft, in alle nederigheid, u de benodigde inspiratie zult ontvangen.” (Brief d. d. 1 december 1983.) □

MASAO WATABE EEN ZENDING VOOR HET LEVEN

Joseph Jung

Rechtsboven: Broeder Watabe werkt met zijn vrouw, Hisako, in de Tapai-tempel. Rechtsonder: Broeder en zuster Watabe met hun kinderen.

De toeristen rustten even uit halverwege de lange trap naar de hoogste koepel van de Sint-Pieter in Rome – allemaal, behalve die tengere Japanner dan. Hoewel hij zeker niet tot de jongsten in het gezelschap mocht worden gerekend, klom hij energiek verder, zonder een ogenblik stil te houden. Enkele mensen uit de groep vroegen hem waar hij z'n energie vandaan haalde. „Ik ben mormoon,” grinnikte broeder Masao Watabe.

Een nieuwsgierige Amerikaan vroeg hem of een katholieke kathedraal met een mormoonse tempel vergeleken kon worden. Rustig, alsof hij op een dergelijke vraag had gewacht, pakte broeder Watabe een paar kaartjes uit zijn zak en deelde die uit. Op de voorkant stond een foto van de Hawaii-tempel, waar broeder Watabe als tempelzending werkzaam is geweest. „Op de achterkant,” zei broeder Watabe, „staan de Artikelen des geloofs.”

Broeder Watabe had *inderdaad* gewacht op een gelegenheid om zijn overtuiging met anderen te delen. Broeder Watabe, nu tweede raadgever in het presidium van de Taipei-tempel, heeft met allerlei mensen op de meest uiteenlopende plaatsen over het evangelie gesproken, in trein en bus, met militairen en werkgemers.

Misschien heeft hij zo'n sterke zendingsdrang omdat het evangelie zijn eigen leven zo ingrijpend heeft veranderd. Masao Watabe werd uit Japanse ouders geboren in de provincie An-Tung in China, en was lid van een Shinto-sekte. Hij was een intelligente jongeman met veel interesse voor talen. Na zijn studie trouwde hij en werd door het Japanse ministerie van buitenlandse zaken naar Peking gestuurd voor een studie Mandarijns. Hij werkte op de Ja-

pansse ambassade in Peking en later op het Japanse ministerie van buitenlandse zaken in Tokio.

Een wanhopige periode

De idealist Masao Watabe had zijn leven lang gedroomd van eenheid onder alle volken. Toen brak de Tweede Wereldoorlog uit, die dood en verderf zaaide en uiteindelijk een nederlaag bracht. Een jaar voor het einde van de oorlog moest de jonge Masao dienst nemen in het leger. De oorlog was voor hem een verschrikkelijke periode. „Het leven was als het lopen in duisternis, zonder hoop, zonder doel,” weet hij nog.

Na de oorlog werd Masao overgeplaatst naar Sendai in Japan. Daar ontmoette hij een katholieke priester die het christendom bij hem introduceerde. „Toen ik met hem sprak over het evangelie van Jezus Christus,” herinnert broeder Watabe zich, „voelde ik mij goed in mijn hart. Ik had veel vragen over het christendom. Naarmate ik meer over zijn antwoorden nadacht begon er licht te schijnen in mijn hart, dat tot die tijd rondgedoold had in duisternis, en het leek wel of de stem van de Heer er tegen begon te fluisteren.”

Na korte tijd raakte Masao gesedilusionieerd in het katholicisme. Hij schreef zich bij een plaatselijke universiteit in voor een bijbelcursus, die hij een jaar lang volgde. Zijn lerares, de vrouw van een methodistische predikant, nam hem mee naar de kerk. Zij en haar man moedigden hem aan zich tot methodist te laten dopen. Omdat niet al zijn vragen over dit geloof beantwoord waren, aarzelde hij.

Terwijl hij overwoog of hij methodist zou worden, vertelde een medeleerling hem dat twee Amerikaanse zendingen een kamer

bij hem hadden gehoord. Masao wilde ze graag ontmoeten en daags daarop nam de leerling ze mee naar school. „Toen ik ze de hand schudde, kreeg ik een heel prettig gevoel“, vertelt broeder Watabe. Hij was diep onder de indruk van de eenvoud van de diensten en de oprechtheid van de mensen in de zondagsschool.

Hoop leeft op

Een brochure, *Joseph Smith vertelt zijn geschiedenis*, fascineerde hem dusdanig dat hij de hele nacht doorlas. Maar het was het Boek van Mormon dat de hoop deed opleven die hij in de oorlog had verloren. Bij het lezen van de profetie in 1 Nephi 10, over de verstrooiing en vergadering van Israël, vulde zijn hart zich met vreugde. Zijn hele leven had hij ernaar gesmacht te kunnen bijdragen aan de vereniging van de wereld. Ook was hij verheugd te horen dat zijn overleden voorouders de doop en andere noodzakelijke verordeningen konden ontvangen.

Sinds die koude dag in november 1949 dat hij gedoopt werd in de Hiroserivier, heeft broeder Watabe zich toegewijd aan het delen van de vreugde die hij in het evangelie vond. In juli van het jaar daaropvolgend, was hij in staat zijn vrouw, zuster Hisako Watabe, te dopen. Hun oudste zoon, de negenjarige Masahisa, werd diezelfde dag gedoopt. En toen ze acht waren heeft hij zijn twee andere zoons, Masaji en Masakazu, en zijn beide dochters, Seiko en Yasuko, gedoopt.

Een dagelijkse zending

Toen broeder Watabe hoorde dat ieder lid een zending diende te zijn, besloot hij dagelijks zendingswerk te doen. Hij begon in de trein op weg naar zijn werk en deelde brochures uit aan hen die interesse toonden. Zijn derde zoon, Masakazu, had tijdens zijn zending in Brazilië de uitzonderlijke ervaring iemand te kunnen dopen die, vijftien jaar eerder in een trein in Japan, voor het eerst het evangelie had gehoord van Masao Watabe.

Broeder Watabe, het eerste Japanse lid van de kerk in Sendai, is altijd een trouwe dienstknecht geweest. Hij werd de eerste president van de Gemeente Sendai. In de eerste Aziatische ring die in Japan werd georganiseerd, was hij werkzaam als patriarch. Omdat hij vindt dat het woord van God het beste advies is, bereidde hij zich op het geven van zegens voor door de Schriften te bestuderen. Een van zijn favoriete teksten staat in Matteüs: „En wie zijn kruis niet opneemt en achter Mij gaat, is Mij niet waardig. Wie zijn leven vindt, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest om Mijnentwil, zal het vinden“ (Matt. 10:38–39).

Kort na broeder Watabe's doop kostte zijn toewijding aan zijn geloof hem zijn baan bij het Japanse ministerie in Sendai. Broeder Watabe ging niet meer naar de kantoorborrel, waar in ruime mate wijn werd geschonken. Zijn baas had hem meerdere malen gewaar-schuwd dat hij die borreluren moest bijwonen en zijn medewerking aan straatpredikingen door zendingelingen diende op te geven. Maar broeder Watabe hield voet bij stuk. Uiteindelijk riep zijn baas hem bij zich en zei: „Je gaat liever

naar je kerk dan dat je hier werkt; we hebben je niet langer nodig.“ Al gauw vond broeder Watabe een baan op een Amerikaanse legerbasis. Na daar vijf jaar gewerkt te hebben, werd hij geroepen om op het zendingskantoor in Tokio als vertaler voor de kerk te gaan werken.

De toewijding van de familie Watabe aan hun geloof heeft hun leven met vreugde vervuld, waaronder de vreugde van een gezin dat trouw is aan het evangelie. In 1968 werd het hele gezin aan elkaar verzegeld in de Salt Lake-tempel. Al hun kinderen zijn getrouwd, en broeder en zuster Watabe hebben twintig kleinkinderen. Al hun zoons zijn op zending geweest.

In 1979 werden broeder en zuster Watabe tot een werk geroepen dat hen lief is, een tempel-zending in de Hawaï-tempel. Later ontving broeder Watabe de verzegelde macht. Broeder en zuster Watabe genieten nu van hun werk in de Taipei-tempel, waar broeder Watabe werkzaam is als tweede raadgever in het tempelpresidium.

Broeder Watabe bereidt zich nu al weer voor om, als hij eenmaal ontheven zal zijn als raadgever van de tempelpresident, op een andere manier het evangelie te verbreiden. Hij hoopt naar Japan terug te keren en boeken te schrijven die zijn getuigenis aan zijn landgenoten overbrengen. Voor broeder Masao Watabe is het leven een dagelijkse zending. □

DE STEM VAN EEN VADER

Robert W. Paris

*Wiens stem kan vertrouwd worden,
temidden van de vele concurrerende stemmen
van het leven?*

Mijn dochter Jacqueline en ik gingen eens naar een vader-dochtermiddag van het jeugdwerk. De meisjes hadden allemaal lunchpakketjes gemaakt. Als dessert moesten vader en dochter een cake versieren. Omdat ik tandarts ben, maakten Jacqueline en ik een grote suikertand op onze cake. Natuurlijk waren er na het eten spelletjes en wedstrijden.

Een van de spelletjes die avond was een estafette. De jeugdleiders hadden vier plastic kegels op de vloer uitgezet. Elke vader moest zijn dochter blinndoeken. Daarna moest hij haar langs de kegels leiden, door de hal en weer terug naar het startpunt, waar het volgende paar al klaar zou staan. Hij mocht haar niet aanraken; hij mocht alleen zijn stem gebruiken om haar te vertellen welke kant zij op moest gaan. We werden in twee groepen verdeeld.

Het leek zo'n eenvoudig spelletje, maar het was helemaal niet zo gemakkelijk. De meeste vaders schreeuwden „Naar rechts“, of „Naar links“ of „Stop“ of „Rechttuit“. Met twee teams die zo hard schreeuwden, kon een meisje zich gemakkelijk in de stem van haar vader vergissen. Vaak vergisten de meisjes zich in naar wie ze moesten luisteren. Ook gaven sommige vaders de instructies wat aarzelend, en verloren zo kostbare tijd. En sommige dochters volgden niet precies de aanwijzingen op. Zij liepen te vlug of bewogen zich in de verkeerde richting en nu en dan liepen zij tegen de kegels op.

Maar er waren een vader en dochter die ons allen verbaasd deden staan. Deze vader leed aan een ernstige kwaal die zijn coördinatie belemmerde. Zijn bewegingen en spraak waren langzaam. Toen zij aan de beurt waren en de blinndoek vastgemaakt was, hoorde

ik de vader tot zijn dochter zeggen: „Maak je geen zorgen om links, rechts, vlug of langzaam. Loop maar rustig en luister naar mijn stem.“

Na het startsein begonnen ze, en hij herhaalde steeds maar weer zachtjes: „Alleen op mijn stem letten“, of „Luister niet naar de anderen, alleen naar mij“. Het was verbazend om te zien hoe zij met korte stappen het parcours doorliep, veel vlugger dan alle anderen, zo vlug zelfs dat haar team won.

Wat een interessante les voor alle vader en dochters. Er zijn zo vaak veel stemmen die ons roepen, in de war brengen en ons van het rechte pad af doen wijken. Vaders denken vaak dat het genoeg is om alleen maar hun kinderen toe te roepen die of die weg te gaan, sneller of langzamer te lopen, bepaalde dingen te doen of niet te doen. Vaak hebben kinderen het moeilijk om zulke instructies te volgen.

Wat zou het geweldig zijn als elke jonge vrouw en jongeman een waardige vader in dit leven had die in woord en daad zei: „Je hoeft niet bang te zijn dat je van het rechte pad afkomt. Volg gewoon mijn stem en voorbeeld, en laat mij je leiden.“ En wat zou het geweldig zijn als elke dochter en zoon die zo'n vader had, een vader die zijn priesterschap verheerlijkt, vertrouwen in hem stelde en gewillig was zijn leiding en voorbeeld te volgen.

Natuurlijk hebben we allemaal een Hemelse Vader wiens stem we kunnen leren onderscheiden temidden van de andere stemmen in ons leven. Als we luisteren naar deze „stille, zachte stem“ hoeven we niet in de war gebracht te worden door de vele stemmen in de wereld, of ons onder druk gezet te voelen door een krachtmeting met anderen. Met stevige, vaste stappen kunnen we vooruitkomen op het juiste pad, obstakels ontlopen die we niet altijd kunnen zien. We kunnen allemaal op het juiste inzicht van onze Vader vertrouwen om ons naar Hem terug te leiden. □

WAT NEPHI ONS LEERT OVER

HET OVERWINNEN VAN ONTMOEDIGING

Elizabeth K. Rysler

In de prachtige verzen die de psalm van Nephi genoemd worden (2 Ne. 4:15–35), vergunt de profeet ons een blik in zijn verheven hart. Wie herkent zich niet in Nephi's strijd om een heilige te worden in een wereld waar de satan heerst en verleidt. Nephi's dilemma is ook ons dilemma:

„Ziet, mijn ziel verheugt zich in de dingen des Heren, en ik denk voortdurend na over hetgeen ik heb gezien en gehoord.

„Toch, ondanks des Heren grote goedheid, die blijkt uit het tonen van zijn grote en wonderbare werken aan mij, zeg ik in mijn hart: O, ellendig mens, die ik ben! Ja, mijn hart is bedroefd wegens de zwakheid van mijn vlees; mijn ziel treurt wegens mijn ongerechtigheden“ (verzen 16–17).

In onze moderne taal zouden we iets zeggen als: „Ik weet beter, maar toch zondig ik. Ik ben zo gezegend, maar toch ben ik nog niet helemaal gelukkig.“ Nephi beschrijft zijn ellende in detail. Hij schrijft dat zijn hart schreit, dat zijn ziel in het dal der smarten vertoeft, zijn vlees wegwijnt en dat hij toornig is op zijn vijand (verzen 26–27).

Hoe is het mogelijk dat Nephi, die met engelen had gesproken en een getuige was van de werkelijkheid van de Christus die komen zou, zich zo kon voelen? Misschien was het juist de diepte van zijn getuigenis die zijn eigen zwakheden zo moeilijk te aanvaarden maakte. We weten dat zijn vader, Lehi, net gestorven was. Vaak worden ook wij geteisterd door ontmoediging na een groot verlies.

Nephi begreep dat het niet eenvoudig is om een heilige te zijn. We moeten allen proberen om de natuurlijke mens te overwinnen en ernaar streven om dat punt te bereiken waar wij geheel geen neiging of verlangen

meer hebben naar het kwade. Elk moment van ons leven kiezen we tussen goed en kwaad. Ondanks onze rechtvaardige verlangens worden we dagelijks verleid en zondigen we.

Om onze last nog zwaarder te maken hebben we ook vaak verdriet om anderen. Nephi schrijft: „Ik (bid) onophoudelijk voor (mijn volk), en des nachts is mijn peluw nat van tranen om hunnentwil“ (2 Ne. 33:3).

Nadat hij zijn wanhoop onder woorden heeft gebracht, gaat Nephi zijn situatie vanuit een andere invalshoek benaderen. Hij stelt een reeks vragen: „Waarom zou ik in de zwakheid van mijn vlees aan zonde toegeven? Ja, waarom zou ik toegeven aan verleidingen, zodat de boze woonplaats vindt in mijn hart om mij mijn vrede te ontnemen en mijn ziel te pijnigen? Waarom ben ik toornig wegens mijn vijand?“ (2 Ne. 4:27.)

Als wij ontmoedigd raken, zouden wij er ook goed aan doen deze vragen te stellen en ze voor onszelf te beantwoorden. Net als Nephi moeten we vaak *besluiten* om niet verdrietig te zijn: „Ontwaak, mijn ziel! Kwijn niet langer weg in zonde. Wees verblijd, o mijn hart, en geef de vijand mijner ziel niet langer plaats“ (vers 28). Nephi deed zijn verdriet in vreugde overgaan.

Wat kunnen wij van Nephi leren dat ons kan helpen als wij ons ontmoedigd of zelfs wanhopig voelen?

1. *Nephi schreef zijn gedachten, gevoelens en verlangens op.* Nephi hield trouw zijn dagboek bij. Hij hield zelfs twee verslagen bij, hoewel hij het doel van het tweede niet geheel begreep. Hij hield de verslagen bij, hoewel hij „in het schrijven niet . . . bekwam“ was (2 Ne. 33:1). Het was voldoende voor hem te weten dat het een gebod van de Heer was, die het verslag met een

Geïllustreerd door Ondre Pettingill

Net als Nephi
moeten we vaak
besluiten om niet
verdrietig te zijn.

wijs oogmerk liet bijhouden. Toen hij zijn verslag besloot, schreef Nephi: „Ik Nephi, heb geschreven, wat ik heb geschreven, en ik acht het van grote waarde, in het bijzonder voor mijn volk“ (2 Ne. 33:3).

Schrijven kan een heilzame uitwerking op ons hebben. In mijn functie als maatschappelijk werkster vraag ik depressieve, angstige of bezorgde mensen vaak om hun gevoelens neer te schrijven in een dagboek. Naderhand zeggen ze me dat hun dat erg geholpen heeft.

2. *Nephi overpeinsde.* (Zie 2 Ne. 4:16.) Overpeinzen is meer dan denken. Het is een proces van dingen uitwerken in onze geest, van mediteren. Als we de dingen van de Heer overpeinzen, zoals Nephi dat deed, zal de Geest tot ons spreken.

3. *Nephi bestudeerde de Schriften.* Hij verheugde zich erin en getuigde van de waarheid ervan (zie vers 15). Hij verheugde zich vooral in de geschriften van Jesaja en schreef zijn woorden over, „opdat wie ook van mijn volk deze woorden zullen zien, hun hart mogen verheffen en zich er voor alle mensen in mogen verheugen“ (2 Ne. 11:8). Nephi's inzicht in de Schriften hielp hem zijn geloof te behouden. De Schriften hielen hem in te zien in wie hij zijn vertrouwen had gesteld, ook al klaagde zijn hart wegens zijn zonden (zie 2 Ne. 4:19).

4. *Nephi herinnerde zichzelf aan de goedheid, steun, liefde en bescherming van de Heer.* (Zie verzen 20–25.) Hij dacht aan de keren dat de Heer zijn leven had beschermd, hem met liefde had vervuld, zijn vijanden had verslagen, zijn gebeden had verhoord en hem kennis had gegeven. Hij telde zijn zegeningen en was dankbaar. Terugdenken aan onze zegeningen en geestelijke ervaringen kan een krachtig medicijn zijn tegen ontmoediging.

5. *Nephi stak zichzelf een hart onder de riem.* Hij weerde negatieve gedachten af en vulde zijn geest met positieve gedachten: „Ontwaak, mijn ziel! Kwijn niet langer weg in zonde. Wees verblijd, o, mijn hart“ (vers 28).

6. *Nephi bad.* Hij bad met al zijn kracht, onverschrokken en met grote nederigheid. Zijn gebeden waren niet vaag. Hij vroeg specifiek om wat hij nodig had. Hij vroeg dat zijn ziel verlost mocht worden, dat hij bevrijd mocht worden uit de handen van zijn vijanden, dat de Heer hem zou doen sidderen bij het verschijnen van zonde, dat hij aan zijn vijanden mocht ontkomen, en dat zijn pad recht mocht zijn, niet afgesloten door zijn vijanden (zie verzen 31–33). Dit zijn allemaal smeekbeden die wij zouden kunnen overwegen en de Heer voorleggen.

7. *Nephi pree en verheugde zich in de Heer.* „O, Here, ik zal U immer loven, ja, mijn ziel zal zich in U, mijn God en de Rots mijner zaligheid, verheugen“ (vers 30). Hij was vervuld van dankbaarheid en geloof: „Ik wil immer op God vertrouwen“ (vers 34).

8. *Nephi riep de Heer aan om hulp.* Hij wist dat hij alleen verlost kon worden door het zoenbloed van de Heiland. Dit is de belangrijkste stap die wij allen kunnen nemen. Wij moeten ook naar de genade van de Heer streven om vergeving van onze zonden te verkrijgen. Ware bekering kan ons met vreugde en goedmoedigheid vervullen.

Nephi liet zijn ontmoediging overgaan in diepe blijdschap en toonde aan dat de verlangens van zijn hart hun oorsprong vonden in Christus. Tegen het einde van zijn leven schreef hij: „Daarom moet gij standvastig in Christus voorwaarts streven, met onverzwakte hoop, en met liefde voor God en alle mensen. Indien gij aldus voorwaarts zult streven, en u in Christus' woord verheugt, en volhardt tot het einde toe, dan zegt de Vader: Gij zult het eeuwige leven hebben“ (2 Ne. 31:20). Naarmate wij ons hart op Christus richten, vinden wij ook de sleutel om ontmoediging te overwinnen. □

Elizabeth K. Ryser, maatschappelijk werkster en huwelijks-adviseuse, vervult momenteel een full-time zending in het Zendinggebied Johannesburg Zuid-Afrika.

Als er één dag is waarop De Kerk van Jezus

Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Australië volwassen is geworden, dan is dat 20 september 1984.

Het vroege lenteweer in de uitgestrekte stad Sydney was ideaal voor de inwijding van de eerste tempel in Australië. Het was tijd om de inventaris op te maken, om de grote vooruitgang vast te stellen die had plaatsgevonden in de 144 jaar dat het evangelie in Australië was gepredikt.

Sinds het bescheiden begin in de jaren veertig van de vorige eeuw, is de kerk in Australië uitgegroeid tot een organisatie die wijd en zijd aanzien geniet, met meer dan 65000 leden in zestien ringen en vijf zendingsgebieden. Bovendien is Sydney nu het hoofdkantoor van het presidium van het Gebied Stille Zuidzee en worden alle taken voor dat gebied, dat een kwart miljoen leden omvat, van daaruit gecoördineerd.

Waar de opening van de tempel een nieuw peil van volwassenheid voor de kerk in Australië suggereerde, werd dit de daaropvolgende jaren bewezen door de inspanningen op het gebied van genealogie en tempelwerk. In 1985 verrichtten Australische leden in de tempel 41341 begiftigingen voor de doden, en dienden zij 53889 namen in. Hierdoor is deze tempel een van de weinige in de kerk die zich helemaal zelf van namen voorziet. De meeste Australiërs

Waar de opening van de tempel een nieuw peil van volwassenheid voor de kerk in Australië suggereerde, werd dit de daaropvolgende jaren bewezen door de inspanningen op het gebied van genealogie en tempelwerk.

Een tijd van oogsten

AUSTRALIË NU

Michael Otterson

moeten buitengewone grote afstanden afleggen naar de tempel.

De leden in Perth, aan de westkust, of Darwin, aan de noordkust, hebben een reis van ongeveer 4800 kilometer voor de boeg. Desondanks hebben de houders van tempelaanbevelingen in Australië vorig jaar gemiddeld zeven begiftigingen verricht. In Sydney lag dat gemiddelde, zoals verwacht, veel hoger – iets meer dan één begiftiging per maand.

Iedere zaterdag worden er twee diensten gereserveerd voor bezoekers van buiten de staat. Er komen regelmatig bussen aan uit Melbourne, meer dan 800 kilometer naar het zuidwesten, en uit Brisbane, iets verder weg naar het noordoosten.

„De bussen rijden 's nachts en komen hier zaterdagmorgen vroeg aan, waardoor de bezoekers maar weinig tijd hebben om zich op de tempelverordeningen voor te bereiden,” zegt tempelpresident Milton J. Hess. „Ze doen twee diensten en stappen dan vroeg in de middag weer in de bus voor de lange terugreis.”

Het is drie keer voorgekomen dat jeugdgroepen uit Adelaide, 1600 kilometer hier vandaan, voor dopen voor de doden kwamen. Zij hadden geld voor de reis ingezameld door voor het plaatselijke telefoonbedrijf nieuwe telefoonboeken rond te brengen.

„Woorden kunnen de betekenis die de tempel in het leven van zo veel heiligen in Australië heeft, niet uitdrukken,” zegt president Hess. „Buiten het werk voor de doden ontvingen vorig jaar duizend Australiërs hun eigen begiftiging. Dat is het mooiste van alles. Bovendien doen de mensen het werk voor hun ouders en grootouders. Dat zijn hechte familiebanden, en uit dergelijke activiteiten vloeien grote geestelijke ervaringen voort.”

Ian Mackie, voormalig regionaal vertegenwoordiger voor Sydney en voorzitter van het comité voor de tempelwijding, is nu gebiedsmanager voor de genealogie. Hij schat dat er ongeveer 25000 namen voor tempelwerk in voorraad liggen en dat dit aantal nog zeker een paar jaar zal groeien. Een van de belangrijkste oorzaken

Boven: De Australië-tempel in Carlingford, een voorstad van Sydney, werd op 20 september 1984 ingewijd. Met bussen komen de leden van buiten de staat naar de tempel.

hiervan zijn, volgens hem, de 36 filialen van de genealogische bibliotheek die de meeste leden de mogelijkheid bieden dicht bij huis genealogisch onderzoek te verrichten. Er zijn ongeveer 25000 microfilms met genealogische gegevens in omloop.

Een andere reden is mogelijk de gevoeligheid die veel Australiërs hebben voor hun eigen immigranten- en pionierserfgoed, in een natie die in 1988 zijn 200-jarig bestaan zal vieren. „Australiërs hebben een sterk ontwikkeld gevoel voor hun afkomst,” zegt broeder Mackie.

Genealogie en tempelwerk zijn slechts enkele maatstaven van de volwassenheid van de hedendaagse kerk in

Australië. De ontwikkeling die de kerkelijke onderwijsinstellingen de laatste twaalf jaar hebben doorgemaakt, is ook een nuttige maatstaf.

Wederom hebben veel van de uitdagingen om seminarie- en instituuitsprogramma's op te zetten te maken met de grote afstanden die afgelegd moeten worden op dit continent. Lionel Walters, regionaal coördinator van de kerkelijke onderwijsinstellingen in Adelaide, moet per vliegtuig bijna vier uur reizen om het noordelijkste gedeelte van zijn gebied in Darwin te bezoeken. Het zou meer dan een week kosten om deze afstand, door eenke van de ruigste gebieden ter wereld, per auto af te leggen.

De supervisor van broeder Walter, gebiedswoord van de kerkelijke onderwijsinstellingen, Chris Gollan, gelooft dat de uitdaging van de afstanden door zowel de leerkrachten als de cursisten het hoofd wordt geboden.

Hij herinnert zich dat enige jaren geleden, toen hij de programma's van de kerkelijke onderwijsinstellingen in Adelaide coördineerde, de Gemeente Stirling acht jaar lang het hoogste percentage aanwezigen en de hoogste eindcijfers had in het gebied Adelaide. „De leerkracht reisde dagelijks 55 kilometer. Zowel de leerkracht als de gemeentepresident hadden zich terdege aan het seminarie toegewijd. Als een leerling niet in de klas aanwezig was, ging de leerkracht bij hem langs.

„Dit is een volmaakt voorbeeld van hoe leerlingen door een goede instelling beïnvloed worden. De leerkracht kon elke dag lesgeven zonder ooit problemen met de orde in de klas te hebben. Ondanks de grote afstanden hebben zij een formule gevonden die werkt.”

En dit werk vindt over heel Australië voortgang. Gedurende de ontwikkelingsfase van het seminarie namen 70 procent van de cursisten thuis deel aan het seminarie. Nu bezoekt 80 procent van de 1600 seminarie-cursisten dagelijks het ochtendseminarie. 70 à 80 procent van de actieve jeugd in de kerk in Australië staat nu bij het seminarie ingeschreven.

Het seminarie heeft zeker een rol gespeeld bij de voorbereiding van het toenemend aantal Australische zendelingen. Velen zijn in hun eigen land werkzaam,

Ouderling George P. Lee bezoekt Nederland

"Zuivere naastenliefde noodzakelijk voor verhoging"

Op donderdag 30 april j.l. was er in Utrecht, naast alle feestelijkheden in verband met koninginnedag, een geestelijk feest te beleven: ouderling George P. Lee, lid van het Eerste Quorum der Zeventig, en zijn echtgenote bezochten Nederland en gaven die avond een haardvuuravond voor alle Nederlandstalige leden en hun vrienden en familieleden.

Ouderling Lee neemt een bijzondere plaats in onder de algemene autoriteiten van de kerk: hij is de eerste man van Indiaanse (Navajo) afkomst die tot een dergelijke positie geroepen is. Op 3 oktober 1975 werd hem steun verleend als lid van het Eerste Quorum der Zeventig. Voor die tijd was ouderling Lee onder meer werkzaam als president van het College of Ganado in een Navajo-reservaat en als president van het Zendingsgebied Holbrook Arizona. Ouderling Lee en zijn vrouw, die van de Comanches-Indianen afstamt, hebben zeven kinderen.

Na enkele inleidende woorden van de president van de Ring Utrecht, M. H. van der Put, en de regionale tegenwoordiger, J. P. Jongkees, sprak eerst zuster Lee de aanwezigen toe. Zij getuigde dat de Heilige Geest ons van dag tot dag leidt, ook in de kleine, schijnbaar minder belangrijke dingen in ons leven. Zij moedigde de aanwezigen aan zo te leven dat zij recht zouden hebben op leiding van de Heilige Geest, en gehoor te geven aan zijn inluisteringen.

Ouderling Lee begon zijn toespraak met een treffende demonstratie. Hij vroeg enkele vrijwilligers naar voren te komen, die enige minuten een

'doorsnee' mormoons gezin zouden vormen: vader, moeder, vier zoons en vier dochters. "In dit gezin", stelde hij, "lijkt alles goed te gaan. Alle leden zijn actief in de kerk, ze houden gezinsavond, ze studeren in de Schriften enzovoorts." Toen echter de gezinsleden in drie groepen werden verdeeld bleek dat de werkelijkheid anders was: "Dit is datzelfde gezin na het oordeel. Slechts een paar worden verhoogd in het celestiale koninkrijk, de meeste leden zijn aan het terestriale of het telestiale koninkrijk toegewezen." Hij besloot zijn demonstratie met een indringende conclusie: "Hetzelfde zal gebeuren met ons en ons gezin als wij niet zorgen voor een onontbeerlijk ingrediënt: Een zuivere, christelijke liefde voor onze naaste." Ouderling Lee betoogde dat het heel goed mogelijk is dat men actief is in de kerk en zelfs een (vooraanstaande) positie bekleeft, zonder deze zuivere liefde voor mensen te hebben. Maar al onze inspanningen en goede werken zullen tevergeefs zijn als wij niet de reine liefde voor mensen aankweken die Christus bezat. "Een zuivere liefde voor mensen is belangrijker dan studeren in de Schriften. Een zuivere liefde voor mensen is belangrijker dan je tiende betalen. Een zuivere liefde voor mensen is belangrijker dan het woord van wijsheid." Hoewel ouderling Lee er geen misverstand over liet bestaan dat gehoorzaamheid aan bovengenoemde geboden noodzakelijk is, stelde hij een christelijke naastenliefde op de eerste plaats. "Zonder een zuivere liefde voor mensen", zei hij, "worden we 'schallend koper', 'een rinkelend cimbaal' (1 Korintiërs 13:1)."

Hoe verkrijgen wij deze zuivere liefde voor mensen? Ouderling Lee wees op de woorden van Mormon: "Daarom,

Ouderling George P. Lee

mijn geliefde broeders, bidt tot de Vader met alle kracht van uw hart, dat gij met deze liefde moogt worden vervuld, die Hij op allen, die oprechte volgelingen zijn van Zijn Zoon, Jezus Christus, heeft uitgestort, opdat gij de zonen van God moogt worden, en wij aan Hem gelijk zullen zijn, wanneer Hij zal verschijnen, want wij zullen Hem zien, zoals Hij is, opdat wij deze hoop mogen hebben, en mogen worden gereinigd, gelijk Hij rein is (Moroni 7:48)."

Ouderling Lee besloot de haardvuuravond met een van de laatste verzen van het Boek van Mormon: "Ja, komt tot Christus, en wordt in Hem vervolmaakt, en onthoudt u van alle goddeloosheid; en indien gij u van alle goddeloosheid zult onthouden, en God liefhebben met al uw macht, verstand en sterkte, dan is Zijn genade u genoeg, opdat gij door Zijn genade volmaakt in Christus moogt zijn . . . (Moroni 10:32)"

Merry Jongkees

Russell C. Taylor

Carlos E. Asay

Hans B. Ringger

De beste ooit gehouden!

Na de afgelopen aprilconferentie zeiden veel leden: "Dit was de beste conferentie die we ooit hebben gehad!"

Het is waar dat er veel leerzame en inspirerende boodschappen zijn gebracht door de algemene autoriteiten. Allen die tijdens de verschillende bijeenkomsten spraken deden dat onder invloed van de Heilige Geest. Elke toespraak was op zijn plaats en relevant en te schenen samen een welluidend trompetsignaal te vormen: "Komt tot Christus, en wordt in Hem vervolmaakt" (Moroni 10:32).

Het is ook waar dat er acht nieuwe broeders geroepen werden in het Eerste Quorum der Zeventig en dat er historische uitspraken gedaan zijn over huisonderwijs, heractivering, zendingswerk en andere facetten van het werk.

Maar is het juist om een conferentie alleen te beoordelen op grond van de gebrachte boodschappen, de afgehandelde zaken, of de bekendmakingen die vanaf het sprekgestoelte zijn gedaan?

Sprekers kunnen amuseren en de lucht vullen met bloemrijke woorden die snel weer vergeten zijn. Evangelisten kunnen bedreigingen uitschreeuwen of emoties losmaken die snel weer wegzakken. Zakenlieden kunnen organisatorische veranderingen aanbrengen of "met het meubilair schuiven" om een kortstondige motivatie op te wekken. Echter, een profeet van God waarschuwt, verkondigt de waarheid, roept de mensen

zonder terughoudendheid tot bekering, en nodigt allen uit het evangelie van Christus meer ten volle na te leven.

Wij stellen daarom dat het echte welslagen, het ware succes van de afgelopen conferentie bepaald zal worden door de mate waarin zij de leden ertoe heeft aangeezicht te heiligen.

In de conferentie spoorde president Benson de leden weer aan om dagelijks het Boek van Mormon te bestuderen. Doen we dat? Het Eerste Presidium heeft de leden gevraagd om minder actieven de hand toe te steken. Gaan we het doen? Anderen hebben ons gewezen op de noodzaak om onze inspanningen op het gebied van het verkondigen, vervolmaken en verlossen te bundelen en te versnellen. Zijn wij daartoe bereid?

Op de pinksterdag werd er dusdanig gesproken en werd de Geest in dusdanige mate over een volk uitgestort dat zij vroegen: "*Wat moeten wij doen, mannen broeders?*" (Handelingen 2:37, cursivering toegevoegd.) Misschien zou het goed zijn als wij ons dat steeds weer afvroegen, totdat we een duidelijk beeld hebben van hoe we gehoor gaan geven aan de boodschappen van de conferentie.

Een van de beste conferenties ooit gehouden was niet afgelopen tot (1) er was vastgesteld dat het volk de gesproken woorden had gehoord en geloofd; (2) bleek dat de Geest was gevoeld en het volk "geen lust meer had om het kwade te doen"; en (3) het

volk een verbond met God had gesloten om aan alle geboden te gehoorzamen. Daarom was de conferentie die koning Benjamin had bijeengeroepen niet alleen geslaagd vanwege de diepzinnige toespraak, maar vooral vanwege de daden van het volk na de conferentie (zie Mosiah 5:1-7).

In een bepaalde tekst staat: "En weest daders des woords en niet alleen hoorders: dan zoudt gij uzelf misleiden" (Jakobus 1:22). Dit is een gedegen raad voor ons allen, nu wij nog nagenieten van de conferentie. En, voor wij het onderwerp algemene conferentie afsluiten, zou het goed zijn te bedenken dat "... zij, die niet naar de stem des Heren willen luisteren, noch naar de stem Zijner dienstknechten, noch *acht geven op de woorden der profeten en apostelen*, van het volk zullen worden afgesneden" (LV 1:14, cursivering toegevoegd).

Moge God ons helpen om de conferentieboodschappen in daden om te zetten - daden die ons heiliger en meer als Christus zullen doen zijn. Als we dat doen zullen we overvloediger worden gezegend en zal de 157e aprilconferentie inderdaad "de beste ooit gehouden" worden!

Met vriendelijke groeten

Het gebiedspresidium

De maandelijkse ZHV-huiszoekboodschap in *De Ster*

ZHV-zusters over de hele wereld doen hun voordeel met de maandelijkse huiszoekboodschap in *De Ster*. Dit tijdschrift verschijnt in twintig talen in Europa, Noord- en Zuid-Amerika, Azië en de eilanden in de Stille Zuidzee en bevat tien keer per jaar een ZHV-huiszoekboodschap. Twee keer per jaar verschijnt *De Ster* in de vorm van een verslag van de algemene conferentie in Salt Lake City, en kan de huiszoekboodschap gebracht worden aan de hand van de daarin opgenomen toespraken.

Omdat de productieschema's voor de tijdschriften van gebied tot gebied verschillen, verschijnt een bepaalde huiszoekboodschap niet over de hele wereld in dezelfde maand. Echter:

"De zusters hoeven zich geen zorgen te maken over welke boodschap ze in welke maand ontvangen", zegt zuster Barbara W. Winder, algemeen presidente van de ZHV. "Waar het om gaat is dat de zusters tien keer per jaar een huiszoekboodschap tot hun beschikking hebben die ze kunnen voorbereiden en brengen. Plaatselijke ZHV-leidsters moeten erop toezien dat alle zusters de maandelijkse boodschap onder ogen krijgen, mochten ze niet op

De Ster geabonneerd zijn.

"De verslagen van de algemene conferentie zijn alle leden van de kerk in hoge mate tot zegen. Ze bevatten alle raad, aanwijzingen en getuigenissen die de Broeders de heiligen tijdens de conferentie geven. Daarnaast wordt elk jaar een verslag gepubliceerd van de algemene zustersvergadering die samenvalt met een van de halfjaarlijkse conferenties.

"Wij moedigen de zusters aan om de conferentieverslagen te lezen en die betreffende twee maanden hun huiszoekboodschap te baseren op toespraken van het Eerste Presidium.

"Voor de voorbereiding van een boodschap gebaseerd op toespraken van de Broeders, raden wij de zusters aan onder gebed te lezen wat er gezegd is en de belangrijkste punten eruit te halen. Zoek naar een algemeen thema of specifieke gedachte die het beste past bij de zusters die bezocht worden. Het belangrijkste is dat de huiszoeksters een getuigenis verkrijgen van de waarde van de raad van de Broeders in hun leven - en dan dit getuigenis te delen met hen die ze bezoeken.

"Of de huisbezoekster nu een boodschap uit *De Ster* gebruikt of een

die gebaseerd is op een conferentieverslag, ze moet uitgaan van de individuele behoeften van hen die zij onderwijst.

"Ik weet dat sommige zusters wel eens zeggen: 'Ach, ik hoef geen boodschap te brengen bij zuster Die-en-Die, zij is ook huisbezoekster en zij weet wat de boodschap deze maand is.' Maar ik denk dat dat een foute gedachte is. De boodschap is misschien eender, maar de toepassingen ervan kunnen totaal verschillen. Vragen, gedachten, teksten en voorbeelden uit de boodschap moeten onder gebed uitgezocht en zodanig gebruikt worden dat de persoon die bezocht wordt er het meest bij gebaat is.

"Bedenk dat iedereen een bezoek kan afleggen," zegt zuster Winder, "maar vanwege het verbod dat de leden van de kerk met de Heer sluiten om de lasten van anderen te dragen, gaan huisbezoeksters in naam van de Heer. Als ze dat doen, wordt hen ingegeven dingen te zeggen en te doen waar ze anders niet aan gedacht zouden hebben. Een huisbezoekster brengt een boodschap van liefde, hoop en aanmoediging. Een huisbezoekster is het leven van hen voor wie zij verantwoordelijk is tot zegen, en zij wordt op haar beurt ook gezegend."

Hulpboek voor de gezinsavond

In het voorwoord van het *Hulpboek voor de gezinsavond* schrijft het Eerste Presidium:

"Wij beloven u grote zegeningen als u de raad van de Heer volgt en regelmatig uw gezinsavond houdt. Wij bidden voortdurend dat de ouders in de kerk hun verantwoordelijkheid aanvaarden om hun kinderen de evangeliebeginselen te leren en hun daarin een voorbeeld te zijn."

"Dit *Hulpboek voor de gezinsavond* kan door alle gezinnen worden gebruikt: door alleenstaanden, gehuwden zonder kinderen, eenoudergezinnen en gezinnen met kinderen van alle leeftijden."

Het *Hulpboek voor de gezinsavond* kan verkregen worden via de bestelmanager van uw wijk/gemeente en kost slechts f 7,70.
Catalogusnummer: PB HT 5197 DU.

Tijdens de afgelopen aprilconferentie zijn er acht nieuwe leden van het Eerste Quorum der Zeventig geroepen en is een zuster geroepen als raadgeefster in het algemeen presidium van de jonge-vrouwen. Van deze broeders en zuster een korte levensbeschrijving.

George R. Hill

Ouderling Hill is onder meer werkzaam geweest als bisschop (drie keer), regionaal vertegenwoordiger (over drie verschillende regio's) en tweemaal als raadgever in het algemeen presidium van de toenmalige OOV. In 1946 behaalde hij zijn doctoraal in de chemie. Van 1951 tot 1977 heeft hij voor verschillende universiteiten en overheidsinstanties gewerkt als deskundige op het gebied van fossiele brandstof. In 1977 aanvaardde hij een positie aan de University of Utah als buitengewoon hoogleraar in de chemische technologie. Dr. Hill heeft meer dan honderd artikelen

geschreven voor wetenschappelijke tijdschriften en heeft verschillende onderscheidingen ontvangen. "Mijn ouders hebben mij zowel in kerkelijk als maatschappelijk opzicht een stevige basis meegegeven", zegt ouderling Hill, die zijn vader als een groot voorbeeld beschouwt. Een van

diens uitspraken heeft altijd veel indruk op hem gemaakt: "Het vermogen van de mens om goed te doen is onbegrensd, zolang hij zich niet druk maakt om wie de eer krijgt."

Ouderling Hill is zeer opgetogen over zijn roeping als algemeen autoriteit. "Ik vind het geweldig om de Heer nu full-time te kunnen dienen. Wat het moeilijkste zal zijn, denk ik, is om de kinderen en kleinkinderen voor langere perioden achter te laten. We zullen dat moeten compenseren door gewoon meer van ze te gaan houden." Ouderling Hill en zijn vrouw, Melba Parker, hebben zeven kinderen en 27 kleinkinderen.

John E. Lasater

Ouderling John E. Lasater is gepensioneerd generaal van de Amerikaanse luchtmacht. Hij heeft bij zijn werkzaamheden voor de Amerikaanse luchtmacht drie maal in Duitsland gewoond. De derde keer werd hij geroepen als regionaal vertegenwoordiger voor de Europese Ring Amerikaanse Strijdkrachten. Voor die tijd was hij president van de ring, die een gebied van bijna 100.000 km² besloeg. Toen ouderling Lasater voor die laatstgenoemde functie werd geroepen, zag hij niet hoe hij zijn roeping naar behoren kon vervullen, omdat zijn werk hem bijna dagelijks naar de verschillende Amerikaanse basissen in Europa bracht. Maar president Harold B. Lee beloofde hem in zijn aanstelling dat hij de ring zou kunnen presideren en leiden zonder in conflict te komen met zijn dagelijkske werkzaamheden. Verder beloofde president Lee hem dat hij uiteindelijk

een uitzonderlijk hoge rang zou bekleden bij de luchtmacht.

De volgende dag, toen majoor Lasater zich klaarmaakte om naar een basis ergens in Europa te vliegen, werd hij in het kantoor van de generaal geroepen. Hij kreeg te horen dat hij niet zou vertrekken, en dat zijn werkzaamheden permanent veranderd werden. Hij werd de persoonlijke secretaris van de generaal. Sindsdien heeft ouderling Lasater geen dag meer gereisd, waardoor hij ongestoord zijn roeping als ringpresident kon vervullen. Sindsdien is ouderling Lasater werkzaam geweest als adviseur

voor wapenbeheersing en ontwapening, als afgevaardigde bij het SALT XIX en XX overleg in Genève, als commandant van het SAC 4e Luchtmachtdivisie (met verantwoording voor B-52 bommenwerpers en 28.000 man) en als plaatsvervangend assistent-staatssecretaris van defensie onder Caspar Weinberger. Ouderling Lasater schrijft de ongewone snelheid waarmee zijn promoties elkaar opvolgden, direct toe aan de zegeningen van de Heer en de normen van het priesterschap die hij zijn leven lang als leidraad genomen heeft. Hij is ervan overtuigd dat hij zijn werkzaamheden kon verrichten omdat hij altijd op de hulp van de Heer vertrouwd.

In de kerk is ouderling Lasater onder meer werkzaam geweest als president van het Zendinggebied Auckland Nieuw-Zeeland. Hij en zijn vrouw Marilyn Jones hebben vier dochters en een zoon.

Douglas J. Martin

Hoewel ouderling Martin, afkomstig uit Hamilton, Nieuw-Zeeland, pas op 24-jarige leeftijd lid werd van de kerk, vervulde hij een zending voordat hij trouwde met het meisje dat hem met het evangelie in aanraking had gebracht: Amelia Wate Crawford, een Maori, ook uit Nieuw Zeeland. "De Maori's lieten mij zien wat totale gehoorzaamheid aan en geloof in de Heer is", herinnert hij zich. Ze hadden erg weinig in materieel opzicht, maar het evangelie en het volgen van de Heiland waren belangrijker voor deze Maori's dan het vergaren van weelde. "Ik denk inderdaad dat gehoorzaamheid het belangrijkste is, dat ik van deze mensen geleerd heb. Ik vind het fijn om gehoorzaam te zijn."

Omdat er geen tempel in Nieuw-Zeeland was toen ouderling Douglas en zijn vrouw trouwden, reisden zij naar Hawaï. Na de inwijding van de Nieuw-Zeeland-tempel in 1958 werd ouderling Douglas als verzegelaar geroepen en was hij werkzaam als administrateur in de tempel. Hij is verder werkzaam geweest als bisschop, ringpresident en patriarch.

Ten tijde van zijn roeping was hij regionaal vertegenwoordiger. Deze nieuwe fase van zijn leven had niet op een beter moment kunnen beginnen: ouderling Lasater is in april met pensioen gegaan. Voor die tijd was hij werkzaam als afdelingshoofd op een plasticfabriek.

Over zijn roeping zegt ouderling Douglas: "Ik heb die nacht geen oog dicht gedaan. Ik was er echt door overweldigd. Ik hoop dat ik het vertrouwen dat in mij gesteld is, zal kunnen waarmaken. Ik zal dat alleen kunnen door dicht bij de Heer te blijven."

Ouderling en zuster Martin hebben drie zoons.

Alexander B. Morrison

Beroepsmatig houdt ouderling Morrison zich op drie gebieden bezig met zaken van leven en dood: als hoogleraar in de voedingsleer en farmacie aan de University of Guelph in Canada, als functionaris van de Canadese gezondheidszorg en als voorzitter van de commissie ter bestrijding van tropische ziekten van de Wereld-gezondheidsorganisatie. Met name dit laatste ligt hem na aan het hart. "Tropische ziekten hebben de laatste vijftig jaar geen aandacht gehad, waardoor talloze mensen lijden en sterven", zegt hij. "Het zijn de armste mensen ter wereld, dus zijn farmaceutische bedrijven weinig geïnteresseerd in research op dat gebied en is er weinig stimulans voor doktoren om die mensen te behandelen. Ik zie die

mensen voor me als ik m'n tanden poets en m'n mond spoel met water waarvan ik me niet eens afvraag of het wel schoon is. Ik voel de hitte van het tropische regenwoud als ik door gebouwen met airconditioning loop. Ik denk aan hun honger als ik drie keer per dag aan een overvloedige tafel aanzit. Het meedragen van deze last zorgt ervoor dat ik menselijk blijf, op het meest fundamentele vlak." Ouderling Morrison heeft ondermeer

meegewerkt aan de bestrijding van 'rivierblindheid', veroorzaakt door een haarachtige worm in de huid, lepra en verschillende darmziekten die in Ethiopië, Oost- en Midden-Afrika voorkomen.

Zijn internationale inspanningen op dit gebied werden in 1984 onderscheiden met de David M. Kennedy International Service Award van het Kennedy International Center van de Brigham Young University.

Voor zijn roeping als lid van het Eerste Quorum der Zeventig was ouderling Morrison onder meer werkzaam als gemeentepresident, bisschop, regionaal directeur voor de welzijnszorg en regionaal vertegenwoordiger. Hij en zijn vrouw Shirley hebben acht kinderen.

Glen L. Rudd

Glen Rudds eerste twee zoons heten Lee en Matthew - naar president Harold B. Lee en ouderling Matthew Cowley. Beide mannen hadden grote invloed op broeder Rudds leven. Als jonge zendeling in Nieuw-Zeeland was hij secretaris van ouderling Cowley, zijn zendingspresident. Hij groeide op in de Ring Pioneer, waar broeder Lee het welzijnsprogramma van de Ring Pioneer opbouwde. Daar werden de welzijnsbeginselen een deel van zijn leven.

"Mijn vader leerde me hoe ik moest werken, en werk is altijd het overheersende beginsel in mijn leven geweest", zegt hij. "Mijn moeder leerde me hoe ik moest dienen."

Voor zijn zending in Nieuw-Zeeland werkte hij in het pluimveebedrijf van zijn vader, na zijn zending begon hij

voor zichzelf en al gauw leidde hij een bloeiend bedrijf. Twaalf jaar later vroeg ouderling Lee hem voor de welzijnszorg van de kerk te komen werken. "Ouderling Lee zei dat ik het nooit zou betreuren, en hij heeft gelijk gekregen - ik heb het nooit betreurd."

Zijn werkzaamheden voor de welzijnszorg werden onderbroken toen hij geroepen werd als president van het Zendingsgebied Florida. Dit was hij van 1966 tot 1969, en in 1970 werd hij

geroepen als regionaal vertegenwoordiger. Toen hij in 1976 ontheven werd, kwam hij weer terug bij de welzijnszorg van de kerk als regionaal directeur. In 1984 ging hij met pensioen, waarop hij geroepen werd als president van de Nieuw-Zeeland-tempel. "Ik was erbij toen de tempel in 1958 werd ingewijd, ik had nooit gedacht dat ik er ooit als president zou werken." Bij al zijn werk in de kerk - voor de welzijnszorg, in de tempel en in het zendingsveld - heeft ouderling Rudd de Geest van de Heer gevoeld. "Ik weet gewoon dat de kerk waar is. Er is nooit een moment geweest dat ik dat niet geweten heb. Het getuigenis dat ik heb, komt door de influisteringen van de Geest. Als we naar de Geest van de Heer kunnen luisteren, weten we welke kant we opmoeten."

Douglas H. Smith

Toen president Spencer W. Kimball Barbara B. Smith riep als algemeen presidente van de ZHV, vroeg hij aan haar man: "Kunt u uw vrouw steunen in deze roeping?" Broeder Smith antwoordde: "Ja. Zij heeft mij dertig jaar lang gesteund in al mijn roepingen, ik ben blij dat ik haar nu kan steunen." En dat deed hij. Nu hij als lid van het Eerste Quorum der Zeventig geroepen is, zal hij diezelfde steun van zijn familie hard nodig hebben. "Maar", zegt hij, "steun geven is iets wat onze familie niet vreemd is."

Douglas H. Smith werd geboren op 11 mei 1921. "Ons leven had de kerk als middelpunt," zegt hij, "en ik heb altijd een sterk getuigenis gehad." Toch kwam hij even dicht bij het kiezen van een andere weg toen hij als diaken de lokstern van het honkbal hoorde en besloot de zondagsschool een keer over te slaan. Toen hij op de

tribune zat hoorde hij een stem naast zich: "Goeie wedstrijd, hè?" Tot zijn schrik zag hij dat het zijn vader was, die hem in de kerk miste en hem was gaan zoeken. De volgende vier weken ging zijn vader met hem mee naar de zondagsschool, en sindsdien is ouderling Smith nooit meer op zondag naar een wedstrijd geweest.

Ouderling Smith staat in zijn familie bekend om zijn motto: "Kiest dan heden, wie gij dienen zult . . . maar ik en mijn huis, wij zullen de Here dienen!" (Jozua 24:15.) Na zijn huwelijk in 1941 was hij achtereenvolgens

adviseur van de Aäronische priesterschap, quorumpresident ouderlingen, raadgever in de bisschop, bisschop, hogeraadslid, raadgever in een ringpresidium, ringpresident en regionaal vertegenwoordiger. Zijn meest recente functie vervulde hij samen met zijn vrouw: leerkracht in de cursus evangelieleer.

Ouderling Smith was werkzaam in de verzekeringswereld, onder andere als directeur van de Beneficial Life Insurance Company. Ook had hij zitting de Raad van Bestuur van verschillende banken en verzekeringsmaatschappijen.

Over zijn roeping zegt hij: "Toen president Benson me riep, zei ik hem dat mijn vrouw en ik lang geleden de Heer bepaalde beloften hadden gedaan en dat we van plan waren ze na te komen. Nu worden we gewoon gevraagd of we het meenden. Het antwoord is 'ja'."

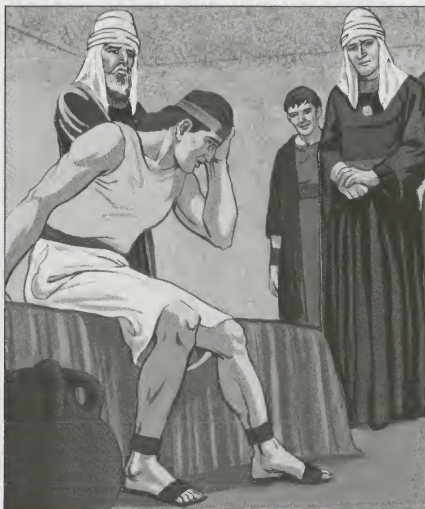
VOOR DE KINDEREN

Augustus 1987

EEN VERANDERING IN HUN HART

Sherrie Johnson

Deel 1

Een grote menigte verzamelde zich om een jongeman die allerlei kwaad en vleiende woorden sprak.

„Wie is dat?” vroeg een toeschouwer.

„Alma,” antwoordde een ander.

„Alma, de hogepriester?” vroeg de eerste ongelovig.

„Nee, zijn zoon, Alma de Jonge.”

„Wat zal zijn vader zich ongelukkig voelen om het kwaad dat hij doet?” zei de eerste en liep hoofdschuddend verder.

Maar Alma de Jonge trok zich niets aan van het verdriet dat hij zijn vader, de profeet, aandeed. Hij en vier vrienden, Ammon, Aäron, Himni en Omner, die allen

zoons van koning Mosiah waren, vonden het leuk om afgoden te aanbidden. Zij probeerden de kerk te vernietigen, en hadden vele mensen geleerd zich tegen God te verzetten en zondige dingen te doen.

Op een dag, toen zij weer bezig waren het volk verder op het verkeerde pad te leiden, verscheen er een engel, die met donderende stem tot hen sprak, zodat de aarde schudde.

Heel bang vielen Alma en zijn vrienden op de grond, ineens waren ze heel zwak en konden ze de woorden van de engel niet begrijpen.

Nog eens sprak de engel, en deze keer verstond Alma zijn woorden: „Alma, sta op! Waarom vervolgt gij de kerk van God?”

Trillend luisterde Alma naar de engel: „Zie, de Here

heeft de gebeden van Zijn dienstknecht Alma gehoord, die uw vader is; want hij heeft met veel geloof voor u gebeden, dat gij tot een kennis der waarheid zoudt mogen worden gebracht; daarom ben ik gekomen met het doel u te overtuigen van de macht en het gezag van God." De engel berispte Alma en zei tenslotte: „Alma, ga uws weegs en zoek niet langer de kerk te gronde te richten." Daarop vertrok de engel.

Stomverbaasd viel Alma weer op de grond, hij was zo zwak dat hij zelfs niet kon praten. Vrienden brachten zijn hulpeloze lichaam naar zijn vader en vertelden hem alles wat er gebeurd was.

Verheugd riep zijn vader een heleboel mensen bij elkaar om te laten zien wat de Heer voor zijn zoon gedaan had, en Alma de Oudere en zijn priesters begonnen te vasten en te bidden dat Alma de Jongere weer zou kunnen praten en lopen, zodat de mensen de goedheid en heerlijkheid van God zouden zien.

Na twee dagen en twee nachten ontving Alma kracht en zei: „Wees welgemoed, ik heb mij van mijn zonden bekeerd, en ben door de Here verlost."

De familie was heel blij en Alma zei dat toen hij zich niet kon bewegen, hij gekweld werd door eeuwige foltering omdat hij aan al zijn zonden moest denken. De gedachte om voor God te moeten staan was al verschrikkelijk. Maar toen hij zich in deze afschuwelijke toestand bevond, herinnerde hij zich de leringen van zijn vader over Jezus Christus. In diepe wanhoop en zich vastgrijpend aan de hoop op Christus' genade, had Alma het in zijn hart uitgeschreeuwd: „O Jezus, U, Zoon van God, heb medelijden met mij, die in de bittere gal is, en omcirkeld ben door de eeuwigdurende keten des doods."

Toen Alma aan deze woorden dacht, voelde hij zijn pijn niet meer. In plaats daarvan voelde hij vreugde en zag hij een prachtig licht.

Alma begon, als een ander mens, aan zijn grote zending voor het evangelie van Jezus Christus, en doopte duizenden mensen. Zijn vader ordende hem tot de volgende hogepriester van de kerk, en het volk van Zarahemla stelde hem aan als hoofdrechter. Alma was dus leider van de kerk en van de regering.

Jaren probeerde Alma zijn volk te onderwijzen en te

leiden. Hij was zelfs generaal. Hij leidde de strijd tegen de Amlicieten en de Lamanieten, die het land wilden innemen.

Maar de Nephieten begonnen, toen ze hun vijanden het land uitgedreven hadden, het steeds beter te krijgen en werden trots, ruzieachtig en onvriendelijk, en Alma maakte zich ongerust over de zonden van zijn volk. Hij kende de verschrikkelijke kwelling die over hen komt die afdwalen, en hij had zijn volk lief en wilde dat zij gelukkig zouden zijn. Alma stelde een rechtschapen man, Nephiah, aan het volk voor als hoofdrechter. Daarna ging Alma reizen, van stad naar stad, om Gods woord aan de mensen te vertellen.

In veel steden geloofde het volk Alma en bekeerde zich, maar in Ammonihah verwierpen de mensen hem. Zij vervloekten Alma, bespuugden hem en gooiden hem de stad uit. Met een ziel vervuld van smart over de goddeloosheid van het volk, ging Alma terug naar de stad Aäron toen een engel – dezelfde engel die eerder aan hem verschenen was – hem tegenhield. „Ik ben gezonden om u te zeggen dat u naar de stad Ammonihah terug moet gaan," zei de engel. „Ja, zeg tegen hen, dat tenzij zij zich bekeren de Here God hen vernietigen zal."

Toen de engel verdween, spoedde Alma zich terug naar Ammonihah. Toen hij de stad naderde, had hij honger, dus vroeg hij aan iemand: „Wilt u een eenvoudige dienaar van God iets te eten geven?"

De man antwoordde: „Ik weet dat u een heilige profeet van God bent, want u bent de man waarvan de engel in een visioen gezegd heeft: 'U zult bezoek ontvangen.'"

Deze man, Amulek, nam Alma mee naar zijn huis en gaf hem te eten. Alma onderwees Amulek het evangelie. Zij gingen samen naar de stad en predikten door de macht van de Heilige Geest. □

[Wordt vervolgd.]

[Zie Mos. 27: 29:42; Alma 2-8; 36:3-20.]

Participatieperiode

HOE HET JEUGDWERK BEGON

Pat Graham

*Wat heeft de wereld behoefte aan het voorbeeld van hen
die het licht van het evangelie van Jezus Christus vanuit hun eeuwige ziel laten stralen!*
(Ouderling L. Tom Perry, De Ster, oktober 1978, blz. 106.)

Ouders willen altijd dat hun kinderen gelukkig zijn. Daarom onderwijzen zij hun het evangelie. Werkelijk geluk komt door te leven zoals Jezus dat ons leerde.

Ongeveer 108 jaar geleden waren er ouders in Farmington (Utah), die bezorgd waren om hun kinderen. Zij vroegen zich af hoe zij hen konden helpen om het evangelie te begrijpen zodat zij gelukkiger zouden zijn.

Bisschop John Hess was bezorgd om het lot van kinderen in zijn wijk die 's avonds laat nog buiten waren, en over een paar kinderen die zich misdroegen. Hij belegde een vergadering met de moeders in de wijk en sprak over het belang van goede leiding aan kinderen.

Zuster Aurelia Spencer Rogers was een van die moeders in de Wijk Farmington. Zij hield van kinderen en wilde dat zij het evangelie zouden naleven. Zij dacht

over de woorden van de bisschop na.

Zuster Rogers schreef in haar dagboek: „Na er goed over nagedacht te hebben, zag ik in dat onze kleine jongens een strengere discipline nodig hadden . . . Hoe moeten onze meisjes goede mannen krijgen als dit zo door gaat? . . . Ik had zelf kinderen, en wilde net zo graag als elke andere moeder mijn kinderen goed opvoeden. Maar wat moest er gedaan worden? Er was een gezamenlijke inspanning van de ouders voor nodig.”

Op een dag was Eliza R. Snow, de algemene presidente van de zustershulpvereniging, voor een vergadering in Farmington. De trein naar Salt Lake City reed enige tijd niet, dus besloot zij haar vriendin Aurelia te bezoeken.

Zuster Snow had zelf geen kinderen, maar zij interesseerde zich er in hen. Zij was dichteres en lerares en had liedjes en verhalen geschreven voor kleine kinderen. Ze was blij met het idee van zuster Rogers om een organisatie voor jongetjes in het leven te roepen, waar hun goede dingen onderwezen werden en ze leerden hoe ze zich moesten gedragen.

Zuster Snow ging ermee akkoord om deze zaak met het Eerste Presidium te bespreken, die later zijn goedkeuring gaf. Er werd een brief naar bisschop Hess gestuurd, om zijn toestemming te vragen om de

kinderen in zijn wijk te organiseren.

Nadat hij de brief van zuster Snow ontvangen had, besprak hij deze met zuster Rogers en vroeg haar of zij over de organisatie zou willen presideren. Zuster Rogers zei:

„Ik wilde wel, maar voelde me ongeschikt. Vanaf die tijd was ik voortdurend bezig met de vraag hoe zo'n organisatie zou moeten lopen . . . Als er gezongen moest worden was er behoefte aan zowel jongens- als meisjesstemmen.”

Zuster Snow was het eens met zuster Rogers. „Wij moeten zowel meisjes als jongens hebben – zij moeten

samen onderwezen worden.” Zij stelde voor dat de organisatie „Het jeugdwerk” genoemd zou worden.

Op 11 augustus 1878 stelde bisschop Hess zuster Rogers en haar twee raadgeefsters, Louisa Haight en Helen Miller, aan. Hij stelde voor dat zij de volgende twee weken elk gezin in de wijk zouden bezoeken, en dat deden ze. Ze kregen de namen en leeftijden van 224 kinderen en nodigden hen uit voor de eerste vergadering.

De eerste jeugdwerkvergadering werd gehouden op zondag 25 augustus 1878, in het kerkgebouw in Farmington.

Zuster Rogers zei: „Stel je onze gevoelens voor toen wij daar voor de kinderen stonden die gekomen waren om van ons instructies te ontvangen. Wij waren inderdaad erg zwak, maar voelden dat we op de Heer konden vertrouwen.”

De vergadering begon met gebed; toen werd de kinderen instructies gegeven en onderwezen in het zingen.

Er werd aan de kinderen gevraagd om „te kijken wat zij voor hun vader en moeder konden doen zonder te mopperen”. Hun werd ook gevraagd niet met hun broers en zussen ruzie te maken. Aan de jongens werd gezegd dat zij niet in de boomgaarden en meloevelden mochten komen die niet van hen waren, en de meisjes werd gezegd niet aan de wagens te gaan hangen, iets wat niet alleen verkeerd maar ook levensgevaarlijk was. Voordat het eerste jeugdwerk nog maar een maand oud was werden er door het hele gebied al andere jeugdwerken georganiseerd. Zuster Snow ging door om met de moeders over de geestelijke vorming van hun kinderen te spreken. Zij vond dat vrouwen met de beste talenten – vrouwen die van kinderen hielden en van wie de kinderen hielden – over het jeugdwerk moesten presideren.

Het doel van het jeugdwerk is nog steeds hetzelfde: om elk kind te helpen leren hoe zij gelukkig kunnen zijn door het evangelie van Jezus Christus na te leven.

Als wij het licht van het evangelie uitstralen, zal de wereld zien hoe gelukkig wij zijn en hoe graag wij de leringen van Jezus willen naleven.

Hartelijk gelukgewenst, jeugdwerk! Wij zijn blij dit met 875 000 jongens en meisjes over de hele wereld te vieren.

VAN VRIEND TOT VRIEND

*Uit een gesprek van Janet Peterson
met Ardeth G. Kapp,
algemeen presidente van de jonge-vrouwen*

Ardeth Greene Kapp vertelde eens dat zij in „de kleine plattelandsgemeenschap van Glenwood in Canada opgroeide tussen ongeveer driehonderd mensen. Glenwood ligt ongeveer zestien km noordwestelijk van Cardston, waar de tempel staat. Mijn ouders hadden vanaf hun jeugd al in Glenwood gewoond, dus leefden wij temidden van die kleine familiegemeenschap – al mijn ooms en tantes, neven en nichten van beide kanten waren er. Ik kreeg pianoles van de ene tante en danslessen van een andere. De ene oma woonde bij ons, terwijl de andere in de straat schuin tegenover ons woonde.

„Mijn vader was een echte boer, hij bezat 32 ha die hij moest bewerken. We woonden wel in het stadje. Vader en ik trokken veel samen op, we voelden elkaar erg goed aan. Hij vond gehoorzaamheid het voor-naamste beginsel. Nooit had hij kritiek op de instructies of de leiding van de kerkelijke leiders. Hij gehoorzaamde iedere aanwijzing die zij gaven, en prentte het besluit om te gehoorzamen in bij zijn gezin. Ik herinner me mijn vader als een strenge tuchtmeester, maar hij verzachtte zijn discipline altijd met liefde en oprechte belangstelling. Toen hij mij eens klappen gaf, huilde hij, maar hij vond dat hij mij moest straffen om mij gehoor-

zaamheid bij te brengen. Als ik eraan terugdenk, geloof ik dat het hem meer pijn heeft gedaan dan mij.”

Zuster Kapp voelt ook dat zij, doordat zij zoveel tijd met haar vader doorbracht, „een heleboel leerde over geduld en te leven in verwachting. Als je op het platteland woont, wacht je op het seizoen, op de oogst, op het rijpingsproces. Toen mijn familie ijs maakte, kregen we het ijs in de winter uit de rivier, en 's zomers uit een koelcel. Dan konden we het ijs hakken en afschrappen. Moeder mixte de ingrediënten voor het ijs, en dan draaiden wij om beurten aan de slinger van de ijsemmer. Het ijs smaakte daarna bijzonder goed, want we hadden al die tijd rustig afgewacht tot het klaar zou zijn.

„Op school had ik enige moeilijkheden door ziekte. Als aansporing om goed mijn best te doen op school, beloofde mijn vader me, hij was bisschop, dat ik, als ik twaalf was, met hem mee mocht naar Salt Lake City om een conferentie bij te wonen. Naar Salt Lake City te gaan leek zo iets als een wereldreis! Die conferentie staat me nog helder voor de geest, ik zat op het balkon aan de noordzijde, ik keek naar de algemene autoriteiten en besefte ineens dat het allemaal gewone mensen waren. Als ik daarop terugkijk en denk aan het bezoe-

ken van een conferentie nu en zittend in een van die rode zetels, weet ik dat ik mijzelf nooit in mijn huidige positie gedacht heb. Ik denk dat als we enig idee konden hebben van wat de Heer met ons voor heeft, we waarschijnlijk een heleboel meer zelfvertrouwen zouden hebben in onze groei naar volwassenheid. Het maakt niets uit hoe bescheiden de omstandigheden zijn, hoe ver weg wij wonen, of wat de grootte van uw stad is, de Heer heeft iets bijzonders voor u te doen."

Zuster Kapp vertelt dat zij tijdens de Canadese winters „op dezelfde tijd opstond als haar vader, en daarna het vuur aanstak. We zouden bevriezen als we daar zo lang zouden staan. Vader vertelde mij dat dat karweitje op geloof leek – je moet er eerst hout indoen voor je het aansteekt, omdat als je erbij staat om het warm te laten worden zonder hout, je nooit warm zult worden.

„We moesten al heel vroeg, als het nog donker was, naar school en we kwamen weer terug als het donker was. Vaak was het veertig graden onder nul, en als we op school kwamen, was het te koud in de klas om te gaan zitten. We liepen dan een half uurtje rondjes in de klas om ons warm te houden.

„Iets wat we in ons stadje deden en dat ons een hoop plezier bezorgde was het opvoeren van een stuk in drie bedrijven. Als we op het toneel stonden, dachten we dat we beste acteurs waren die er bestonden – en we waren dat, omdat we *alles* waren wat er was! En natuurlijk bestond het publiek uit familie! Maar toch was het grappig hen te horen applaudiseren.

„Dan was er natuurlijk het jaarlijks terugkerende schoolfestival, daarbij had je 1001 kansen om je talenten te ontwikkelen. Ik herinner me dat toen ik nog erg klein was een toespraakje in de klas mocht houden en een prijs kreeg voor het opzeggen van een gedichtje.

„In onze familie werden we aange-moedigd om ons te ontwikkelen, ons dorp beschikte zelfs over wat hulp-

middelen. Mijn vader riep soms ook de hulp in van pianoleerkrachten uit een ander plaatsje om ons les te geven. Mijn oudste broer is een heel goed musicus geworden. Hij was ook een goed leerling en schrijver, en wij allen groeiden op in het besef dat er van ons verwacht werd dat wij uitblonken.

„Mijn moeder opende een kleine plattelandswinkel om haar familie uit de schulden te helpen. Ik hielp haar een beetje. Zij leerde me hoe mensen te respecteren en te dienen. Toen ik veertien was, gingen mijn vader en moeder naar een conferentie in Salt Lake City en lieten mij voor de winkel zorgen. Leden van de Huttersekte in onze omgeving wilden niet naar de bank om hun vieze, grauwe checks in te wisselen, dus was moeder ook bankier, soms hadden we wel duizenden dollars in onze winkelsafe. Ik kende de safecombinatie, en ik wist dat mijn ouders mij vertrouwden, dus opende en sloot ik de winkel op tijd en lette op de klanten."

Zuster Kapp gelooft dat „de weg om zich gelukkig en goed te voelen en de Hemelse Vader te plezieren is om te leren gehoorzamen. Zelfs als we het niet begrijpen waarom we zekere dingen moeten doen of laten, als we alleen maar op onze ouders vertrouwen en in de wijsheid van onze Hemelse Vader, zal er een dag komen dat wij zullen begrijpen waarom dat zo moest. Mijn hoop is dat elk kind de zelfdiscipline zal ontwikkelen om te doen wat goed is. Als we gehoorzamen zijn we gelukkig, als we niet willen gehoorzamen, zijn we ongelukkig. Het is allemaal zo eenvoudig. Laat ons daarom kiezen om gelukkig te worden." □

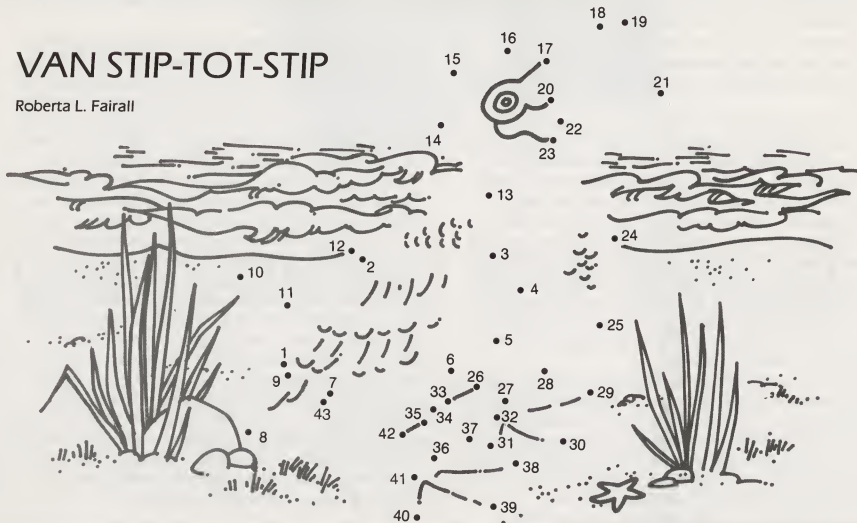

VOOR DE GRAP

VAN STIP-TOT-STIP

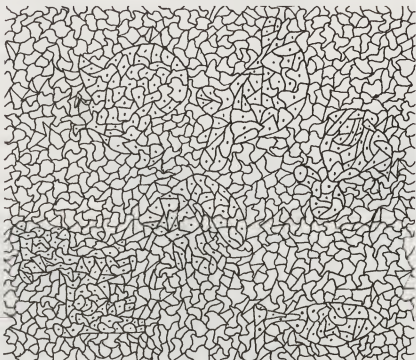
Roberta L. Fairall

GODS SCHEPPINGEN

Joann Kregosky

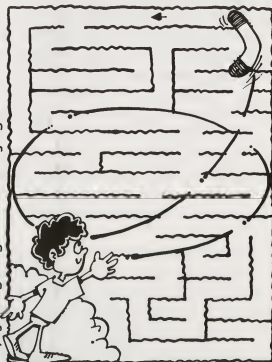
Als je de gestippelde vlakjes kleurt, vind je een eekhoorn, een eend, een hond, een kalkoen, een schildpad en een vis.

RETOURVLUCHT

Roberta L. Fairall

De mensen in Australië gebruikten vroeger de boemerang als wapen. Nu worden die alleen nog maar voor de sport gebruikt. Breng jij de boemerang eens terug bij de jongen. Maar pas op, je mag nergens over de lijn gaan!

L. Aldin Porter

Ouderling Porter was ten tijde van zijn roeping tot het Eerste Quorum der Zeventig president van het Zendingengebied Baton Rouge Louisiana. Toen president Hinkley hem riep, twijfelde hij aan zijn eigen capaciteiten, maar hij aanvaardde de functie in de overtuiging "dat als je een roeping in de kerk accepteert en aan het werk gaat, de Heer het tekort aan capaciteiten aanvult."

Ouderling Porter is 29 jaar werkzaam geweest in de verzekeringswereld en kan

een geslaagd zakenman genoemd worden. Zijn maatschappelijke carrière was echter nooit het belangrijkste in zijn leven. Het belangrijkste was zijn gezin. En die prioriteit heeft zijn

vruchten afgeworpen, en doet dit ook nu weer: "Iedere vader of moeder zou de steun moeten hebben die wij van onze kinderen krijgen."

Ouderling Porters werkzaamheden als algemene autoriteit brengen hem naar Zuid-Amerika. Wat hoopt hij daar te bereiken? "Het belangrijkste dat iemand kan doen is hen te helpen hun geloof en getuigenis te versterken", zegt hij. Hij ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet, want hij is "overtuigd van de goddelijkheid van dit werk".

Lynn A. Sorensen

Voor zijn roeping als algemene autoriteit bracht de kerk ouderling Sorensen drie keer naar Brazilië: eerst in 1940 als zendingeling, toen in 1973 als president van het Zendingengebied Pôrto Alegre, en weer in 1982 als bestuurder materiële zaken.

Naar ouderling Sorensens mening is de grootste uitdaging van de kerk in Brazilië het trainen van leiderschap. "In de zendingengebieden daar worden zo'n 2000 mensen per maand gedoopt, dat is

bijna een hele ring per maand. Veel van de goede broeders daar die als bisschop en ringpresident geropen worden, zijn pas twee of drie jaar lid van de kerk."

Voor ouderling Sorensen voor de kerk ging werken was hij werkzaam in de elektronische industrie en als algemeen directeur van Deseret Press. Ook was hij vier jaar lang uitvoerend secretaris van het Internationale Zendingengebied. Ook waren hij en zuster Sorensen onlangs aangesteld als zendingelingen op Temple Square.

Ouderling Sorensen en zijn vrouw hebben negen kinderen en 26 kleinkinderen.

Elaine L. Jack

"Hoe kan ik nu doen wat die vrouwen doen?" vroeg Elaine L. Jack toen ze door president geroepen werd als tweede raadgeefster in het algemeen presidium van de jonge-vrouwen. Ze had grote bewondering voor Ardeeth Kapp en Jayne Malan, maar omdat ze zelf vier zoons maar geen dochters had, maakte ze zich wat zorgen; president Monson verzekerde haar echter dat de Heer haar persoonlijkheid en kwaliteiten nodig had voor die roeping.

Zowel zuster Kapp als zuster Jack zijn van Canadese afkomst. Ze groeide op in Cardston (Alberta) en behaalde een titel in de Engelse taal aan de University of Utah, waar ze ook haar man, Joseph E.

Jack, ontmoette.

Het gezin Jack heeft in Boston gewoond en in Mount Edgecumbe (Alaska), waar, de eerste morgen dat ze er waren, het enige andere lid van de kerk in die plaats op de stoep stond met een nog warme bosbessentaart. Twee jaar bezochten ze een piepkleine gemeente daar met niet meer dan negen mensen. "Die tijd was

een gelegenheid om ons getuigenis te sterken", vertelt zuster Jack. "We moesten echt moeite doen om die paar mensen bij elkaar te krijgen in ons huis."

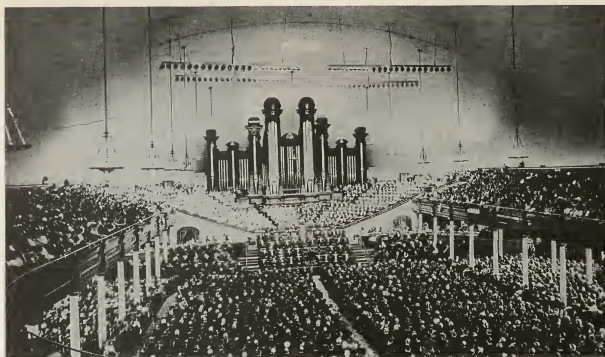
In 1958 verhuisden ze naar Salt Lake City, waar ze van 1972 tot 1984 bestuurslid was van de ZHV.

Het gezin is dol op golfen en skieën. Haar enthousiasme voor sport, muziek en voor het leven zelf, is aanstekelijk. "Wat ik fijn vind is vooruitgang te zien", zegt ze. De toepassing van het evangelie is volgens haar voorwaarde voor vooruitgang. "Leren op zich is niet genoeg, we moeten het in ons leven toepassen."

Bijzondere cassette van het Tabernakelkoor

Het tabernakelkoor uit Salt Lake City is, met meer dan 300 leden, niet alleen een van de grootste koren ter wereld, maar het dankt zijn bekendheid ook aan de constante kwaliteit en aan de overtuigingskracht die het zingen van deze groep heiligen der laatste dagen bezit. In Amerika kan men het koor wekelijks beluisteren via radio en televisie, maar in Europa werd het koor, behalve door haar tournees, vooral bekend dankzij de tientallen grammofoonplaten. Van al die opnamen zijn op het ogenblik nog hoogstens negen platen en vier compact discs verkrijgbaar, terwijl het erg moeilijk is om cassettes van het Tabernakelkoor te vinden. Daarom zal de cassette "The Mormon Tabernacle Choir Sings 16 Favorite Songs, and the Story of the Restoration by J. Spencer Kinard" (Het Tabernakelkoor zingt zestien favoriete liederen en J. Spencer Kinard vertelt de geschiedenis van de herstelling) velen welkom zijn. Op deze cassette, met een speelduur van een uur, vinden we vijf lofzangen, drie klassieke koorwerken, en verder nog wereldlijke en geestelijke liederen,

variërend van "The Sound of Music" tot de honderdste Psalm. Het betreft opnamen die in een periode van ongeveer 25 jaar zijn gemaakt, grotendeels afkomstig van platen die niet meer in de handel zijn. Drie dirigenten, drie orkesten en vijf organisten horen we musiceren met het Tabernakelkoor, in een programma dat ons laat horen hoe veelzijdig dit koor wel is. De befaamde akoestiek van de tabernakel is in de meeste opnamen te herkennen, alleen niet zo duidelijk in "Glory to God in the Highest". Van de drie opnamen die het koor ooit maakte van de "Battle Hymn of the Republic"

(met het refrein "Glory Hallelujah") is naar mijn mening de mooiste gekozen, die met het Philadelphia Orkest. Viermaal worden de liederen afgewisseld door een gesproken woord over het herstelde evangelie; wie broeder Kinards (Amerikaanse) Engels niet goed verstaat, vindt in het bijgevoegde boekje zeven vertalingen, o.a. in het Nederlands. Deze cassette, waarvan de technische kwaliteit heel behoorlijk is, wordt niet via de platenwinkels maar via de kerk gedistribueerd.

Frans Heijdemann

40 jaar haardvuurvondens

In 1947 besloten leden van de Gemeente Amsterdam elke zondagavond een haardvuurvondens te organiseren. Gedurende de periode 1947 - 1951 emigreerden op drie na alle leden van die 'haardvuurvondensgroep', maar ook in Utah werd de traditie voortgezet. De Koreaanse oorlog riep veel mannelijke leden van de groep weg, maar nadat deze allen weer heelhuids waren teruggekeerd, werd de traditie weer nieuw leven ingeblazen. Op 6 en 7 juni j.l. hebben de leden van de groep het feit herdacht dat ze nu veertig jaar lang bijna ononderbroken wekelijks bij elkaar komen. Van de organisator van de haardvuurvondens, broeder Jacob van Keizerswaard, ontvingen wij deze foto van de Amsterdamse leden in 1947. De redactie van *De Ster* wenst deze Nederlandse leden in Utah nog veel opbouwende en plezierige haardvuurvondens toe!

Twee nieuwe zendingsgebieden

Op 1 juli j.l. heeft de kerk twee nieuwe zendingsgebieden geopend, en wel in Afrika en Spanje. Het Zendingsgebied Kishasa Zaire is het zesde Afrikaanse zendingsgebied en kon georganiseerd worden nadat president Mobutu de kerk in februari 1986 een officiële status in dat land verleende. Er wonen 172 leden in Zaire, 20 waarvan naar verwachting geroepen zullen worden als full-time zendeling in dat zendingsgebied. Er zijn twee gemeenten georganiseerd in het zendingsgebied, in Kinshasa en in Lubumbashi. Samen vormen zij het District Kinshasa. Met de vorming van het Zendingsgebied Bilbao Spanje is het 22e Europese en het vierde Spaanse zendingsgebied georganiseerd. Het zendingsgebied Bilbao telt 1.618 leden in vier districten. Het totaal aantal zendingsgebieden van de kerk bedraagt nu 203.

Gebied Europa gesplitst

Met ingang van 15 augustus a.s. worden Engeland en Afrika van het Gebied Europa afgesplitst om het Gebied Engeland/Afrika te vormen. Deze reorganisatie is een van de vier herindelingen die de kerk op bovengenoemde datum doorvoert. De drie andere gebieden die gevormd worden zijn: het Gebied De Filippijnen/Micronesië uit het Gebied Azië, het Gebied Brazilië uit het Gebied Zuid-Amerika-Noord, en het Gebied Noord-Amerika-Centraal uit de gebieden Noord-Amerika-Noordwest en Noord-Amerika-Noordoost. Het totaal aantal gebieden van de kerk is door deze herindeling op zeventien gebracht. De presidiums van de nieuwe gebieden worden nog bekendgemaakt.

Socioloog schrijft over groei van de kerk

Rodney Stark, socioloog aan de University of Washington, schreef onlangs in een analyse van de groei van de kerk, dat deze "alle symptomen vertoont van een nieuwe wereldreligie in opkomst". Op basis van de huidige groeicijfers zegt hij dat "de mormonen binnenkort een wereldwijde aanhang zullen hebben, vergelijkbaar met die van de islam, het boeddhisme, hindoeïsme en andere grote wereldreligies." De kerk telt momenteel 6,2 miljoen leden - 4 miljoen in de Verenigde Staten, 2,2 miljoen daarbuiten. Verwacht wordt echter dat rond de eeuwwisseling er meer leden buiten de Verenigde Staten zullen zijn dan in dat land zelf. Als deze groei - die volgens Stark "verbazend onopgemerkt door buitenstaanders" plaatsvindt - doorzet, schat hij dat de kerk in het jaar 2080 265 miljoen leden zal tellen.

President Benson bezoekt Finland

President Ezra Taft Benson heeft op 16 en 17 mei j.l. een bezoek gebracht aan Finland, waar hij een multi-ringconferentie presideerde. Ook nu weer stond in zijn toespraken het Boek van Mormon centraal: "Iedere heilige der laatste dagen moet van de studie van het Boek van Mormon een project voor het leven maken. Ik beloof u dat u dichter tot God zult naderen als u elke dag de tijd neemt om erin te studeren", zei hij. Tijdens een diner werd president Benson een uitvergrote en ingelijste foto aangeboden, die was genomen toen hij in 1946 Finland inwijdde voor de prediking van het evangelie. Van de zeventien op de foto zichtbare personen waren er nog vijf in leven, waaronder hijzelf.

In het maartnummer van De Ster konden we lezen over twee Haagse zendelingen, Bart en David van der Put. Dat de Wijk Haarlem zich op het gebied van zendingswerk ook niet onbetuigd laat, mag blijken uit het verslag dat de Haarlemmers Derk Oddens en Marc Decker voor deze Zendelingenpagina's hebben geschreven. Ouderling Oddens is werkzaam in het Zendingsgebied Bristol Engeland, ouderling Decker in het Zendingsgebied Tempe Arizona.

Marc Decker

Ik ben opgegroeid met de overtuiging dat als je oud genoeg bent, je op zending gaat. Ik wilde ook altijd graag een zending vervullen, dus toen de tijd daar was, ging ik. Vorig jaar april ben ik mijn zending begonnen in het Zendingsgebied Tempe Arizona. Ik ben erg gezegend dat ik in dit zendingsgebied mag werken. Het is hier erg mooi weer, we hebben een warme winter (november - maart) en een lange, hete zomer - temperaturen van 45° C zijn echt geen uitzondering. In het begin was dat warme weer wel even wennen, maar nu heb ik er weinig last van.

Ik werk in een woestijnachtige

Als zending kan je in 'netelige' situaties verzeild raken . . .

Een indruk van het landschap in Arizona.

omgeving, maar zand is niet het enige wat je hier ziet, zoals veel mensen misschien denken, de natuur is hier heel mooi. De mensen zijn over het algemeen erg vriendelijk. Er wonen veel leden in Arizona, vooral in de omgeving van de tempel in Mesa. Het is zelfs zo dat er meerdere wijken in een gebouw vergaderen, op verschillende tijden. Soms begint een wijk pas om drie uur 's middags met haar vergaderingen. Het gebied waarin ik werk beslaat een hele ring (6 wijken). We krijgen veel verwijzingen van de leden en werken veel met hen. We gaan dus lang niet zoveel langs de deuren als de zendelingen

in Nederland. Zendelingen die dicht bij de tempel werken maken veel gebruik van het bezoekerscentrum naast de tempel. Het is een erg goede plaats om onderzoekers mee naartoe te nemen, omdat de Geest daar erg sterk aanwezig is.

Ik vind het erg fijn om hier op zending te zijn, ik leer ontzettend veel en mijn getuigenis groeit en groeit. Ik ben erg dankbaar voor de ondersteuning van mijn ouders, broers, zusje en velen van u. Moge God u zegenen, en tot ziens.

Ouderling Marc Decker

Derk Oddens

Sinds februari 1986 ben ik op zending in het Zendingengebied Bristol Engeland, het mooie, heuvelachtige zuiden van Engeland. De tijd gaat enorm snel, ik kan haast niet geloven dat het anderhalf jaar geleden is dat ik hier kwam.

Ik heb het voorrecht gehad om in verschillende plaatsen werkzaam te zijn, op dit moment werk ik in Wales, vlakbij de stad Cardiff. De mensen in Wales onderscheiden zich van de Engelsen door hun taal en accent; ze zijn een volkje apart, maar erg vriendelijk. Het klimaat heeft veel weg van ons Nederlandse klimaat en een regenpak is hier beslist geen overbodige luxe. De kerk is dit jaar bijzonder in de belangstelling vanwege haar 150-jarig bestaan in Engeland. Ik geniet echt van m'n zending en ik heb onbeschrijfelijk veel geleerd. Maar vooral is mijn

getuigenis versterkt dat dit de enige ware kerk is en dat Jezus Christus de Verlosser is van deze wereld.

*Het is een wonder
hoeveel je van je naasten
gaat houden op zending.
Je maakt zoveel goede
vrienden. Het is een
grandioze ervaring.*

Het is triest dat slechts een handjevol mensen dit weet.

Eigenlijk is alles me reuze meegevallen tot zover, en tot m'n grote vreugde heb ik direct of indirect bij kunnen dragen aan de doop van enkele geweldige mensen, die ik nu mijn vrienden kan noemen. De onderlinge band tussen de zendelingen is heel sterk en ook onze zendingpresident, president Price, doet erg z'n best om het Zendingengebied Bristol Engeland succes te laten hebben. Er zijn dan ook verschillende programma's die ons helpen om op een hoger peil te komen. Vooral het nieuwe studieprogramma voor zendelingen is geweldig en bewijst dat onze kerk een 'levende' kerk is die streeft naar perfectie. Op dit moment werk ik met een 'groentje', een gloednieuwe zending uit Amerika. Ouderling Wilson is echt een geweldige collega en samen proberen we hem zo snel mogelijk te 'ontgroenen'. Elke morgen voor we aan de slag gaan oefenen we verschillende alledaagse situaties, rollenspelletjes enzovoorts. Soms liggen we plat van het lachen. Het is een wonder hoeveel je van je naasten gaat houden op zending. Je maakt zoveel goede vrienden. Het is een grandioze ervaring.

Ik ben erg dankbaar dat ik m'n Hemelse Vader mag dienen door een zending te vervullen. Het geeft mij enorm veel vreugde en hopelijk kan ik deze vreugde met anderen delen. Heel veel dank voor jullie steun door middel van jullie gebeden, brieven enzovoorts. Het werk van God gaat voort op deze aarde. Hopelijk kunnen we allemaal ons beste steentje bijdragen.

Ouderling Derk Oddens

Ouderling Oddens (links in het wit) met collega en twee doppelingen.

José Cadillo Albarnoz
Zendingsgebied Amsterdam Nederland
Laarderweg 128
1402 BM BUSSUM
Nederland

Ronny van de Berg
England Manchester Mission
Paul House
Stockport Road
Timperley, Altrincham
Cheshire, WA 15 7 UP
England

Martin Broekzitter
England London South Mission
484 London Road
Mitcham, Surrey CR4 4ED
England

Mark Brouwer
Florida Lauderdale Mission
1350 N.E. 56th Street
Fort Lauderdale, Florida 33334
U.S.A.

Anita de Bruijn
England Bristol Mission
Southfield House
2 Southfield Road
Westbury on Trym
Bristol BS9 3BH
England

Br. en zr. A. van Dam
Klinkmakerhof 471
7326 CN APELDOORN
Nederland

Mark Decker
Arizona Tempe Mission
P.O. Box 27056
Tempe, Arizona 85282
U.S.A.

Roger Elfert
South-Africa Johannesburg Mission
P.O. Box 1517
Florida 1710
Zuid-Afrika

Liesbeth Gout
England Leeds Mission
Technocentre Station Road
Horsforth
Leeds LS 18 5 BJ
Yorkshire, England

Esther de Haan
England Coventry Mission
4 Coppall House, Stationsquare
Coventry
West Midland CV12 SF0
England

zr. M. Heemskerck
England Manchester Mission
Paul House, Stockport Road
Timperley, Altrincham
Cheshire, WA 15 7 UP
England

Thies de Jonge
Zendingsgebied Amsterdam Nederland
Laarderweg 128
1402 BM BUSSUM
Nederland

Petra Kwast
Zendingsgebied Amsterdam Nederland
Laarderweg 128
1402 BM BUSSUM
Nederland

Wim Methorst
Michigan Dearborn Mission
33505 State Street, suite 101
Farmington, Michigan 48024
U.S.A.

Herman Michèly
Florida Tampa Mission
P.O. Box 151685
Florida 33684
U.S.A.

Ernst Mollemans
England London Mission
64-68 Exhibition Road
London SW7 2 PA
England

Paul Muntinga
Idaho Boise Mission
3295 Elder Street, suite 153
Boise, Idaho 83705
U.S.A.

Derk-Jan Oddens
England Bristol Mission
Southfield House
2 Southfield Road
Westbury on Trym
Bristol BS9 3BH
England

Jan Peters
England Bristol Mission
Southfield House
2 Southfield Road
Westbury on Trym
Bristol BS9 3BH
England

Bart van der Put
England Coventry Mission
4 Coppall House, Stationsquare
Coventry, West Midland CV12 SF0
England

David van der Put
England London South Mission
484 London Road
Mitcham, Surrey CR4 4ED
England

Martin Tenthof van Noorden
Philippines Davao Mission
P.O. Box 494
Davao City 9501
Filippijnen

*Mocht er een adres ontbreken cq. fout
vermeld zijn, a.u.b. bericht aan het
Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224,
3430 AE Nieuwegein, Nederland*

maar het is niet ongebruikelijk dat Australische zendingen naar Nieuw-Zeeland, Engeland of Amerika geroepen worden. De afgelopen jaren hebben veel Australische zendingen in Utah gewerkt.

De aandacht die de kerk van de media krijgt is vrij intensief, het gemiddelde ligt tussen de 120 en 200 uitzendingen per maand, waarvan 95 procent positief is. Het afgelopen jaar spande de kroon, met een gemiddelde van een hele pagina van een krant voor iedere werkdag van het jaar. Er was veel aandacht van de radio en televisie voor bijzondere gelegenheden, zoals het bezoek van Miss Amerika, Sharlene Wells, voor astronaut Don Lind, voor het nieuwe Eerste Presidium ten tijde van het overlijden van president Kimball, en voor de voltooiing van nieuwe kerkgebouwen.

Onder leiding van de Afdeling zendingswerk van de kerk, zenden radio- en televisiestations boodschappen van een minuut uit, die de visie van de kerk op een van de uitdagingen van het leven weergeven. Begin 1986 zijn er een paar duizend reacties op het hoofdkantoor binnengekomen naar aanleiding van een boodschap over communicatie tussen ouders en kind. Veel brieven waren hartbrekend – tieners die zeiden dat de kerk hun „laatste hoop“ was op een betere relatie met hun ouders, of van ouders die de kerk een warm hart toedroegen omdat zij belangrijke, maatschappelijke problemen aan de orde stelt.

Garry P. Mitchell, regionaal vertegenwoordiger voor de gebieden Sydney en Brisbane, heeft jarenlang nauw samengewerkt met de Afdeling public communications. „De reputatie van de kerk is aanzienlijk verbeterd,“ zegt hij. „De vijandschap die we vijf jaar geleden nog van de media moesten verduren, is er niet meer. Over het algemeen worden we geaccepteerd zoals we zijn.“

Volgens de verslagen heeft de kerk in Australië nu iets meer dan 70000 leden, terwijl dat er in 1950 nog geen 3000 waren. De computertechniek op het hoofdkantoor van het Gebied Stille Zuidzee in Sydney helpt de priesterschapsleiders om op de hoogte te blijven. Er is in Australië een speciaal computerprogramma ontwikkeld om de ledenadministratie bij te houden, als proef voor andere internationale gebieden.

Vooruitgang op al deze gebieden houdt een aanhoudende uitdaging in voor de kerk in Australië.

Ouderling John Sonnenberg, president van het Gebied Stille Zuidzee, zegt:

„Ieder gebied van de kerk heeft zijn uitdagingen; wij vormen geen uitzondering. Maar er is hier enthousiasme voor het werk en dat is zeker bemoedigend. Ieder lid van het presidium heeft dit opgemerkt toen wij de ringen bezochten. Er is veel samenwerking, zowel onder de leden als de leiders, waardoor wij met optimisme de toekomst tegemoet zien.“ □

Boven: Een ZHV-huishoudkundeklas in de derde wijk van Perth, kijkt naar een videoband over koken. Midden: Uitzicht over de rivier de Yarra naar Melbourne. Onder: Het ringcentrum van de ring Melbourne Australia Moorabbin.

BOB COWAN

*Het moment dat
zijn leven veranderde*

Bob Cowan verliet zijn ouderlijk huis toen hij negentien was. Drie jaar lang reed hij kriskras door Australië in zijn gele sportwagentje. Evenals veel andere jonge Australiërs wilde hij iets van dat uitgestrekte continent zien dat hij zijn thuis noemde.

In die drie jaar reisde hij tweemaal het continent door en had hij zesentwintig verschillende baantjes. Maar het reizen bracht hem ook een zegen waar hij niet op gerekend had – hij werd lid van De kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Zijn vrijbuitersbestaan „was in het begin geweldig“, zegt Bob nu. „Het was iets wat ik altijd al wilde doen: reizen, Australië zien, je geen zorgen hoeven te maken over verplichtingen aan andere mensen.“ Hij ging als volgt te werk: hij reed net zo lang door totdat hij in een plaats kwam die hem aantrok, daar werkte hij een tijdje en trok dan weer verder.

Maar er gebeurde twee dingen tijdens zijn reizen die grote invloed op zijn leven zouden hebben.

Toen hij een tijdje als brancardier in een ziekenhuis werkte op de afdeling pathologie-anatomie, kwam hij voor het eerst in zijn leven in aanraking met de dood. Het was een ontnuchterende ervaring voor een jongeman die tot op die tijd dacht dat het leven een groot feest was.

Enige tijd later was Bob, toen hij door Townsville in het noorden van Queensland reed, getuige van de nasleep van de orkaan die de stad in 1972 teisterde. „De verwoesting was ongelooflijk. Ik herinner me nog hoe ik in mijn auto zat en me bedacht dat het leven iets meer moest inhouden dan dit – dat het een doel moest hebben.

„Ik had alles gezien wat ik wilde zien. Maar aan het eind van het liedje had ik niks. Alleen een leeg gevoel. „Ik weet nog hoe ik in mijn auto in stilte bad: ‘God, als U er bent, doe met me wat u goed acht.’“

De volgende dag parkeerde Bob Cowan zijn sportwagen op het mooie, paradijselijke strand buiten Cairns om er niet veel later achter te komen dat deze

niet meer wilde starten. Terwijl hij wachtte op een monteur bracht hij zijn tijd door met het bouwen van een zandkasteel in het schone, vochtige zand. Al gauw werd hij aangesproken door een vrouw die hem een complimentje gaf voor zijn bouwwerk en daarna de conversatie over een meer evangelische boeg gooide.

„Zij vertelde me dat de plaatselijke gemeente van haar kerk de volgende dag een bootreis zou maken en vroeg of ik zin had om mee te gaan,“ zegt Bob. „Ik wist niets van deze vrouw of de kerk waar ze het over had, maar toen ik achterop de takelwagen zat die mijn wagen terug naar de stad sleepte, kreeg ik heel sterk de indruk dat deze uitnodiging het antwoord op mijn gebed was.“

Toen hij de volgende dag de kade opreed in zijn inmiddels gerepareerde wagen werd hij begroet door de zendingen, die duidelijk van tevoren waren ingelicht door de zuster met wie hij gesproken had. Bob voegde zich bij de groep leden die al op de boot waren. Hij zegt hierover: „De hele tijd dat ik aan boord was, had ik duidelijk het gevoel dat ik thuis was.“

De zendingen waren niet meegegaan met de bootreis, maar de volgende dag gaven zij Bob een Boek van Mormon en spoorden hem aan het te lezen.

Bob was van plan verder te reizen naar de afgelegen Noordaustralische stad Weipa, dus nam hij het boek mee en las het van a tot z – voornamelijk in de kleine tweepersoonshut waar hij verbleef. Uitermate ontvankelijk voor wat hij las, wist Bob dat hij gedoopt wilde worden.

Hij vloog terug naar Cairns voor een paar veelbewogen dagen. De zendingen onderwezen hem op één avond alle zes de lessen; de volgende dag werd hij gedoopt, de zondag daarop bezocht hij de kerk.

Daarna keerde hij onmiddellijk terug naar het afgelegen Weipa, waardoor hij twee jaar de kerk niet kon bezoeken. „Ik vond het heerlijk om lid te zijn,“ zegt hij, „maar ik wist maar zo weinig over de kerk. Ik wist niets van de Leer en Verbonden, de Parel van grote waarde of de geschiedenis van de kerk.“

Maar in 1974, twee jaar nadat hij lid was geworden en inmiddels vierentwintig jaar was, werd Bob door zijn werkgever naar Brisbane gestuurd. Daar aangeko-

men zocht hij prompt het adres van de kerk op in het telefoonboek en begon hij de kerkvergaderingen bij te wonen. Hij was een snelle leerling van het evangelie en iets meer dan een jaar later vertrok hij op zending naar Perth – aan de andere kant van Australië.

Kort nadat hij van zijn zending was teruggekeerd, werd hij geroepen als raadgever in het zendingspresidium van het Zendingsgebied Brisbane Australië, en een jaar later als raadgever in het ringpresidium van de Ring Brisbane Australië. Die functie vervult hij nu al zeven jaar.

President Cowan denkt met verwondering terug aan zijn vroegere leven.

„Het is me nooit gelukt de naam van de zuster te achterhalen die mij op het strand van Cairns uitnodigde voor die bootreis van de kerk, maar dat was het moment dat mijn leven veranderde.“ □

MARGARET LAWSON

Koenoenoerra's eenzame heilige

Tenzij je de Timorzee oproeit, is het onmogelijk om in Australië veel noordelijker te komen dan Koenoenoerra. Het is een afgelegen land- en mijnbouwstadje met zo'n drieduizend inwoners – slechts een van hen is heilige der laatste dagen.

Margaret Lawson is in een straal van zevenhonderd kilometer het enige lid van de kerk. Zij is al veertien jaar „actief“, een prestatie waaraan andere geïsoleerde kerkliden een voorbeeld kunnen nemen.

Zuster Lawson werd in Engeland geboren en emigreerde in 1966, toen ze dertig was, naar Australië. Ze lijdt aan gewrichtsontsteking en een bronchiale ziekte, daarom raadde haar arts haar aan een warmer klimaat op te zoeken.

Enmaal in Perth, een grote stad in het westen van Australië aan de Indische Oceaan, maakte zuster Lawson in een plaatselijk toneelgezelschap kennis met heiligen der laatste dagen. Op het moment dat ze daar als toneelmeester werd aangenomen, waren zowel de manager als de hoofdrolspeler van het gezelschap heiligen der laatste dagen.

Voor en na de repetities riep de manager hen bij elkaar voor een gebed, herinnert zuster Lawson zich. „Hoewel de anderen ook geen leden waren, gaf dat me een heel prettig gevoel – voordat ik het toneel opging bad ik altijd in stilte, en ergens deed me dat heel goed.“

Er volgde al snel een uitnodiging om naar de kerk te komen en weldra werd zuster Lawson gedoopt. Met het haar eigen enthousiasme was ze in Perth op ring- en wijkniveau werkzaam als toneelleidster en raakte zij nauw bij de kerk betrokken.

Maar haar gezondheid bleef achteruitgaan. Toen ze uiteindelijk een stok nodig had om te kunnen lopen, vertelde haar arts haar dat ze naar het noorden van Australië zou moeten verhuizen, waar het klimaat aanmerkelijk warmer en vochtiger is. Sindsdien woont ze in Koenoenoerra, waar ze als medisch laborante werkt.

Links: Het onlangs ontdekte graf van William Barratt, de eerste zendeling in Australië, in het staadje Victor Harbor, aan de kust. In het midden: Uitzicht over de baai op Perth. Rechtsboven: De vallei „Ah“, aan de rivier Georges in Milperra, een voorstad van Sydney, was een van de plaatsen waar in de jaren '20 dopen werden verricht. Rechts van het midden: Een jeugdwerkklass in de derde wijk van Perth. Op de volgende bladzijde: Uitzicht over de Victoria brug op Brisbane. Inzet: Het kerkgebouw van de wijk Beenleigh, in de ring Brisbane Australië South.

Om haar binding met het evangelie te behouden en zichzelf geestelijk te sterken, heeft zuster Lawson, toen ze naar Koenoenoerra verhuisde, zichzelf enkele normen gesteld, waar ze zich sindsdien altijd aan heeft gehouden. Ze leest dagelijks twee of drie hoofdstukken uit de standaardwerken en werkt ze aldus systematisch door. Ze leest ook alle kerkelijke lectuur die ze kan krijgen. „Ik heb op alle tijdschriften van de kerk een abonnement”, zegt ze.

Twee keer per maand krijgt ze een telefoontje van de ZHV-presidente in Darwin, zevenhonderd kilometer verderop – het centrum van de kerkelijke activiteiten in het noorden van Australië. Die telefoontjes zijn een welkome, morele opkikker, evenals de fotokopieën uit de ZHV- en zondagsschoollesboeken die haar worden toegezonden.

Normaliter heeft zuster Lawson slechts eens in de zes maanden de gelegenheid om van het avondmaal te nemen. Wanneer ze vrij kan krijgen van haar werk, reist ze naar Darwin voor de districtsconferentie – een weekendreisje dat haar gemiddeld f 800,- kost. Af en toe reist de zendingspresident of een andere priesterschapsdrager door het stadje en daar maakt zuster Lawson dan dankbaar gebruik van om een zegen te vragen.

Soms strijken er tijdelijk andere leden neer in Koenoenoerra, in de mijnindustrie werken er altijd veel losse werklui. Zelfs één lid is voor zuster Lawson genoeg om het als een „gemeente” te beschouwen.

Haar advies aan mensen in geïsoleerde omstandigheden luidt: „Neem uw Hemelse Vader tot vriend.” „Studeer regelmatig en praat met hem Hem alsof het uw beste vriend is, en probeer dan ook met de andere mensen in je omgeving vrienden te worden. Je hoeft je normen niet te veranderen alleen omdat je met niet-leden, die zich anders voelen en gedragen, omgaat.”

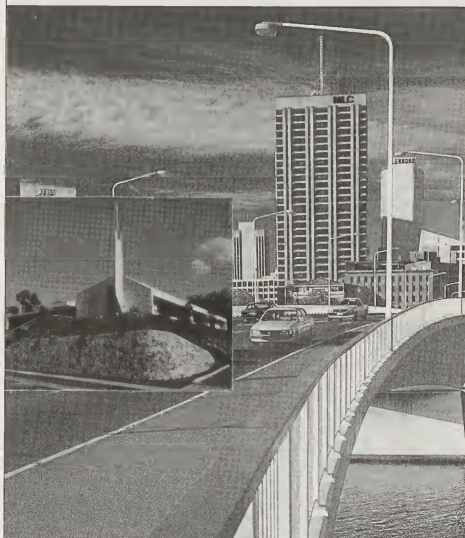
Zuster Lawson zegt dat het in het bijzonder belangrijk is om bij de gemeenschap betrokken te zijn. Zij is presidente van het plaatselijke toneelgezelschap, penningmeesteresse van de plaatselijke ontwikkelingsvereniging en vice-voorzitter van het coördinerende comité van culturele activiteiten van het stadje.

Zuster Lawson heeft voor haar emigratie in de Londen-tempel haar begiftiging ontvangen. Nu woont ze 3200 kilometer van de Sydney-tempel vandaan – te ver om er regelmatig naar toe te gaan. Ze heeft echter onlangs de enige genealogische vereniging in Koenoenoerra opgericht. Haar uiteindelijke doel: een tempelzending te vervullen in een land met een zonnig klimaat. □

AUSTRALIË

*De eerste helft
van de twintigste eeuw*

Marjorie A. Newton

Toen de Australische heiligen der laatste dagen Bob Love en Maggie Henry in 1929 trouwden, werd deze plechtigheid voltrokken door de plaatselijke presbyteriaanse predikant in zijn kerk. Vandaar ging het echtpaar naar het kerkgebouw van de heiligen der laatste dagen in Enmore, waar zendingspresident Clarence H. Tingey een wat in het jaarverslag van de zending genoemd werd, 'bevestigingsdienst' leidde om hun huwelijk te zegenen.

Broeder en zuster Love deden wat vele jonge heiligen der laatste dagen onder die omstandigheden moesten doen. De dichtstbijzijnde tempel lag op bijna 10000 kilometer afstand in Hawaïi, en de vliegreis voor twee personen kostte meer dan broeder Love in jaren zou verdienen. De overheid van Nieuw-Zuid-Wales

Onder: Rebecca Liddicut, de organiste van de derde wijk van Perth.
 Midden: Leden bij het voormalige hoofdkantoor van het zendingsgebied
 Australië in Pemell Street, Enmore, rond het jaar 1908.
 Boven: Scoutleider Steve Jackson instrueert de jongens van de achtste
 wijk van Perth.

stond niet toe dat heiligen der laatste dagen huwelijken voltrokken, dus moesten broeder en zuster Love en vele anderen genoegen nemen met een burgerlijk huwelijk, in een andere kerk of op een stadhuis. Het duurde tot 1952 dat de familie Love met hun vijf kinderen naar de Salt Lake-tempel konden gaan om daar aan elkaar verzegeld te worden.

Hun verhaal is typerend voor de vele jonge mormoonse echtparen in Australië voor de Tweede Wereldoorlog. De strijd die de heiligen der laatste dagen moesten voeren om door de autoriteiten erkend te worden, is een van de thema's die als een rode draad door de geschiedenis van de kerk in Australië gedurende de eerste decennia van de twintigste eeuw loopt.

Een reden die vaak gegeven wordt voor het niet verlenen van een officiële status aan de kerk, was het gebrek aan kerkgebouwen in Australië. Maar toen de kerk in Melbourne in 1922 gebouwd werd, stemde het bestuur van Victoria er eindelijk mee in om heiligen der laatste dagen te machtigen om huwelijken te voltrekken.

Andere Australische staten deden er langer over om tot dat besluit te komen. Hoewel het eerste kerkgebouw in Australië in 1904 in Brisbane gebouwd werd, duurde het tot 1929 voor de overheid van de staat Queensland huwelijken erkende die door heiligen der laatste dagen waren voltrokken. De kerk van de Gemeente Enmore werd in 1924 geopend, maar de regering van de staat Nieuw-Zuid-Wales erkende HLD-huwelijken pas in 1931.

De bouw van kerken deed het imago van de kerk veel goed; men begon haar als een integraal onderdeel van het Australische leven te zien. Een eigen kapel was de droom van elke kleine gemeente. Hoewel de kerk vijftig procent van de kosten droeg, was het vaak een probleem voor de gemeenten om het resterende bedrag bij elkaar te krijgen.

Hoewel de eerste helft van de twintigste eeuw vaak als een periode van langzame groei van de kerk in Australië wordt gezien, mag die groei toch aanzienlijk genoemd worden, als men kijkt naar het tekort aan zendelingen – soms minder dan twintig in een land van bijna acht miljoen vierkante kilometer – en het effect van twee wereldoorlogen en de depressie van de jaren dertig. Het ledental van het Zendingsgebied Australië vertoont een langzame maar gestage groei, van 328 in 1901 naar 2.396 in 1951.

Tegen het einde van de jaren twintig waren de meeste gemeenten groot genoeg om alle programma's van de kerk uit te voeren. In de meeste gemeenten kreeg men het gevoel 'een grote familie' te zijn, waar-

bij veel leden vaak verschillende functies tegelijk hadden.

In 1930 begon president Clarence Tingey waar mogelijk gemeentepresidiums te vormen met plaatselijke priesterschapsdragers; hiardoor werden de full-time zendelingen van deze taak ontheven en konden zij zich geheel aan het zendingswerk wijden. De ervaring die de plaatselijke broeders tijdens deze periode opdeden in het leiding geven, betekende tien jaar later het behoud van veel Australische gemeenten, toen door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog alle Amerikaanse zendelingen gedwongen werden naar huis terug te keren.

Gedurende de jaren dertig werden zes Australische mannen tot ouderling geordend en geroepen om een full-time zending van een of twee jaar te vervullen, vaak in hun eigen land. Oswald („Ossie,“) Watson, uit Glen Huon, (Tasmania) was de eerste Australische zending die zijn zending in het buitenland vervulde. In 1930 werd hij naar het Zendingsgebied Nieuw-Zeeland geroepen.

De reis naar het zendingsgebied was vaak lang en vermoeiend, vooral voor zendelingen die uit Amerika kwamen. De reis naar Australië duurde een paar weken, zelfs op moderne passagiersschepen. Eenmaal in het zendingsgebied was het reizen tussen verschillende werkgebieden ook moeilijk. Tot de Eerste Wereldoorlog werden de meeste overplaatsingen per kustvaarder tot stand gebracht. Ook later duurde het nog vele dagen en nachten (waarbij verschillende keren moest worden overgestapt omdat de afstand tussen de rails per staat verschilde) voor men van het ene eind van het land (Perth) naar het andere (Sidney) was gereisd.

Zendingspresidenten en hun vrouw trokken enkele maanden uit om de ver uit elkaar liggende districten en gemeenten te bezoeken. De Gemeente Perth mocht erg blij zijn als ze de zendingspresident een keer per jaar zagen.

Waar mogelijk reisden de zendelingen naar leden die ver van georganiseerde gemeenten vandaan woonden; ze bedienden het avondmaal en gaven de broodnodige raad en ondersteuning. Gedurende enige tijd stuurde het zendingskantoor zondagsschoollessen per post naar heiligen die ver weg woonden. In een poging om de grote afstanden tussen de heiligen wat te verkleinen, begon president Tingey in 1929 met de publicatie van een klein maandblad, naar het voorbeeld van de *Millennial Star* in Engeland. De *Austral Star* verscheen regelmatig, tot in 1958 de publicatie werd stopgezet.

De Tweede Wereldoorlog, die in september 1939 uit-

brak, zette een rem op de groei van de kerk in Australië. Vele jongemannen moesten het leger in. Voedsel, kleding en benzine werden gerantsoeneerd, en er werd weinig gereisd. Op 14 oktober 1940 ontving zendingspresident James Judd een telegram van het Eerste Presidium waarin alle zendelingen werden teruggeroepen.

Een nieuwe zendingspresident, Elvon W. Orme, deed gedurende de oorlog de grootste moeite om de verzwakende zending bij elkaar te houden. Een jonge ouderling uit Melbourne, Frederick E. Hurst, werd geroepen om hem te helpen. Veel kleine gemeenten moesten gesloten worden. Toegewijde zusters besteedden lange uren aan het overtypen van kerkelijke materiaal, dat schaars was omdat veel transportcapaciteit voor militaire doeleinden was gereserveerd. Waar mogelijk werd dit materiaal naar de gemeenten gestuurd. Daar de geruchten over een invasie steeds toenamen, organiseerde president Orme de evacuatie van heiligen der laatste dagen uit Sydney. Weken later, toen woonwijken naast de haven van Sydney door oorlogsschepen onder vuur werden genomen, werden zo'n dertig kinderen naar Grenfell, 400 kilometer naar het westen gebracht, tot het gevaar van een invasie was geweken.

Het duurde jaren voor het zendingsgebied de gevolgen van de oorlog te boven was, omdat zendelingen en kerkelijke literatuur schaars waren. Maar tegen 1950 was het aantal zendelingen verdubbeld, vergeleken met dat van voor de oorlog, en het aantal bekeerlingen ging drastisch omhoog – en bleef omhoog gaan, zelfs toen de Koreaanse oorlog het aantal zendelingen uit de Verenigde Staten deed teruglopen.

Rond het jaar 1920 bereikte de kerk in Australië een ledental van duizend, en het duurde nog eens twintig jaar voor het tweede duizendtal gehaald werd. Tussen 1942 en 1950 bleven de cijfers min of meer gelijk, maar voor het derde duizendtal was maar vier jaar nodig – van 1951 tot 1955.

Het zendingswerk in Australië kreeg een extra impuls door het bezoek van president David O. McKay in 1955. Hij zag de behoefte die er bestond aan moderne kerkegebouwen, aan luchtverbindingen, aan een zendingsgebied dat in beter hanteerbare gedeelten was opgesplitst. Hij onderkende de bereidheid van Australische priesterschapsdragers om meer verantwoordelijkheid te gaan dragen. De kerk reageerde op deze behoeften en mogelijkheden, en de toenemende groei die erop volgde leidde tot de vorming van de eerste Australische ringen in de jaren zestig.

Momenteel telt de kerk in Australië ruim 70000 leden. □

EEN HUWELIJK ZONDER MAN

Larry K. Langlois

Onlangs kreeg ik een zeer geëmotioneerde man in mijn spreekkamer. Hij was een forse vent maar huilde als een klein kind terwijl hij mij zijn verhaal vertelde.

Hij was twintig jaar geleden in de tempel getrouwd en had altijd gedacht dat hij een goed huwelijk had. Hij en zijn vrouw hadden hun problemen, maar hij verzekerde me dat wie dan ook in hun wijk zou zeggen dat zij het gelukkigste paar van de wijk waren. Maar toen ineens pakte zijn vrouw haar koffers, ging met de kinderen het huis uit en vroeg echtscheiding aan.

Deze man stond er versteld van dat zijn vrouw hem had verlaten. Uit zijn woorden maakte ik op dat hij ook heel boos op haar was en haar deze handelwijze zeer kwalijk nam. Het was duidelijk dat hij vond dat hij dan daad beneden alle peil was en ten koste van alles rechtgetrokken moest worden. Toen het tot me doordrong dat hij van mij verlangde, dat ik haar op de een of andere manier zou dwingen terug te gaan, begon ik me steeds minder op m'n gemak te voelen. Ten slotte onderbrak ik zijn betoeg en zei: „Ik kan uw vrouw niet *dwingen* bij u terug te komen als ze dat niet wil.”

Hij keek heel teleurgesteld. „Ik ben bij mijn bisschop en mijn ringpresident geweest”, zei hij, „en zij konden me niet helpen. Zij vertelden me dat u huwelijks-therapeut bent, vandaar dat ik hier gekomen ben, en nu zegt u dat u me ook niet helpen kunt. Wat moet ik nu beginnen?”

Ik gaf hem in overweging het op een andere manier te proberen dan zijn vrouw te dwingen terug te komen. Maar volgens hem was zij de fout in gegaan, moest zij daarvoor zwaar gestraft worden en gedwongen worden terug te komen. Mijn idee dat er mogelijk een alternatief was maakte hem boos. Voor zover ik weet is hij nooit veranderd en werd zijn huwelijk ontbonden.

Vrije wil versus dwang: een eeuwige strijd

De kern van vele huwelijksmoeilijkheden is de eeuwige strijd tussen vrije wil en dwang. Er zijn maar

weinig beginselen die zo duidelijk in de Schriften worden uitgelegd en ook zo vaak besproken worden; aan de andere kant zijn er maar weinig beginselen die zo vaak verkeerd begrepen en misbruikt worden als dit beginsel.

In Mozes 4:1–4 wordt duidelijk uitgelegd dat de rebellie in de hemel de kwestie vrije wil versus dwang als inzet had. God maakte een plan bekend dat voorzag in de vrij wil van de mens. Satan presenteerde een ander plan en pochte: „Ik zal het ganse mensdom verlossen, dat niet één ziel verloren ga.” Christus steunde Gods plan, Hij zei: „Uw wil geschiede.” Er brak oorlog uit en God vertelde hoe het afliep: „Omdat die Satan tegen Mij rebelleerde en de vrije wil van de mens zocht te vernietigen, die Ik, de Here God, hem had gegeven, en ook omdat Ik hem Mijn eigen macht moest geven, deed Ik hem door de macht van Mijn Eniggeborene nederwerpen.”

De huwelijken van vele getrouwe kerkleden, die denken dat zij de evangeliebeginselen naleven, worden ondermijnd, verzwaakt en vernietigd door het misbruik van de vrije wil en het gebruik van dwang, dezelfde kwestie waardoor er in de hemel oorlog uitbrak.

Er zijn minstens vijf manieren waarop mensen hun partner hun wil proberen op te leggen.

1. Het aanwenden van fysieke kracht

Het eerste en meest voor de hand liggende dwangmiddel is fysieke kracht. Geweld is vaak veroordeeld door de Heer. Bijvoorbeeld, toen de Romeinse soldaten Jezus vóór de kruisiging arresterden, trok een van Christus' volgelingen zijn zwaard en sloeg daarmee een oor van een van de soldaten af. Jezus genas de soldaat onmiddellijk en bestrafte de volgeling, waarop hij zei: „Allen, die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen” (Matt. 26:52).

Hoewel Christus geweld altijd veroordeelde, voelen sommige mensen die zich christenen noemen zich gerechtigd om met geweld hun partner hun wil op te leggen. Ik herinner mij een man die het slaan van zijn vrouw rechtvaardigde met de woorden: „Ik sla haar alleen maar als ze het verdient.” Pas toen hij er

PULATIES

Het huwelijk van vele getrouwe kerkleden wordt ondermijnd, verzwakt en vernietigd door het misbruik van de vrije wil en het gebruik van dwang.

Geïllustreerd door Ondre Pettingill

mee instemde dat hij zijn vrouw niet meer zou slaan, ongeacht of hij *van mening was* dat zij het verdiende of niet, konden we aandacht besteden aan enkele andere problemen in hun relatie.

Geweld – het aanwenden van fysieke kracht om de huwelijkspartner de wil op te leggen – is in een huwelijk niet op zijn plaats. Dat zou duidelijk moeten zijn voor mensen die een getuigenis hebben van het evangelie van Jezus Christus, maar kennelijk moet het nog steeds onderwezen worden.

2. Misbruik van priesterschapsautoriteit

De tweede manier waarop een echtgenoot mogelijk zijn vrouw zijn wil probeert op te leggen is geraffineerder en daarom moeilijker aan te pakken. Dit opleggen van de wil wordt gedaan door te zeggen dat men het recht heeft iemand tot iets te dwingen vanwege zijn priesterschapsautoriteit, zijn roeping of functie, of patriarchale orde.

Deze handelwijze wordt duidelijk en scherp veroordeeld in de Schriften. Zo wordt er in Leer en Verbonden 121:39 verklaard: „Door droevige ervaring hebben wij geleerd, dat het in de natuur en de neiging van bijna alle mensen ligt, dat, zodra zij enig gezag verkrijgen – zoals zij veronderstellen – zij onmiddellijk beginnen onrechtvaardige heerschappij uit te oefenen.”

Het priesterschap en de patriarchale orde kunnen alleen goed functioneren als de vrije wil niet aan banden wordt gelegd. Vers 46 van dezelfde afdeling omschrijft het gevoel van een juist gebruik van autoriteit: „Uw scepter (zal) een onveranderlijke scepter van gerechtigheid en waarheid (zijn); en uw heerschappij zal een eeuwige heerschappij zijn, en *zonder dwangmiddelen* zal deze u voor eeuwig toevloeien” (cursivering toegevoegd).

Het is duidelijk dat we onze priesterschapsautoriteit nooit mogen aanwenden als dwangmiddel. Toch zijn er mannen in de kerk die ten onrechte volhouden, dat hun priesterschap hun het recht geeft hun gezinsleden hun wil op te leggen.

Aan de andere kant zijn er ook vrouwen in de kerk die hun echtgenoot proberen te dwingen hun priesterschap groot te maken. Zij beseffen niet dat zij bijna hetzelfde doen wat Lucifer deed toen hij tegen God rebelleerde – gehoorzaamheid aan rechtvaardige beginselen afdwingen. De Heer heeft het gebruik van

dwang om rechtvaardige doelen te bereiken altijd verworpen.

3. Zich beroepen op hogere autoriteiten

Een derde manier waarop mensen dwang uitoefenen is zich te beroepen op een *hogere autoriteit*. Sommige mensen citeren de Schriften en algemene autoriteiten of beroepen zich op een bepaald evangeliebeginsel om anderen hun wil op te leggen. Deze manipulaties moeten niet verward worden met de welgemeende uiting van oprechte religieuze gevoelens. Het is een ironisch gegeven dat men juist de Schriften of de namen en uitspraken van algemene autoriteiten gebruikt om iemand zijn wil op te leggen.

Enige tijd geleden gaf ik advies aan een echtpaar waarvan beide partners lid van de kerk waren. Zij was erg actief; hij bezocht de kerk geregeld, maar tot daar ging zijn betrokkenheid en niet verder. Hij was een goede, liefhebbende man, toegewijd aan zijn vrouw en gezin, maar hij had geen getuigenis van het evangelie en was niet van plan de levensstijl van de heiligen over te nemen. Zijn vrouw leed daar erg onder en voelde dat zijn ongeïnteresseerde houding ten opzichte van de kerk een directe bedreiging vormde voor haar zaligheid.

Zij had haar man op vele verschillende manieren proberen te dwingen zich te veranderen. Uiteindelijk had ze hem zover gekregen eens met mij te komen praten. Zij wist dat ik een goed lid van de kerk was en hoopte dat ik zou proberen haar man te veranderen.

Tijdens het gesprek deed ze er alles aan om hem met mijn hulp te dwingen tot gehoorzaamheid aan rechtvaardige beginselen. Zij citeerde herhaaldelijk de Schriften, algemene autoriteiten en evangeliebeginselen om mij hierin aan te moedigen. Maar ik vermeed haar man tot iets te dwingen.

Op een gegeven moment las ik de verzen voor uit afdeling 121 die ik eerder geciteerd heb en suggereerde dat het niet gepast was haar man tot wat dan ook te proberen te dwingen. De man keek me toen in alle ernst aan en vroeg: „Betekent dit dat zij me niet moet proberen te dwingen haar mee naar de tempel te nemen?”

Ik zei: „Ja, zo vat ik deze tekst op. Hoe denkt u erover?”

Hij zei: „Dat heb ik nou altijd geloofd. Ik houd heel

veel van mijn vrouw. Ik wil de hele eeuwigheid met haar doorbrengen, als dat mogelijk is. Ik weet niet of dat mogelijk is of niet, maar ik weet wel dat het niet goed is dat zij mij een tempelhuwelijk probeert op te dringen." Hij bestudeerde de tekst die ik zojuist voorgelezen had aandachtig, terwijl zijn vrouw zachtjes zat te huilen.

Toen de echtgenote niet langer probeerde haar man te dwingen, bloeide hun relatie weer op. Ik ben er zeker van dat de man nu meer kans heeft vreugde in het naleven van het evangelie te vinden dan voorheen. Waarschijnlijk de grootste fout in het plan van satan was dat het gewoon niet gewerkt zou hebben. Een bepaald gedrag kan voor korte duur wel afgedwongen worden, maar een relatie kan alleen standhouden als beide partners de vrijheid hebben zichzelf aan elkaar en aan rechtvaardige beginselen te verplichten.

De vrouw in het voorgaande verhaal was niet zo manipulatief en hypocriet als vele mensen die een beroep doen op hogere autoriteiten om hun doel te bereiken. Maar de mensen die veranderingen proberen te forceren overtreden soms evangeliebeginselen op een veel kwetsender wijze dan de mensen die zij proberen te veranderen.

Christus had er begrip voor en schonk vergeving aan iedereen die zich bekeerde, maar Hij veroordeelde krachtig de mensen die op een huichelachtige manier deden alsof zij rechtvaardig waren, als manipulatief middel om hun eigen zelfzuchtige verlangens te bevredigen.

„Wee u,“ zei Hij, „want gij gelijkt op gewitte graven, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen vol zijn van doodsbeenderen“ (Matt. 23:27).

De ernstigste problemen in het huwelijk ontstaan wanneer echtgenoten proberen hun manipulaties te verbergen achter de schijn van rechtvaardige beginselen. De Schriften noemen hen die dit proberen te doen als wolven in schaapsklederen. Hun huichelachtigheid is groot, misleidend en slecht.

4. Het spuien van kritiek

Het vierde dwangmiddel is kritiek, spot en veroordeling. Een heel menselijk voorbeeld van deze methode vindt men in het voorval tussen Maria en Marta in Lucas 10:38-42.

In dit voorval ging Marta ervan uit dat haar verlangens goed waren en die van Maria verkeerd. Dat is de

basis, meestal een onjuiste, van alle kritiek. Van meer belang echter is dat Marta probeerde Maria haar wil op te leggen. Eerst probeerde ze Jezus zo ver te krijgen Maria te bekritisieren, en daarna vroeg ze Hem om Maria te dwingen haar te helpen. Jezus weigerde achter Marta's kritiek te staan en steunde in plaats daarvan Maria. Ook bekritiseerde Hij Marta niet, hoewel Hij een vraagtekens plaatste bij haar prioriteiten. Hij probeerde bij geen van tweeën een verandering af te dwingen. Dit was in overeenstemming met zijn onwrikbaar standpunt inzake de verdediging van de vrije wil in het voorsterfelijk bestaan.

Kritiek, beschuldigingen of het zoeken naar fouten brengen grote schade aan in een huwelijk. Een echtpaar dat mij eens bezocht deed het grootste deel van hun consult niets anders dan elkaar genadeloos te bekritisieren. Ten slotte vroeg ik hen of zij ook iets goeds te zeggen hadden over hun partner. Zij keken elkaar een ogenblik aan, toen haalde de vrouw haar schouders op en zei: „Tja, wat zal ik zeggen? Hij heeft nog niemand gedood.“

Zij waren beiden eerlijke, oprechte mensen die met elkaar getrouwd waren omdat de een een heleboel fijne eigenschappen zag in de ander. Maar door de jaren hadden zij geprobeerd het gedrag van de ander te veranderen, waardoor de erkenning van die goede eigenschappen had plaatsgemaakt voor een constante stroom van kritiek en afkeuring. Dit had hun relatie bijna onherstelbaar verwoest. Vóór dit echtpaar weer de fijne, liefhebbende relatie kan terugwinnen waarvoor zij nota bene met elkaar getrouwd waren, zullen zij hun negatieve kritiek achterwege moeten laten en de daarmee samenhangende pogingen om de ander te willen veranderen.

5. Het aanwenden van de persoonlijkheid

De vijfde manier waarop mensen proberen anderen hun wil op te leggen is door eenvoudigweg de kracht van hun persoonlijkheid in de strijd te gooien. In een huwelijk waar de een zelfbewuster en dominerender is dan de ander, zal de zwakkere het in een confrontatie meestal verliezen. Zo'n situatie kan heel comfortabel zijn voor de sterkere, maar de zwakkere zal na verloop van tijd wrok gaan koesteren. Door angst en onzekerheid zullen deze gevoelens nooit ineens boven komen drijven. Zulke situaties zijn een goede voedingsbodem voor depressie en onverschilligheid aan de ene kant en

A surreal illustration of a woman with blonde hair, wearing a light blue, long-sleeved, button-down dress with a dark belt and white high-heeled shoes. She is standing on a dark surface against a dark purple background. A large hand from the right side of the frame holds a pair of black-handled scissors, cutting through several thin, vertical white lines that appear to be holding the woman in place. The entire scene is framed by a light-colored border.

Dwang zal op den duur altijd falen. Liefde, integriteit en loyaliteit kunnen zich alleen in een vrije omgeving ontwikkelen.

listige, verborgen vergeldingsacties aan de andere kant. Uiteindelijk scheidt het een heel broos huwelijk dat de zwakkere misschien zo lang mogelijk zal tolereren, totdat deze in wanhoop gewoon weggaat.

Zulke huwelijken zijn in het bijzonder moeilijk te raden, omdat de zwakkere partners in het algemeen pas deskundige hulp vragen als het te laat is. De overheersende persoon ziet het probleem niet en de zwakkere is te timide of te bang om met iemand over het probleem te praten, totdat het huwelijk onherstelbaar beschadigd is.

Weer verschaffen de Schriften een ideaal voorbeeld voor het vermijden van dwang in dit soort situaties. In Johannes 4:6-42 wordt het verhaal verteld van de vrouw aan de bron. Uit dit verhaal blijkt heel duidelijk dat Jezus met een zwakke vrouw te maken heeft, en zijn kracht en zelfverzekerdheid blijken ook heel duidelijk.

Het interessante van dit verhaal is echter niet het verschil in wat de psychologen „ego-kracht” noemen tussen Jezus en de vrouw, maar hoe zorgvuldig Jezus vermijdt voordeel te halen uit zijn kracht wanneer Hij met haar in contact komt. Hij had niet alleen zijn persoonlijkheid kunnen aanwenden, maar ook zijn autoriteit en kennis om haar ertoe te dwingen zich aan zijn wil te onderwerpen. Maar doelbewust vermijdt Hij de aanwending van deze middelen. In plaats daarvan zei Hij: „Ga heen, roep uw man en kom hier.

„De vrouw antwoordde en zeide: Ik heb geen man” (verzen 16-17).

Haar antwoord was duidelijk misleidend, en Jezus wist het, maar Hij bekritiseerde haar niet noch beschimpde Hij haar om haar antwoord. Hij vermeed zorgvuldig haar gevoelens te schaden en sprak haar aan op een tactvolle, zorgzame manier; toch bereikte Hij zijn doel toen Hij zei: „Recht zegt gij: ik heb geen man;

„Want gij hebt vijf mannen gehad en die gij nu hebt, is uw man niet; hierin hebt gij de waarheid gesproken” (verzen 17-18).

Let op de afwezigheid van kritiek of sarcasme, op geen enkele manier probeert Hij een verandering in haar gedrag af te dwingen. Jezus had in het voorsterfelijk bestaan gevochten voor de vrije wil, Hij heeft die gedurende zijn leven nooit geweld aangedaan.

Het vervolg van het verhaal is heel leerzaam: „De vrouw zeide tot Hem: Here, ik zie, dat Gij een profeet zijt” (vers 19).

Deze eerbiedige, sensitieve houding had een positieve respons tot gevolg. De vrouw was ontvankelijk voor onderwijs. Daardoor leerde zij evangeliebeginselen

van Hem en was zij er medeverantwoordelijk voor dat er velen in die stad Christus leerden kennen. Dit verhaal laat duidelijk zien dat Christus meer succes had door de vrije wil van de vrouw te respecteren dan Hij gehad zou hebben als Hij zijn superieure kennis en krachtige persoonlijkheid in de strijd had geworpen.

In een huwelijk is het vaak zo dat een van de partners een sterkere persoonlijkheid heeft. Dit hoeft geen probleem te zijn als de sterkere partner zijn of haar kracht niet als dwangmiddel gebruikt, maar al te vaak overheerst de sterkere persoonlijkheid. Deze sterkere persoonlijkheden zullen waarschijnlijk geschokt zijn door de gedachte fysieke kracht aan te wenden om hun partner hun wil op te leggen, maar de dwang die zij gebruiken is psychisch niet minder schadelijk. Het aanwenden van ego-kracht om een partner iets op te leggen is net zo zeer een overtreding van evangeliebeginselen als het gebruik van fysiek geweld.

We hebben vijf manieren besproken waardoor een huwelijk verzwakt wordt. Maar hoe kunnen we dan wel onze rechtvaardige doelen bereiken en onze partners helpen groeien? Wij kunnen de middelen gebruiken die in overeenstemming zijn met het evangelie, en die tegelijk veel doeltreffender en gepaster zijn. Behalve de veroordeling van onrechtvaardige heerschappij geeft Leer en Verbonden 121 een aantal goetoorloofde manieren aan die in 1 Korintiërs 13 verder uiteengezet worden. We doen er allen goed aan deze passages te lezen en daarna onze relaties in het licht van deze teksten onder de loep te nemen.

Het tegenovergestelde van dwang is de vrije wil. Dwang kan ervoor zorgen dat mensen zich korte tijd op een bepaalde manier gedragen, maar na verloop van tijd zal het wrok en tegenstand opwekken. Het zal op den duur altijd falen. Liefde, integriteit en loyaliteit kunnen zich alleen in een vrije omgeving ontwikkelen. Het was dit principe waardoor de oorlog in de hemel uitbrak, het is een belangrijke factor in dit leven en het zal waarschijnlijk in de eeuwigheid een belangrijke plaats blijven innemen.

Een voor beide partijen gelukkig, bevredigend huwelijk zal dwang in welke vorm dan ook, ongeacht de reden, niet lang overleven. Zo'n huwelijk moet langzaam en zorgvuldig gebouwd worden op het fundament van de vrije wil. □

Larry K. Langlois, een huwelijks-, gezins- en kindervertherapeut, onderwijst een ouderschapsklas in de Ring Pasadena Californië

G

**ehoorzaam-
held, hard werken
en geloof sterken
succesvolle groep**

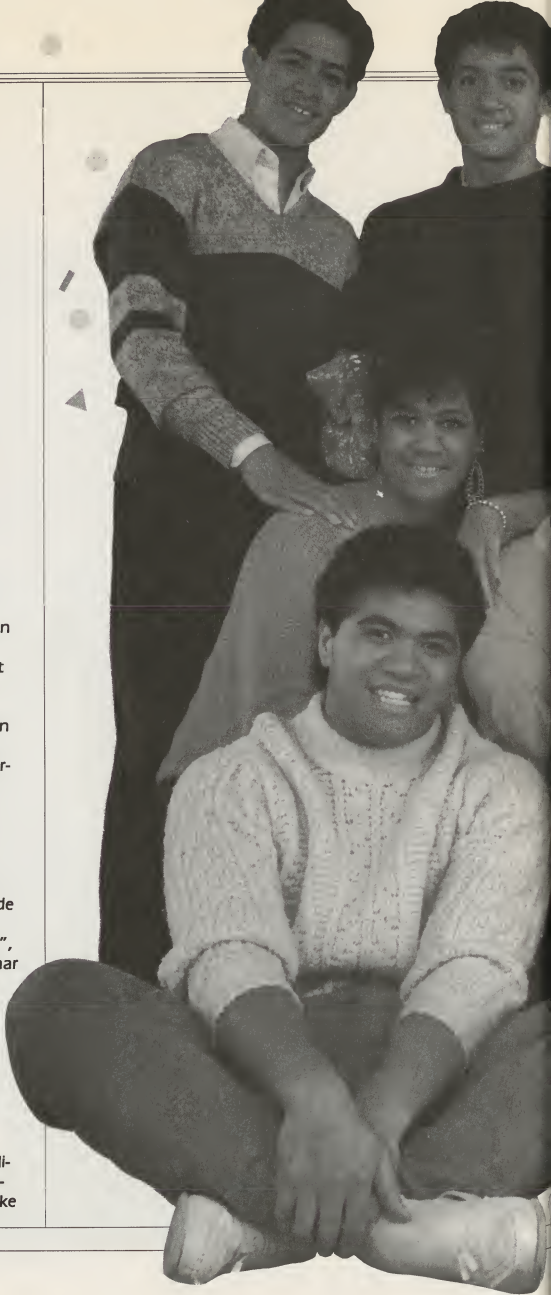
Voor de veertien kinderen van de familie Wolfgramm is het Boek van Mormon niet alleen maar een geschiedenisboek, of alleen maar een standaardwerk. Het is het verhaal van hun familie – hun voorouders. Dankzij de heilige bladzijden van dit boek kunnen zij hun genealogie herleiden tot Adam, via hun 88ste overgrootvader, Nephi.

Je zult goed moeten zoeken om een gezin te vinden dat toegewijder is aan de bestudering van het Boek van Mormon en de normen die erin onderwezen worden. Dat komt misschien wat ongeloofwaardig over als je ziet dat het gezin intensief betrokken is bij de amusementswereld – acht kinderen van de familie Wolfgramm vormen een succesvolle zanggroep die zich *The Jets* noemen. Maar volgens hen komt het door het Boek van Mormon en de gezinsband dat ze zich afzijdig houden van de verkeerde elementen in de amusementsindustrie.

„Er zijn veel verleidingen in de amusementswereld”, zegt Eugene (18) die zingt en drumt in *The Jets*. „Maar als je goede ouders hebt en ervoor zorgt dat je je gezinsavond houdt, je tiende betaalt, de Schriften leest en alles doet wat de profeet zegt, dan word je gezegend.”

„De sleutel tot ons succes is wat Eugene net zegt”, zegt Leroy, de oudste en leider van de groep. „Het is een lang verhaal van gehoorzaamheid en hard werken.”

Hun geschiedenis lijkt een beetje op die van hun voorouders in het Boek van Mormon. Hun ouders, Mike en Vake, verlieten zo’n twintig jaar eerder hun vaderland Tonga en staken de oceaan over naar Salt Lake

City. In die tijd waren er nog geen tempels op de eilanden in de Stille Zuidzee, en ze gingen naar Salt Lake City om aan elkaar verzegeld te worden. Ze hadden echter geen geld om terug te gaan naar Tonga, dus bleven ze in Amerika en breidden hun gezin uit.

Net als het gezin van Lehi moest de familie Wolfgramm hard werken om zich een plaats in hun nieuwe vaderland te veroveren. Naast andere werkzaamheden waren de ouders betrokken bij Polynesische dansgroepen in de omgeving van Salt Lake City. Zodra de kinderen oud genoeg waren om te lopen en praten, werd hun ook geleerd om instrumenten te bespelen, te zingen en te dansen volgens de Polynesische tradities.

Lisa A. Johnson

Het Boek van Mormon
is familiegeschiedenis voor
"The Jets"

Ze vonden het heel leuk om op te treden en al gauw vormde het gezin zijn eigen Polynesische groep.

Ze hebben nooit muziek- of dansles gehad. Wat hun ouders ze niet konden leren, pikten ze zelf op. Ze geven toe dat ze tegenwoordig enige professionele adviezen krijgen bij het inszinnen voor een concert begint. Maar voor het grootste gedeelte hebben ze de instrumenten zelf leren bespelen en dat is haast niet te geloven als je ziet hoe ze met synthesizers, gitaren en verschillende drums en blaasinstrumenten omgaan.

De familie Wolfgramm organiseerde een tournee met hun Polynesische show en reisde door heel Amerika en Canada. Toen hun een full-time contract werd aangeboden door een Hawaïaanse hotelketen in Minneapolis, pakten ze hun koffers en verhuisden. Minneapolis was ongeveer zo ver van Tonga verwijderd als maar kan, maar de familie Wolfgramm had het er naar haar zin en ze droegen hun steentje bij, zowel aan de plaatselijke wijk als aan de plaatselijke amusementsindustrie.

Ze waren totaal verbijsterd door het nieuws dat de hotelketen waar ze voor werkten opgeheven werd. Enkele maanden woonde het gezin van vijftien personen in het souterrain van de hoteleigenaar. Ze besloten dat het rendabeler zou zijn om over te schakelen naar populaire muziek, en met een oude, tochtige bestelwagen gingen ze alle optredens af die ze binnen

wisten te halen. „Die wagen had geen stoelen,” weet Leroy nog, „we zaten op klapstoeltjes tegenover elkaar. Soms moesten we met veertig graden vorst ertegen naartoe, en dan zat er ijs aan het dak – aan de binnenkant.

Maar uiteindelijk wierpen hun inspanningen en toewijding vruchten af. Don Powell, een manager die enkele bekende groepen in de jaren zestig en zeventig had begeleid, hoorde ze spelen. Hij had zich teruggetrokken uit de amusementsindustrie omdat die ‘zo excentriek’ was geworden, maar toen hij de Wolfgramms hoorde spelen, leefde zijn belangstelling weer op.

„Dit gezin is letterlijk de reden waarom ik me weer met de amusementswereld ben gaan bezighouden,” vertelt Don, die voor hij de familie Wolfgramm had ontmoet, erg weinig van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen de Laatse Dagen afwist. „Het hele gezin is zo vriendelijk en stralend, en vol talent, ik moest er wel bij betrokken raken. En we zullen nooit problemen hebben met drugs of alcohol of iets dergelijks, zoals met andere artiesten vaak wel het geval is. Het is een stukje hemel op aarde om hen te begeleiden.”

Door het succes dat op die samenwerking volgde, is nu elke minuut van elke dag volgepropt met concerten, praatprogramma's, interviews, opname- en fotossessies, maar er gaat geen maandag voorbij zonder gezinsavond. Zelfs als ze op een maandag onderweg zijn, wordt de toneelploeg uitgenodigd en wordt bij die gelegenheden veel zendingswerk gedaan.

Soms, als 'The Jets' op reis zijn, is het moeilijk om 's zondags de avondmaalsvergadering bij te wonen, dus heeft het gezin toestemming gekregen om die zelf te houden. Daar alle jongens het priesterschap dragen, kunnen alle handelingen verricht worden.

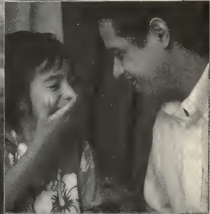
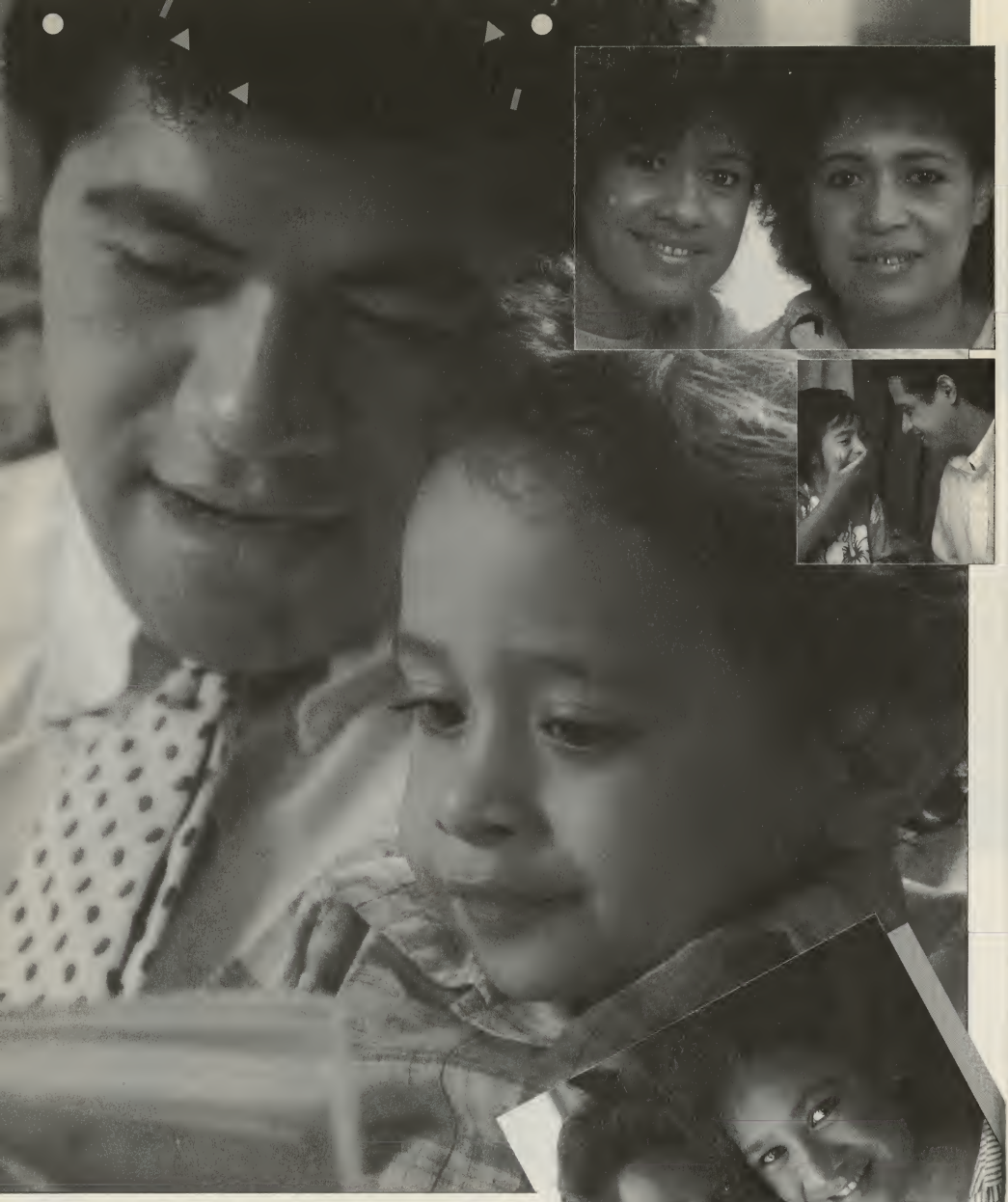
En toch dragen ze zelfgemaakte kleding. Hun kostuums, die flitsend en opvallend zijn en niet onderdoen voor wat je ooit op een toneel zal zien zonder afbreuk te doen aan de normen van een heilige der laatste dagen, worden ontworpen en genaaid door hun moeder, die kleren leerde maken toen ze in de Beehive Clothing Mills (Beehive kledingfabrieken) in Salt Lake City werkte.

Hun dagen zijn jachtig, maar net als andere kinderen nemen ze de tijd om te leren en cursussen te volgen. Maar het belangrijkste echter is de tijd die ze vinden om de Schriften te bestuderen.

En ze lezen de Schriften niet zomaar. Ze leren ze uit het hoofd, absorberen ze. De familie Wolfgramm neemt de lessen die ze uit het Boek van Mormon leren serieus, net als het naar de kerk gaan. „Veel mensen vinden ons zo serieus als we naar de kerk gaan,” zegt

Je zult goed moeten zoeken om een gezin te vinden dat toegewijder is aan de bestudering van het Boek van Mormon.

Haini (16) die waarschijnlijk de stilste van de kinderen is maar daartegenover zeer energiek door het leven gaat, vooral op het voetbal- of basketbalveld. „Maar voor ons is de kerk niet iets sociaals voor de zondag. We gaan er naartoe om de Heer te aanbidden.“

Hoewel Eugene als de lolbroek van het gezin beschouwd wordt, moet hem van het hart: „Als we naar de kerk gaan, doen we dat op een serieuze manier. We doen dat niet voor de grap.“

„The Jets“ spelen positieve, levendige muziek, maar daar zit ook een ernstige kant aan. „In de kerk leren we over de kracht van muziek, en hoe het onze geest kan vernietigen,“ legt Leroy uit, „maar door onze lofzangen weten we dat muziek ook kan opbouwen en verheffen. Muziek heeft dus twee kanten. We proberen op een populaire manier mensen met onze muziek te verheffen. Satan en zijn helpers trekken steeds de ene kant op, en de Heer en zijn helpers trekken steeds de andere kant op. Wij zijn voor de Heer en trekken zo hard als we kunnen.“

Het is een hecht gezin, en ten minste een van de ouders probeert altijd met de groep mee te gaan. De zes jongere leden van het gezin, waaronder een tweeling, gaan om beurten met de groep mee op reis en verheugen zich op het moment dat ze ook zullen optreden.

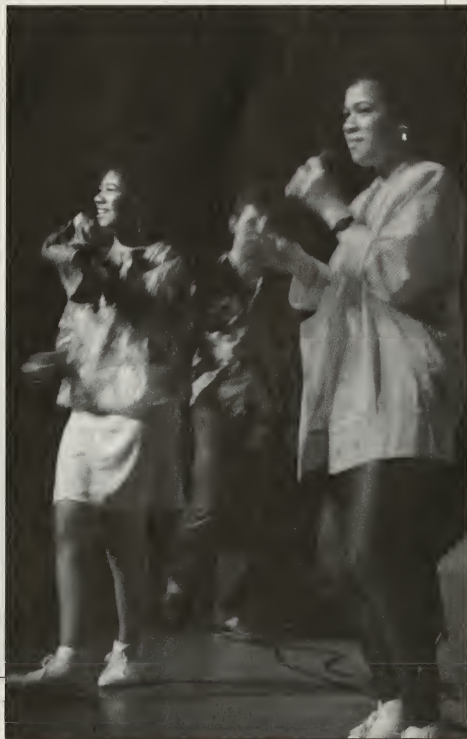
„Ik ga graag zoveel mogelijk met ze mee“, zegt zuster Wolfgramm, die er bijna even jong uitziet als haar kinderen. „Maar zelfs als ik niet mee kan, zorgen ze voor elkaar. We zorgen dat de gezinsband sterk blijft. De broers letten op de zussen, en we weten dat als we allemaal ons steentje bijdragen, het in orde komt.“

Maakt ze zich geen zorgen om wereldse invloeden die vat op haar kinderen zouden kunnen krijgen? „Nee,“ zegt ze, „ze lezen de Schriften. Niets zal hen zo sterk maken tegen verleidingen als dat. Hun hele leven hebben hun vader en ik hun dat onderwezen.“

De Schriften spelen een belangrijke rol in het leven van de familie Wolfgramm, en ze proberen hun voorouders terug te betalen door anderen over ze te vertellen. „Dit talent dat we hebben gekregen is een middel om het evangelie te delen,“ zegt Leroy, en zijn broers en zussen knikken enthousiast. „Omdat we zoveel mogelijk mensen een Boek van Mormon willen geven, zorgen we dat we altijd een flinke voorraad bij ons hebben.“ □

**r zijn veel
verleidingen in
de amusements-
wereld“, zegt Eugene,
„maar als je gezinsavond
houdt, je tiende betaalt en
de Schriften leest word je
gezegend.“**

EEN JONGEN UIT

W

Melvin Leavitt

Ben je een jongen en woon je in Whitney (Idaho), dan moet je hard werken. Je melkt de koeien, bevloeit de akkers en werkt op het land. Je hooit en haalt de tarwe-oogst binnen.

Maar het is ook leuk om een jongen in Whitney te zijn. Je speelt honkbal en basketbal, zwemt in meren en rijdt paard. Je gaat naar de avondmaalsvergadering, bereidt je voor op een zending en groeit sterk en eerlijk op.

De jongens in Whitney hebben aan hun actieve ouders, grootouders en overgrootouders, goede voorbeelden om na te volgen. Jongens in Whitney hebben een traditie hoog te houden, een toekomst op te bouwen die net zo verdienstelijk is als het verleden. Bijna iedere jongeman in de wijk gaat op zending; dat is al bijna honderd jaar zo. Bovendien is er nog een ander voorbeeld.

Een hele goede zelfs. President Ezra Taft Benson is ook zo'n jongen uit Whitney.

WHITNEY

Als jongeman op de boerderij van zijn vader in Whitney, Idaho, leerde president Benson, net zoals de jongens uit Whitney tegenwoordig, gewoonten van arbeid, eerlijkheid en spiritualiteit. Vanuit de boerderij kun je de kleine berg zien waar president Benson's grootvader altijd op de uitkijk stond voor plunderende indianen.

Een bijzonder dorp

„Ik zal nooit vergeten hoe het leven op de boerderij was, in een fijn gezin en in een bijzonder dorp,” zegt president Benson. Hij groeide op als oudste zoon van George T. en Sara Dunkley Benson op een boerderij van ongeveer 32 hectare.

De 32 hectare werden gewoonlijk beplant met suikerbiet, en de jonge Ezra, of „T” zoals hij thuis werd genoemd, droeg zijn steentje bij aan het zware werk van de oogst binnenhalen. Ongeveer 64 hectare op de helling was beplant met tarwe, die hij maaide en dorste.

Toen de jonge „T” op de akkers van zijn vader en die van zijn burenhulp (in Whitney kende men een systeem waarbij men elkaar hielp met het werk), kreeg hij al gauw de reputatie van een harde en bekwame werker.

„Ik mende een span paarden toen ik vier was, en niet veel later reed ik op een paard om het vee te hoeden. Ik leerde al vroeg om koeien te melken. Dit werd en bleef mijn belangrijkste taak in mijn jeugd – dit en aardappelen en suikerbieten rooien, graan optassen, een hooiberg maken en alle andere kwarweitjes doen die op een oudste boerenzoon neerkomen.

„Het werk, zo leek het wel, ging bijna altijd door, behalve op zondag en op de late zaterdagmiddag. Op een regenachtige dag werden in de schuur de machines onderhouden of werd het paardetuig geolied, gereedschap en messen geslepen, of er moesten dingen geschilderd worden. Vader had deze dagen altijd gepland.”

Zoals de meeste jongens uit Whitney, had „T” uitstekende ouders. Zijn moeder stond bekend om haar gevoel voor humor en haar goede humeur. Ze had de unieke gave om haar kinderen te onderwijzen zonder ze te bekritisieren. Toen „T” op een dag na school naar huis liep zag hij hoe zijn neef George zijn broertje Joe plaagde.

„Tenslotte zei ik: 'als je dat nog een keer doet, krijg je een dreun.' Hij bleef Joe lastigvallen, en dus werd het een vechtpartij. Zowel staand als rollend over de grond was het een heel gevecht, en ik sloeg George een bloedneus.

„Eindelijk hielden wij op, George ging naar huis en wij ook. Toen ik thuiskwam zag moeder het bloed op mijn handen en op mijn shirt en vroeg wat er gebeurd was. Ik vertelde haar hoe George en ik aan het vechten waren gekomen. Zij berispte me niet voor het verdigen van mijn jongere en kleinere broer, maar zei: “T”, Ik was van plan brood te bakken, maar ik heb geen gist meer. Ga even naar tante Lulu (de moeder van George) en haal wat voor me.’ Ik zei: ‘Ma, moet dat nou, ik heb net met George gevochten.’ Ze zei, ‘dat doet er niet toe. Ik heb de gist nodig en ik wil dat jij naar tante Lulu gaat om wat te halen.’”

Door naar het huis van zijn tante te gaan en zijn neef George weer te zien, leerde „T” meer over ruzies bijleggen dan door een preek.

Vers brood en boter

Sara Benson blonk ook op een andere manier uit. „Moeder was een prima huishoudster en kokkin. Het leek wel of zij van alles iets lekkers kon maken.

„Ik herinner me dat toen we nog klein waren, we de keuken inkwamen en de geur van pasgebakken brood roken. Dan haalden we moeder over om het kapje af te snijden en er boter voor ons op te smeren. Soms kostte het heel wat moeite om haar zover te krijgen.”

De vader van Ezra, George T. Benson, stond bekend om zijn ijver en eerlijkheid. Naast een leidende positie in de gemeenschap, was hij ook werkzaam in de bischop en later het ringpresidium. „Vader was altijd erg punctueel,” vertelt president Benson. „Ik heb hem nooit te laat op een vergadering zien komen. Hij stelde een tijd vast waarop we met het rijtuig weg moesten

Boven: President Benson (zittend) met zijn broer Orval, ten tijde van de diploma-uitreiking van de middelbare school. Onder: Tegenwoordig gaan de Jongens nog steeds, net zoals de jongens uit president Benson's jeugd, vissen in de rivier Cub bij Willow Flats.

om naar de kerk te gaan. Een enkele keer als iemand van het gezin te laat was, liet hij de paarden alvast langzaam stappen, en meer dan eens moesten de kinderen die nog niet klaar waren hollen om de rest van het gezin in het rijtuig in te halen."

Als kleine jongen had „T“ niet de moderne gemakken die de meeste mensen nu heel gewoon vinden. „Er was geen elektriciteit, geen stromend water. Ik herinner me dat we in een grote zinken teil in de keuken in bad gingen. Het water werd op het haardvuur warm gemaakt, en de meisjes mochten eerst. Daarna mochten de jongens binnenkomen en de teil leeggooien, er schoon water in doen en dan ook een bad nemen. Voor bijzondere gelegenheden moesten we soms een keer extra in bad.“ „T“ zou zijn vader later helpen om hun huis te voorzien van elektriciteit en stromend water.

Het gezin Whitney groeide gestaag, tot er elf kinderen waren. „Ons huis werd natuurlijk uitgebouwd toen het gezin groter werd. In de grote slaapkamer boven sliepen vijf jongens. Toen het gezin verder groeide, sliepen twee jongens (gewoonlijk de oudste) op de beschutte veranda, gebouwd aan de zijkant van de keuken. Meer dan eens werd ik wakker met een dun laagje sneeuw op mijn dekens.

„Wij waren goed gezond, behalve als er een epidemie uitbrak. Wij kregen allemaal de waterpokken, bof en mazelen. Toen het eerste kind de waterpokken kreeg, werd hij in een slaapkamer gelegd. Al gauw volgde de tweede, en de derde, en de vierde, totdat we allemaal in die slaapkamer lagen. Volgens mij hadden we allemaal de waterpokken, maar het ging best allemaal. Er was een grote verbondenheid en liefde in het gezin.“

Geenog pret

Hoewel de jongens in Whitney hard werkten, bleef er genoeg tijd over om pret te maken. „We gingen zwemmen, schaatsen, en paard rijden. Ook deden we dingen die voor een jongen half werk, half spel waren, zoals het vee hoeden in de bergen. Ik was gek op dieren, vooral paarden, en meestal kreeg ik het voor elkaar om een eigen paard te hebben. Wat helemaal leuk was, was om met onze ouders en vrienden te gaan kamperen, te vissen of op jacht te gaan. Er kwam zo'n vrede en inspiratie over ons tijdens deze tochtjes en ontzag voor de pracht van Gods schepping!

„We speelden ook basketbal en honkbal. Basketbal was de favoriete sport van jong en oud in mijn jeugd. Vader en moeder hadden veel belangstelling voor basketbal omdat zij zeven zoons hadden die meespeelden.

„We waren dolblij toen vader ons een stukje grond aanwees waar wij een basketbalveld mochten aanleggen. Later daagde hij iedere familie in de buurt uit om basketbal te komen spelen. Gelukkig nam niemand de uitdaging aan!”

De eerste auto

Hoewel president Benson van paarden hield en altijd zou beweren dat een goed paard beter was dan een goede auto, was hij uitgelaten toen zijn vader hun eerste auto kocht. „Het was een Dodge uit 1915, een solide, zware wagen, maar de vering was nog niet zo goed in die tijd en je werd erin door elkaar geschud als op een hooiwagen. Maar weinig mensen hadden een auto in die tijd. Oom John Dunkley was de eerste die er een kocht. De kinderen stonden er na de zondagschool allemaal omheen, om te kijken hoe hij de wagen aanslingerde. Er waren nergens geplaveide wegen waar wij woonden.

„Soms mochten we met de auto naar de stad voor een basketbalwedstrijd, een dansavond of andere ontspanning. Op een zaterdag reden we naar Logan. Ten zuiden van Logan ligt een heuveltje, en die dag gaf ik heuvelafwaarts vol gas en bereikte een snelheid van ongeveer 82 km per uur. Toen ik terugkwam vertelde ik dit aan vader en andere leden van de Wijk Whitney. Zij waren ontzet bij de gedachte dat ik geprobeerde had die enorme snelheid te halen en schenen zich af te vragen of de auto wel zo hard kon. Uiteindelijk moesten de jongens die met me mee waren gereden mijn bewering bevestigen voor men het geloofde, en ik had daarmee het snelheidsrecord van de omgeving op mijn naam.“

Ezra Benson gaf een goed voorbeeld aan zijn broers (van links naar rechts) Volco „Ben”, Ross, George, Valdo, Orval en Joseph. Ezra en zijn vader, George, staan rechts.

„T” ging naar school in een gebouw met drie lokalen. „Ik begon op mijn achtste en was klaar op mijn veertiende. Ik was groot voor mijn leeftijd en dacht dat ik alles wist. In onze jongensjaren wandelden we gewoonlijk naar school, maar tijdens regenperiodes of ’s winters reden we meestal in een rijtuigje met een paard ervoor, en ’s winters ook wel in een slee met één paard.”

Nieuwe vrienden op de middelbare school

Vervolgens ging hij naar de middelbare school aan de Oneida Stake Academy in Preston. „Ik reed op mijn paard vijf kilometer heen en terug en met slecht weer was het soms moeilijk om op tijd op school te zijn. Net als de anderen bleef ik vaak thuis op de boerderij in plaats van naar school te gaan, vooral in de herfst, tot na de oogst, en in de lente in de zaaitijd.”

Op de academie sloot „T” met Harold B. Lee een vriendschap die zijn leven lang in stand zou blijven. Net als „T” werd hij president van de kerk. „Harold en ik gingen samen naar de Oneida Stake Academy. We zongen in het eerste koor van de school.”

„T” werd een gewaardeerde en belangrijke basketbalspeler aan deze academie, net zoals hij later aan de Utah State University zou worden. Zijn ouders en familie waren er altijd om hem aan te moedigen. Bij een wedstrijd was „T.” ’s tegenstander een jongeman die Marion G. Romney heette en die later president van het Quorum der Twaalf zou worden.

In een kleine mormoons dorpie als Whitney was godsdienst voor iedereen belangrijk. Daar draaide alles in de gemeenschap omheen. „Vader en moeder onderwezen hun gezin volkomen toewijding aan de kerk en absolute eerlijkheid in het betalen van hun tienden en offergaven,” vertelt president Benson. Hij vertelt vaak over de tijd dat zijn vader moest kiezen tussen het betalen van zijn tiende of een schuld van \$50. Hij betaalde zijn tiende, en bijna onmiddellijk daarop ontving hij een onverwacht aanbod van \$50 voor een hooitakel die hij had gemaakt.

Een van de grootste lessen in toewijding aan het evangelie kwam toen George T. Benson een zendingsoproep ontving. „Ik was ongeveer dertien toen mijn vader op zending geroepen werd. Hij ging, mijn moeder met zeven kinderen achterlatend. De achtste werd vier maanden nadat hij zijn zendingsgebied had bereikt geboren, maar nooit hoorden we gemopper of een klacht van moeder; zij ondersteunde vader volkomen.

Een geest van zendingswerk

„De brieven die wij van vader ontvingen waren inderdaad een zegen. Wij als kinderen hadden het idee dat ze van de andere kant van de wereld kwamen; maar zij kwamen maar van de andere kant van het land. Door die brieven kwam er een zendingsgeest in ons huis die nooit meer weggegaan is.

„Vader kwam thuis en tijdens het melken van elke dag zong hij steeds weer *Gij ouderlingen Israëls, Israël, hoort, God roept u allen en Komt, alle zonen Gods*, tot dat ik elk woord van deze grote zendingsliederen kende. Tegenwoordig heb ik geen zangboek nodig als we deze liederen zingen die vader elke ochtend en avond voor ons zong.”

Zoals de meeste jongens uit Whitney had „T” een verlangen om het evangelie met anderen te delen. Als kind had hij in de zondagsschool zitten luisteren naar terugkeerde zendingen die vertelden over de „beste twee jaren” van hun leven. Zelfs als zij over vervolgingen vertelden voedde dat alleen maar de zendingsvlam in dit jonge hart. Later ging hij naar de ringpatriarch voor een zegen. „Broeder Dalley sprak heel langzaam een zegen uit, die een antwoord bevatte op mijn jongensgebed. Ik werd beloofd, als ik getrouwd bleef natuurlijk, dat ik op zending zou gaan naar de naties van de aarde en mijn stem in getuigenis zou verheffen en dat velen mijn naam zouden loven, omdat ik geholpen had hen tot de kerk te brengen.

„Ik voelde me in de zevende hemel toen ik naar huis ging. Ik was zo blij. Ik twijfelde er niet aan dat ik op zekere dag op zending zou gaan.”

Toen die tijd kwam, aanvaardde „T” een roeping naar het Zendingsgebied Engeland. Met het begin van ouderling Bensons succesvolle zending komen we aan het einde van dit verhaal over een jongen uit Whitney. De jongen zou na tweeënhalf jaar terugkomen, niet langer een jongen, maar een beproefd en gelouderd man. Hij bracht nog vele jaren in het gebied rond Whitney door, was werkzaam als een voortreffelijke scoutleider, trouwde met een knappe en rechtschapen vrouw, groeide en leerde, maar dat is een ander verhaal.

Dit moet wel gezegd worden, dat broeder Benson een ouderling Benson en president Benson altijd verknocht bleef aan 'zijn dorp', altijd zijn oude wijk bleef bezoeken, altijd zijn vrienden bleef opzoeken, want een jongen uit Whitney vergeet niet. □

